

Ähtäri

Ähtäriin kaupungin
tilinpäätös
vuodelta 2020

Ähtäri

Sisällysluettelo

1 Johdanto	5
2 Tilinpäätöskokonaisuus	5
2.1 Tilinpäätöstä koskevat säännökset	5
2.2 Tilinpäätöksen sisältö.....	5
3 Tilinpäätösasiakirjat	5
3.1 Tilinpäätös	5
3.2 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat	5
4 Toimintakertomus	6
4.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset.....	6
4.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	6
4.2.1 Kaupunginjohtajan katsaus 2020	6
4.2.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	6
4.2.3 Yleinen talouden kehitys.....	15
4.2.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa	15
4.2.5 Kaupungin henkilöstö Kesken	16
4.2.6 Ympäristötekijät.....	16
4.3.Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista tekijöistä	18
4.4 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä	20
4.5. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	28
4.5.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	28
4.5.2 Toiminnan rahoitus	29
4.6 Rahoitusasema ja sen muutokset.....	30
4.7 Kokonaistulot ja –menot.....	32
4.8 Konsernin toiminta ja talous	33
4.8.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	33
4.8.2 Konsernin toiminnan ohjaus	34
4.8.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	41
4.8.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	41
4.8.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	43
4.9. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	46
4.9.1 Tilikauden tulosten käsittely	46
4.9.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	46
5 Toteutusvertailu	48
5.1 Vaalit.....	48
5.2 Tilintarkastus	48
5.3 Kaupunginvaltuusto	49
5.3.1 Kaupunginhallitus	49
5.3.2 Yleishallinto.....	60
5.3.3 Henkilöstöhallinto.....	60
5.3.4 Talous- ja rahoitusosasto, ICT	61
5.3.5 Hallinto-osasto	61
5.3.6 Elinvoimakeskus	62

5.3.7 Työllisyysmäärärahat	62
5.3.8 Kaavoitus	63
5.4 Maaseututoimi	64
5.5 Perusturva	64
5.6 Sivistystoimi	68
5.6.1 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta.....	68
5.6.2 Opetustoimi.....	78
5.6.3 Kaupunginkirjasto.....	83
5.6.4 Kulttuuritoimi	85
5.6.5 Nuorisotoimi	88
5.6.6 Liikuntatoimi.....	91
5.6.7 Aamu- ja iltapäivätoiminta.....	94
5.6.8 Varhaiskasvatus	96
5.6.9 Joukkoliikenne	97
5.7 Tekninen lautakunta.....	98
5.7.1 Tekninen hallinto	107
5.7.2 Rakentamis- ja tekniset palvelut	108
5.7.3 Yksityistiet	109
5.7.4 Maankäyttöpalvelut.....	110
5.7.5 Tilapalvelut	111
5.7.6 Ympäristöpalvelut.....	112
5.7.7 Palo- ja pelastustoimi	114
5.7.8 Ruokapalvelut	114
6 Tuloslaskelmaosan toteutuminen	116
6.1 Valtiotulojen erittely	117
6.2 Valtionosuuksien erittely	118
6.3 Investointien toteutuminen 2020.....	119
6.4 Rahoitusosan toteutuminen	123
6.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvion toteutumisesta	124
7 Tilinpäätöslaskelmat	125
7.1 Tuloslaskelma	125
7.2 Rahoituslaskelma (1000 €)	126
7.3 Tase 31.12.2020	127
7.4 Konsernituloslaskelma (1000€)	128
7.5 Konsernin rahoituslaskelma (1000€)	129
7.6 Konsernitase (1000 €).....	130
8 Tilinpäätöksen liitetiedot.....	131
8.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistä koskevat liitetiedot	131
8.1.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja – menetelmät sekä jaksotusperiaatteet.....	131
8.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	131
8.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	132
8.2.1 toimintatuottojen erittely (1000€)	132
8.2.2 Verotulojen erittely	132

8.2.3	Valtionosuuksien erittely	133
8.2.4	Palvelujen ostojen erittely	133
8.2.5	Käyttöomaisuuslajit ja niiden poistoajat	134
8.2.6	Pakollisten varausten muutokset (1000€)	137
8.2.7	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntituotot ja -tappiot	137
8.2.8	Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	137
8.3	Tasetta koskevat liitetiedot	138
8.3.1	Arvonkorotukset (1000€)	138
8.3.2	Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet	139
8.3.3	Maa- ja vesialueet erittely	140
8.3.4	Pysyvien vastaavien sijoitukset	141
8.3.5	Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt	142
8.3.6	Saamisten erittely	143
8.3.7	Rahoitusarvopaperit	144
8.3.8	Oman pääoman erittely	145
8.3.9	Pitkäaikaiset velat	145
8.3.10	Lainat rahoitusyhtiöiltä	146
8.3.11	Pakolliset varaukset (1000 €)	146
8.3.12	Vieras pääoma (1000€)	147
8.3.13	Muiden velkojen erittely	147
8.3.14	Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	148
8.4	Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot	148
8.4.1	Vakuudet	148
8.4.2	Leasing- ja vuokravastuiden yhteismäärä (1000€)	148
8.4.3	Vastuusitoumukset (1000€)	149
8.4.4	Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista (1000€)	149
8.4.5	Muut taloudelliset vastuut (1000€)	149
8.4.5	Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt	150
8.5	Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot	151
8.5.1	Henkilöstön lukumäärä 31.12.	151
8.5.2	Henkilöstökulut	152
8.5.3	Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut	152
8.5.4	Tilintarkastajan palkkiot	152
8.6.5	Liiketoimet intressitahojen kanssa	152
9	Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat	153
10	Luettelot ja selvitykset	155
11	Allekirjoitukset ja merkinnät	156

1 Johdanto

Kuntalain mukaan kunnat noudattavat kirjanpidossaan ja tilinpäätöksessään kirjanpitolakia soveltuvin osin. Kunnan tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen tarkoituksena on antaa oikea ja riittävä kuva kunnan toiminnasta ja taloudesta.

2 Tilinpäätöskokonaisuus

2.1 Tilinpäätöstä koskevat säännökset

Tilinpäätöksen laadinnasta on säännökset kuntalaissa ja kirjanpitolaissa. Kunnan tilikausi on kalenterivuosi. Kunnanhallituksen on laadittava tilikaudelta tilinpäätös tilikautta seuraavan vuoden maaliskuun loppuun mennessä ja annettava se tilintarkastajientarkastettavaksi sekä tilintarkastuksen jälkeen saatettava se valtuuston käsiteltäväksi. Valtuuston on käsiteltävä tilinpäätös kesäkuun loppuun mennessä. (KuntaL 113.1 §). Tilinpäätöksen allekirjoittavat kunnanhallituksen jäsenet sekä kunnanjohtaja.

2.2 Tilinpäätöksen sisältö

Kuntalain 113 §:n mukaan kunnan on sisällytettävä tilinpäätökseensä tase, tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja niiden liitetiedot sekä talousarvion toteutumisvertailu ja toimintakertomus.

Kuntalain 114 §:n mukaan kunnan, joka tytäryhteisöineen muodostaa kuntakonsernin, tulee laatia ja sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätös.

Konsernitilinpäätös tulee laatia samalta päivältä kuin kunnan tilinpäätös. Konsernitilinpäätös laaditaan konserniyhteisöjen taseiden ja tuloslaskelmien sekä niiden liitetietojen yhdistelmänä. Konsernitilinpäätökseen sisällytetään lisäksi konsernin rahoituslaskelma, jossa annetaan selvitys kuntakonsernin varojen hankinnasta ja niiden käytöstä tilikauden aikana.

Kuntayhtymän tilinpäätös yhdistellään jäsenkunnan konsernitilinpäätökseen. Kunnan, jolla ei ole tytäryhteisöjä, mutta joka on jäsen kuntayhtymässä tai liikelaitoskuntayhtymässä, tulee sisällyttää tilinpäätökseensä konsernitilinpäätöstä vastaavat tiedot.

3 Tilinpäätösasiakirjat

3.1 Tilinpäätös

Kunnan tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen, talousarvion toteutumisvertailun, tilinpäätöslaskelmat, liitetiedot, erillistilinpäätökset, allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkinnät sekä luettelot ja selvitykset. Tilinpäätökseen kuuluvien asiakirjojen on oltava selkeitä ja tilinpäätöksen on muodostettava yhtenäinen kokonaisuus (KPL 3:1.4 §).

3.2 Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilinpäätöstä varmentavia asiakirjoja ovat tase-erittelyt (KPL 3:13 §), joiden laatimisesta on annettu ohjeet kirjanpitolautakunnan kuntajaoston Kunnan ja kuntayhtymän taseen laatimista koskevassa yleisohjeessa.

4 Toimintakertomus

4.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset

Kuntalain 113 §:n mukaan toimintakertomus on osa kunnan virallista tilinpäätöstä. Toimintakertomuksen antamisesta vastaa kunnanjohtaja ja kunnanhallitus.

Toimintakertomuksen erityisenä tehtävä on selvittää valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumista kunnassa ja kuntakonsernissa. Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet hyväksytään talousarviossa ja -suunnitelmassa.

Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sellaisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa kunnan tai kuntakonsernin tuloslaskelmassa, taseessa tai rahoituslaskelmassa. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja niiden perusteella tehdyistä keskeisistä johtopäätöksistä.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.

4.2 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

4.2.1 Kaupunginjohtajan katsaus 2020

Ähtärin kaupungin vuoden 2020 tilinpäätös oli 542.452 euroa ylijäämäinen. Oma pääoma oli vuoden 2020 lopussa ylijäämäinen 3.076.929 euroa.

Kaupunginvaltuuston päättämän tervehdyttämisohjelman mukaan alijäämät tulee olla katettuna vuoden 2022 loppuun mennessä. Vuoden 2020 tulos kääntyi loppuvuodesta ylijäämäiseksi, vaikka tilinpäätöstä rasittivat mm. koulujen väistötilojen vuokrat (n. 0,5 milj. euroa) ja koulun alaskirjauksesta aiheutuva lisäkulu (n. 1 milj. euroa). Vuoden aikana toimintaa ja taloutta haastoivat myös Covid 19- pandemiasta johtuvat toiminnalliset ja taloudelliset muutokset. Kaupunginvaltuusto hyväksyi keväällä 2020 uuden tarkistetun talousarvion, jossa oli huomioitu mm. toteutettavat henkilöstösäästöt ja uudet tuloennusteet. Muutenkin vuoden 2020 toimintaa värittivät kaupunginhallituksen päättämien em. henkilöstösäästöjen toteuttaminen, joilla saavutettiin yli puolen miljoonan euron suuruiset kustannussäästöt, mutta joiden täytäntöönpano vaati paljon suunnittelua ja ylimääräistä työtä. Valtion myöntämät lisävaltionavut koronatuena muodossa osaltaan merkittävästi tukivat kaupungin taloutta.

Verotuloja kertyi vuonna 2020 yhteensä 20,779 miljoonaa euroa ja valtionosuuksia 19,882 miljoonaa euroa. Verotulot nousivat lisätalousarvion ennusteesta n. 1 miljoonaa euroa ja valtionosuudet ylittyivät myös lähes miljoonalla eurolla. Investointiohjelmasta siirtyivät eräät suunnitellut kohteet myöhemmin toteutettavaksi. Nettoinvestointi olivat kuluneena vuonna n. 1,758 milj. euroa. Suurimmat yksittäiset toteutuneet investointikohteet olivat Pirkanlinnan kirjasto- ja kulttuuritalon peruskorjaus (n. 265.000 euroa) ja koulun väistötilojen moduulitila (n. 187.000 euroa). Talousarviolainojen määrä väheni 6,5 miljoonalla eurolla edellisestä vuodesta. Perusturvatoimen menot ylittyivät runsaalla 700.000 eurolla johtuen kohonneista erikoissairaanhoidon kustannuksista ja koronatestauksen aiheuttamista lisäkuluista.

HALLINTO- JA TALOUSTOIMI

Vuonna 2020 hallinto- ja taloustoimessa toimeenpantiin tiedonhallintalokia ja uudistettiin tilastointia valtakunnallisen ohjeistukseen perustuen. Lisäksi toteutettiin erilaisia tietohallinajärjestelmän muutoshankkeita. Merkittävä ponnistus on ollut loppuvuonna toteutettu palkkaohjelman uudistaminen, joka hanke jatkui vuodelle 2021.

Luottamushenkilöhallinnossakin toteutettiin suuressa määrin etäyhteyksiä erityisesti >Teamsilla. Kokouksia mm. kaupunginvaltuustossa järjestettiin ns. hybridimallilla eli osittain etäyhteyksillä.

SIVISTYSTOIMI

Koulut

Tilivuoden aikana käynnistettiin uuden perusopetuksen oppimisympäristön rakentamisen suunnittelu. Kaupunginhallitus nimesi asiaa valmistelemaan ohjausryhmän. Kuntalaisia ja henkilöstöä osallistettiin aiheeseen liittyen.

Koronapandemia vaikutti vahvasti opetuksen järjestämiseen. Koulujen tilat suljettiin 18. maaliskuuta 2020 ja lähiopetus keskeytettiin muutamia poikkeusryhmiä lukuun ottamatta. Keskeytyksen aikana hyödynnettiin etätyöskentelyä ja ko. aikana koulukyyditykset olivat myös keskeytettyinä.

STT:n lukiovertailussa Ähtärin lukio sijoittui Etelä-Pohjanmaan kärkeen, kuten monena aikaisempanakin vuotena.

Varhaiskasvatus

Koronapandemia muutti merkittävästi varhaiskasvatuksen palveluiden käyttöä ja järjestelyjä hoitopäivien määrän ja lasten läsnäolon merkittävästi vähetessä. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tuotto jäi talousarviossa ennakoidusta koska poissaolot huomioitiin asiakasmaksuissa.

Elokuun alusta alkaneella toimintakaudella varhaiskasvatusta tarvitsevien lasten määrä on pysynyt vakaana.

Kirjastotoimi

Kirjastot olivat suljettuina asiakkailta maaliskuun 18. päivästä alkaen toukokuun loppuun saakka. Toukokuussa toteutettiin jo ns. uloslainaus, jolloin kirjastosali ei vielä ollut auki, mutta asiakkaat saattoivat noutaa etukäteen heille lainattua aineistoa.

Kulttuuritoimi

Monet tapahtumat siirrettiin tai peruttiin kokonaan vuonna 2020 kuten mm. 15 tekijää- nykytaiteen näyttely Pirkanpohjan taidekeskuksessa.

Elokuun lopulla voitiin kuitenkin pandemian hellitettyä järjestää Ähtäri-päivät ja kaupunkifestivaali Ylävesien yö teemalla ”Yhtä juhlaa”. Tapahtumaviikonloppuun sisältyivät uuden esiintymislavan ”Kultainen kori” ja Senioripuiston avajaiset. Pirkanlinnassa avattiin Suomen pienin näyttelytila ”Tuulikaappigalleria”. Merkittävästä taidehankinnasta teki ratkaisun sivistys- ja hyvinvointilautakunta marraskuussa päättäessään hankkia 104 teosta käsittävän Eemu Myntti-taidekokoelman kaupungille perintövaroilla.

Nuorisotoimi

Digitaalinen nuorisotyö erilaisten some-alustojen avulla kehitettiin keväällä korvaamaan koronatoiminnan keskeyttänyttä tilatoimintaa.

Kesäleirien ja ohjatun leikkikenttätöiminnan tilalla toteutettiin vapaa-aikapalveluiden yhteistyönä 14 Kesäkivavinkki-videon sarja. Lokakuussa Ähtäri-hallissa järjestettiin koronarajoituksen huomioiden ”Tubeshow-Ähtäri meet & greet”. Esiintymässä olivat tubettajat Lakko, ZoneVD sekä Niko ja Santtu.

Aluehallintovirastolta saadun erityisavustuksen (45.000 euroa) turvin vahvistettiin kouluissa tehtävää nuorisotyötä. Hanke ”Ähtäriin yhteisöllinen yhteiskoulu” käynnistettiin loppuvuodesta. Kuusiokuntien kehittämissyhdystykseltä saadun rahoituksen turvin käynnistettiin ”Nuorisotyötä e-urheilun Ähtäriin”-esiselvityshanke. Hankkeessa tarkastellaan e-urheilun mahdollisuuksia mm. nuorten ja heidän vanhempiaan haastatteleamalla sekä peli-iltoja kokeilemalla.

Liikuntatoimi

Mesikämmen-kylpylä oli vuoden aikana suljettuna kahdesti eli 18.3.-31.5.2021 ja uudelleen 3.12. alkaen pandemian vuoksi.

Ähtäri on mukana vuonna 2020 alkaneessa alueellisessa Alavuden hallinnoimassa ”Kuuden tähden reitistö kuntoon” -hankkeessa.

Helmikuussa otettiin käyttöön sähköinen Julius-tilavarausjärjestelmä, jonka kautta voin varata ja maksaa yksittäisiä vuorona liikuntahalliin.

Ulkoilu- ja retkeilyreittien käyttö oli erittäin vilkasta v. 2020. Reittien kunnostusta tehtiin kesällä ja syksyllä mm. Niemisjoen kalastus- ja retkeilyreitillä. Hiihtäjille merkittävä toiminto on talvella 2020 käyttöön otettu verkkopohjainen latutilanne- palvelu, josta näkyy latureitit sekä niiden kunto.

Elinvoimatoimi

Elinvoimatoimen vuotta sävytti myös koronapandemia. Valtion myöntämät korona-avustukset yksityisyrityksille välitettiin kaupungin elinvoimatoimen toimesta. Kaikkiaan avustuksia myönnettiin 104.000 euroa 52:lle hakijalle.

Ähtäri Zoo kuten monet muutkin alan toimijat, oli keväällä yli kaksi kuukautta suljettuna. Matkailukesästä muodostui kuitenkin ennätyksellisen hyvä sekä kävijämäärissä että tuloksen osalta. Matkailuyrittäjät käänsivät koronahaasteen mahdollisuudeksi ja sopeuttivat toimintaansa kehittämällä uusia toimintamalleja esim. ruokapalveluiden osalta. Matkailualueen uusi vetonaula Saunaravintola Kiulu avattiin heinäkuun alussa.

Sedu Tuomarniemen kanssa tiivistettiin yritys yhteistyötä kehittämällä räätälöityä koulutusta mm. alueen veneyritysten käyttöön.

Kolmannen sektorin aktiivisuuteen perustuen Ähtäriin rakennettiin mm. Mustikkavuoren kuntoportaat ja näkötorni, pesäpallokenttä ja laadukas salibandykenttä.

Ähtäriin Matkailu Oy julkaisi uudet verkkosivut, jotka tarjoavat laajasti Ähtäriin ja lähialueen matkailupalveluja. Matkailulehti uudistui v. 2020 ja sitä jaettiin lähes 30 000 kappaletta eri kanavissa.

Tekninen toimi

Investointeja tehtiin v. 2020 olemassa olevan infran ylläpitoon, kuten kaavateiden korjauksiin, katuvalaistuksien uusimiseen, puistojen parannuksiin, liikuntapaikkojen kehittämisiin ja liikuntareittien rakentamisiin. Uusi moduuliluokka rakennettiin rivitaloluokkien läheisyyteen. Pirkanlinnan saneeraus aloitettiin.

Ruokapalvelut olivat omalta osaltaan mukana ruokakassijakelussa keväällä. Tätä toimintaa hallinnoi KuusSote.

Taloutta ja tulevaa 2021

Suomen bruttokansantuotteen arvioidaan laskeneen vuonna 2020 n. 3,3 prosenttia. ja ennustuslaitokset arvioivat sen kasvavan v. 2021 1,5 prosentista 3,2 prosenttiin ennustelaitoksesta riippuen. Valtiovarainministeriön arvio on 2,5 %.

Vuodella 2020 arviot vaihtelevat 1,8 prosentista 3,5 prosenttiin ja vuodelle 2023 1,2 prosentista 1,7 prosenttiin. VM:n arviot ovat 2,0 % ja 1,4 %.

Ennakkotietojen mukaan maailmantalous on noussut koronakuopasta ja ylittänyt reippaasti koronapandemiaa edeltäneen tasonsa. v. 2021 kasvun ennakoidaan jatkuvan vahvana. Suuria vaikuttajia asiaan ovat mittava finanssi- ja rahapoliittinen elvytys ja vuonna 2020 tapahtunut ennätyksellinen maailmankaupan supistuminen, mikä jättää vertailutason poikkeuksellisen matalalle. Maailmankaupan nousuksi odotetaan vuodelle 2021 noin viittä prosenttia, minkä jälkeen kasvu jatkuu hidastuen hieman.

Suomessa talous v. 2020 supistui covid-19-epidemian ja sen rajoittamistoimien seurauksena. Seuraavina vuosina talous elpyy ja kriisiä edeltävä BKT:n taso saavutetaan vuonna 2021.

Suomessa työttömyysasteen odotetaan nousevan kuluvana vuonna 8,0 %:iin edellisen vuoden 7,8 %:sta ja laskevan edelleen seuraavana vuonna 7,6 %:iin. Vuonna 2025 työttömyysasteeksi ennustetaan 6,8 %.

Kuluttajahintaindeksin muutoksen arvioidaan jääneen v. 2020 0,3 %:iin ja ennustetaan nousevan kuluvana vuonna 1,0 %:iin ja seuraavana vuonna 1,4 %:iin.

Valtionvelan määrän suhteessa BKT:een on arvioitu viime vuonna nousseen edellisen vuoden 44,2 %:sta vuoden 2020 53,1 %:iin. Nousun odotetaan jatkuvan vaikkakin vaimentuen. Julkinen velka kasvoi vuonna 2020 vajaasta 60 prosentista 69 prosenttiin bruttokansantuotteesta. Vuonna 2021 velkasuhteen kasvu hidastuu, kun epidemia väistyy ja talouden kasvu elpyy. Julkisen talouden tulojen ja menojen välinen epätasapaino sekä väestön ikääntymisestä aiheutuva menojen automaattinen kasvu ylläpitävät kuitenkin velkasuhteen kasvua myös tulevina vuosina. Julkisen velkasuhteen arvioidaan olevan 75 % v. 2025.

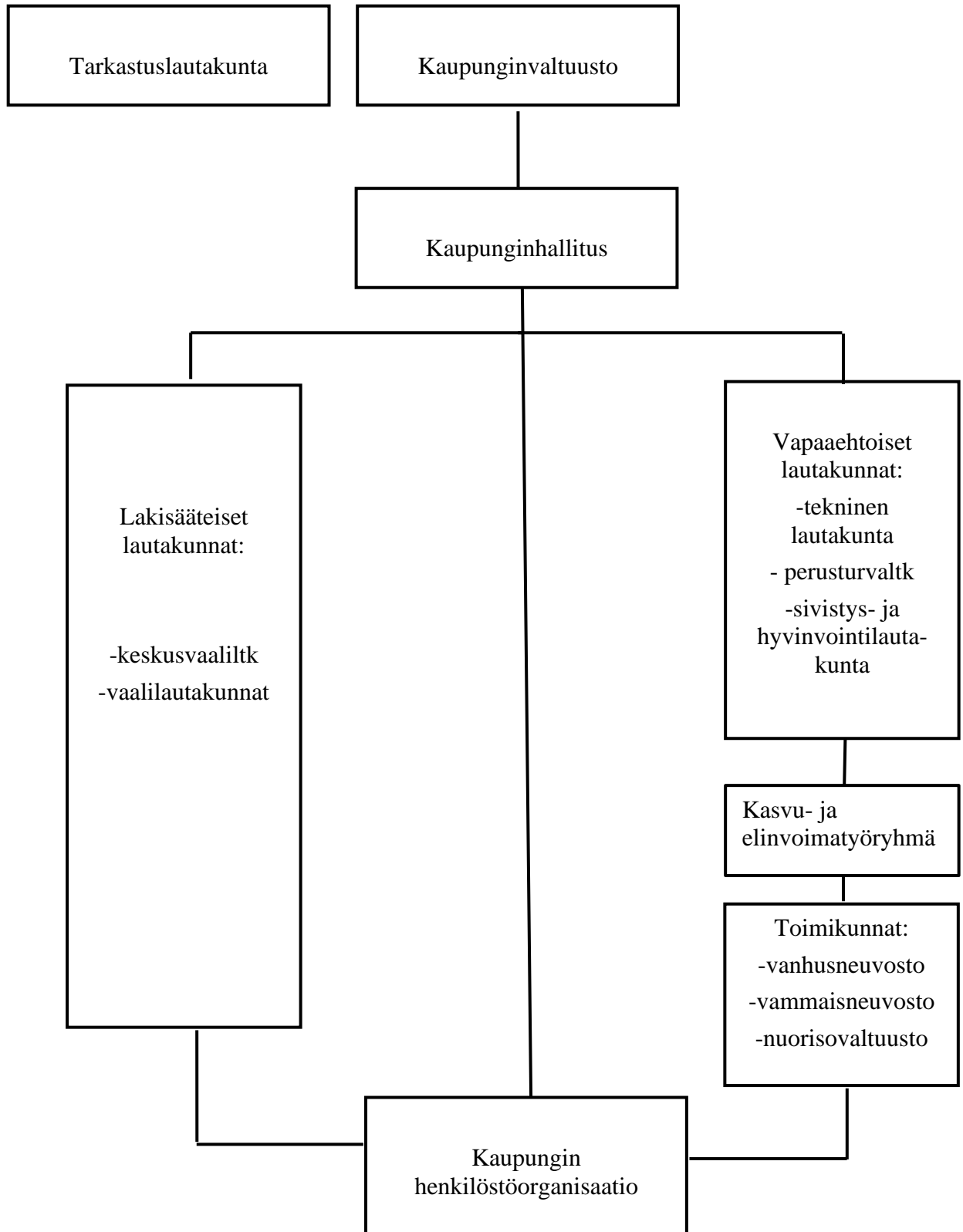
Kaupunginvaltuuston v. 2016 vuosille 2016-2022 hyväksymästä talouden tervehdyttämissuunnitelmasta poiketen vuodelle 2021 on kirjattu 50.000 euroa ylijäämäinen tulos suunnitelmassa olevan 620.000 euron sijasta. Talousarvio on laadittu poikkeuksellisen suurten epävarmuustekijöiden vallitessa koronaepidemian edelleen jatkuessa. Erityisesti verotulojen ja valtionosuuksien toteutuma tulee vaikuttamaan kaupungin kokonaistulokseen.

Kiitän kaupungin työntekijöitä ja luottamushenkilöitä kuluneesta monisäikeisestä ja monella tapaa täysin poikkeuksellisesta vuodesta ja toiminnastanne Ähtärin kaupungin ja kaupunkilaisten palvelujen hyväksi. Vuosi on vaatinut paljon luovuutta ja joustavuutta. Samalla kiitän kaikkia kaupungin yhteistyökumppaneita toiminnastanne ähtäriläisten hyväksi.

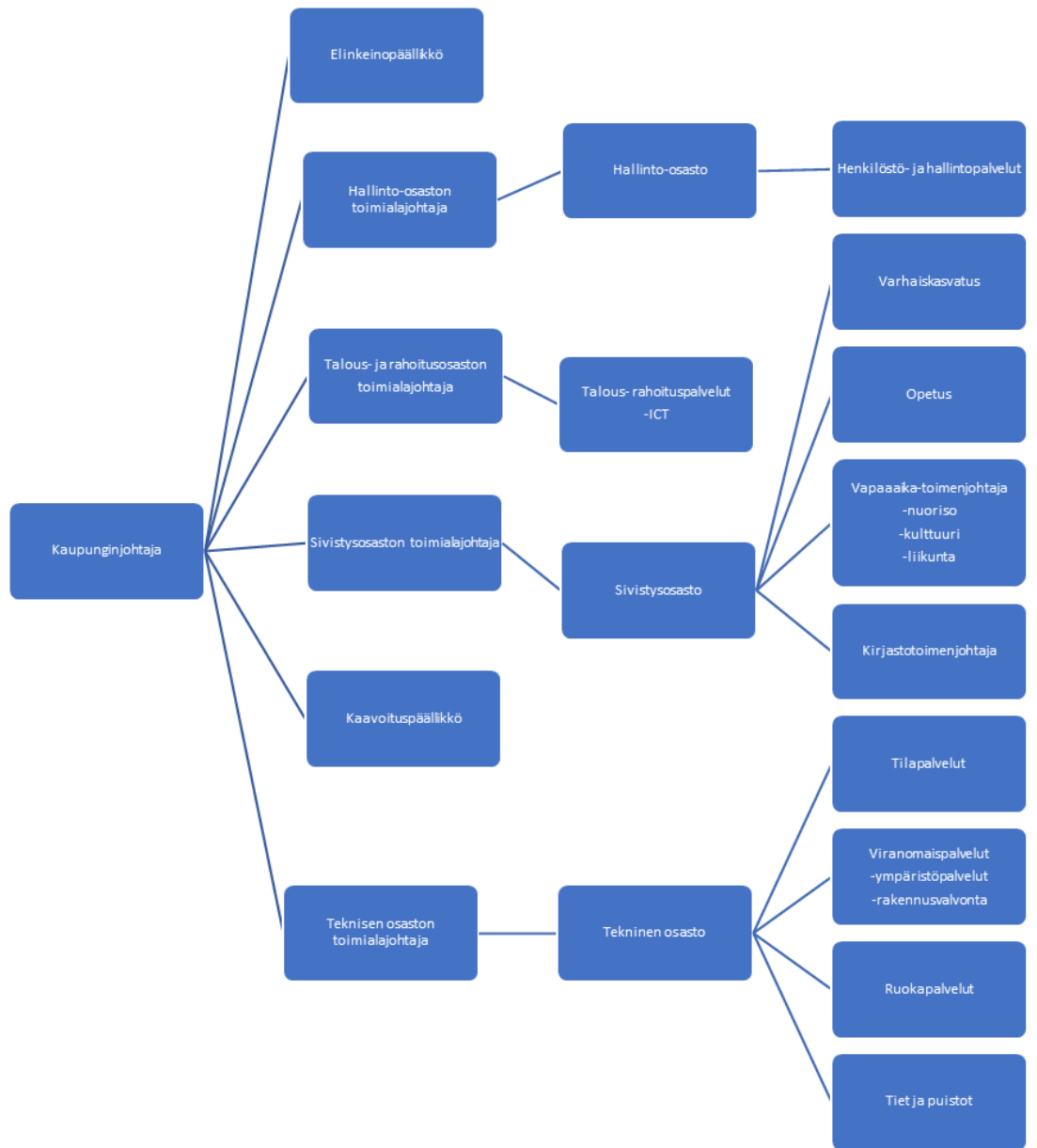
Seppo Karjala

vs. kaupunginjohtaja

4.2.2 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupungin henkilöstöorganisaatio 2020

Kaupunginvaltuusto

1.6.2017 – 31.5.2021

Suomen Keskusta r.p. 12 valtuutettua

Ahola Pirkko
Annala Mikko
Kantola Kauko
Kajander Ilkka
Kantola Kauko
Leinonen Sirpa
Nyyssölä Timo, 16.4.2018 alkaen
Oikari Pirkko
Pirttimäki Heimo, pj.
Pusaa Elina, I varapj.
Riihimäki Hannu
Savola Mikko
Sulkava Iira
Ulvo Hannele, ero 15.4.2018

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.pr 7 valtuutettua

Hautakangas Helena
Hokkanen Heli
Huhtinen Anu
Järvinen Tapio, II varapj.
Ylinen Niina
Koiramäki Pirkko
Palomäki Pauli

Kansallinen Kokoomus r.p. 5 valtuutettua

Harju Risto
Kaskimäki Reija
Kiilunen Jukka-Pekka
Mäenpää Leena
Vainio Kari, esteellinen 30.10.2017-11.2.2018
Hirvilampi Kirsi, 1.11.2017-10.2.2018

Suomen Kristillisdemokraatit r.p. 2 valtuutettua

Keisala Heidi
Ylä-Pöntinen Tanja, III varapj., ero 16.6.2019
Ollikainen Arja, III varapj., 17.6.2019 alkaen

Vasemmistoliitto r.p. 1 valtuutettu

Laine Seppo

Kaupunginhallituksen jäsenet puolueittain

5.6.2017 – 31.5.2021

Suomen Keskusta r.p. 5

Ahola Pirkko
Annala Mikko II varapj., ero 17.6.2019
Hautoniemi Hannu, 16.4.2018 alkaen
Kantola Kauko, 18.6.2019 alkaen
Oikari Pirkko
Riihimäki Hannu
Ulvo Hannele, ero 15.4.2018

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p. 2

Hautakangas Helena, I varapj.
Kivinummi Kari

Kansallinen Kokoomus r.p. 2

Harju Risto, pj.
Kaskimäki Reija

Toimikaudella 1.6.2019-31.5.2021 puheenjohtajuudet

Harju Risto, pj.
Riihimäki Hannu, I varapj.
Hautakangas Helena, II varapj.

Muut valtuuston valitsevat toimielimet

Sivistys- ja hyvinvointilautakunta
Tekninen lautakunta
Keskusvaalilautakunta
Tarkastuslautakunta
Kasvu- ja elinvoimatyöryhmä
Pirkanpohjasäätiön valtuuskunta
Lakeudenportin kansalaisopiston jäsenet
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän liittovaltuuston jäsenet
Seinäjoen koulutuskuntayhtymän yhtymävaltuuston jäsen
Eskoon sosiaalipalvelujen kuntayhtymävaltuuston jäsen
Suomen Kuntaliiton kuntapäiväedustajat
Kiinteistötoimitusten uskotut miehet
Etelä-Pohjanmaan liiton maakuntapäivien edustajat
Merikanto-opiston johtokunnan jäsen
Kuusiokuntien seutuneuvoston jäsenet
Poliisipiirin neuvottelukunnan jäsen
Käräjäoikeuden lautamiehet
Vaasan vaalipiirikohtaisten kuntapäivien edustajat

Tilivelvolliset

Kaupunginjohtaja Jarmo Pienimäki

Hallinto-osaston toimialajohtaja Seppo Karjala

Talous- ja rahoitusosaston toimialajohtaja Arja Väliaho virkavapaalla 31.8.2021 saakka, sijaisena Seppo Karjala.

Sivistysosasto

Sivistysosaston toimialajohtaja Eija Kuoppa-aho

Lakeudenportin kansalaisopiston osastonjohtaja / toimistos sihteeri Marke Hirvilampi

Vapaa-aikatoimenjohtaja Marika Puntala

Kirjastotoimenjohtaja Ursula Laitakari

Varhaiskasvatuspäällikkö Sirpa Mannismäki

Myllymäen koulu Markus Kivistö

Otsonkoulu, Marika Pienimäki

Yhteiskoulu/Lukio, Markku Juhola

Tekninen osasto

Teknisen osaston toimialajohtaja Mirka Poikelin 4.4.2020 saakka, Matti Pakkala 5.4.2020 lähtien

Maankäyttöinsinööri Kerttu Heinämäki

Rakennuttajainsinööri Mirka Poikelin 4.4.2020 saakka, Tuomas Collin 1.9.2020 lähtien

Rakennustarkastaja Matti Pakkala

Ruokapalvelu- ja kehittämispäällikkö Eija Paavola

Yhdyskuntatekniikan insinööri Marjo Mäkipelto

4.2.3 Yleinen talouden kehitys

Kuntien ja kuntayhtymien menot kasvoivat vuonna 2020 alustavien Tilastokeskuksen tilinpäätösarviotietojen mukaan noin 2,0 prosenttia. Menojen kasvua aiheuttivat mm. palkkatkaisun sopimuskorotukset (0,8 %), lomarahaleikkausten päättyminen (0,4 %) ja väestön ikärakenteen muutos (0,3 %). Kuntatalouden 2,0 prosentin menokasvu alittaa pitkän aikavälin tyypillistä keskiarvolukemaa. Menojen kasvun taustalla vaikutti paitsi väestön ikääntyminen niin myös kuntakentän palkankorotukset sekä kuntien tehtävien laajennukset kyseisenä vuonna.

Kuntien verotulot kasvoivat 4,0 % ja valtionosuuksien kasvu ylsi vuonna 2020 noin 27,2 prosenttiin, joten tulokehitys ylitti menojen kasvun selvästi. Kuntien tuloverojen kertymää lisäsivät koronatukitoimena kuntien yhteisöveron jako-osuuden nosto 10 %-yksiköllä ja kunnallisverotuksessa tehty verovuoden 2020 jako-osuusoikaisu. Kiinteistöverotuloja laskivat verotuksen joustava verovelvolliskohtainen valmistuminen verovuonna 2021. Kunnat ja kuntayhtymät saivat lakisääteiseen palvelutoimintaan ja koronan vastaiseen taisteluun yhteensä noin 3 miljardia euroa koronatukea.

Kuntatalouden tilikauden tulos parani vuoden 2019 lukemasta merkittävästi 1,7 miljardiin euroon tuloksen oltua edellisvuonna alijäämäinen noin 200 miljoonan euroa.

Kuntarahoitus Oyj:n ennusteen mukaan bruttokansantuotteen lasku jää vuonna 2020 selvästi pelättyä pienemmäksi eli 3,5 prosenttiin. Talouden laaja-alainen toipuminen alkaa näillä näkymin kesällä 2021. Vuoden 2021 jälkipuoliskon ripeästä elpymisestä huolimatta BKT-kasvu jää ensi vuonna 2 prosenttiin. Mikäli laaja rokotesuoja saavutetaan jo kevään aikana, vuoden 2021 BKT-kasvu voi olla tuntuvastikin ennustettua ripeämpää. Vuositsolla voimakkain kasvu nähdään vasta v. 2022 (3,5 %).

Tärkein syy Suomen talouden iskunkestävyydelle on ollut useimpia muita maita rauhallisempi epidemiatilanne. Myös teollisuutemme tilauskanta oli koronakriisin alkaessa kohtalaisen vahva, mikä on sittemmin auttanut ylläpitämään tuotannon tasoa, vaikka uusien tilausten virta onkin selvästi heikentynyt.

4.2.4 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa

Ähtärin kaupungin tilikauden ylijäämä on +542.452,86 euroa vuonna 2020. Ähtärin kaupungin oma pääoma osoittaa vuoden 2020 tilinpäätöksessä 3.076.931,10 euroa ylijäämää. Ennen tilikautta 2019 kaupungin taseen omapääoma oli edellisen kerran positiivinen vuonna 2002. Talousarvioon verrattaessa verotulojen toteutuma oli 105,3 prosenttia (+1.053.739,11 euroa) ja valtionosuuksien toteutuma oli 105,2 prosenttia (+ 982.825 euroa). Rahoitustuotot ja kulut ylittyivät 117,0 prosenttia (-70.109,54 euroa).

Olennainen ja rakenteellinen muutos kaupungin toiminnassa on tapahtunut vuonna 2015, kun päätettiin SOTE-palveluiden yhtiöittäminen yksityisen Pihlajalinna Oy:n, Alavuden kaupungin, Kuortaneen kunnan sekä Soinin kunnan kanssa. Sote-palveluiden tuotanto siirtyi 2016 vuoden alusta yhteisyritys Kuusiolonna Terveys Oy:n vastattavaksi sekä järjestämisvastuu ja sote-viranomaistehtävät Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystaloyhtymälle. Sosiaali- ja terveystaloyhtymien tuottamista koskevassa palvelusopimuksessa on sovittu nettokustannus, joten sote-palveluiden hinta vuonna 2017 määräytyi vuoden 2015 toteutuman perusteella. Vuosina 2017 ja 2018 hintaa korotettiin 2 % / vuosi sekä vuoden 2020 talousarvio perustuu palvelusopimuksessa sovittujen tunnuslukuihin perustuviin laskelmiin. Sote-palveluiden hinta on siis tulevaisuudessa paremmin ennustettavissa.

Talousarvioon kaupunginvaltuusto on vuonna 2020 myöntänyt lisämäärärahaa -1.412.200 euroa. Merkittävä lisämääräraha oli koulujen alaskirjaukseen varattu 1.000.000 euron lisäys. Toimintatuotot olivat 3.904.532,54 euroa, toimintakulut -41.808.452,71 euroa ja toimintakate -37.903.920,17 euroa (ulkoinen).

4.2.5 Kaupungin henkilöstö

Kaupungin palveluksessa olevan henkilöstön lukumäärä kokonaismääräisesti väheni lähes 10 %:lla palvelussuhteiden määrän vähentyessä 23:lla. Henkilöstön kokonaismäärä vuoden lopussa oli 226, joista miehiä oli 39 kpl ja osa-aikaisia 39 kpl.

Henkilöstön jakauma sektoreittain oli 31.12. seuraava:

	Naisia	%	Miehiä	%	Yhteensä
Hallinto- ja talousosasto	12	70,59	5	29,41	17
Perusturvaosasto	13	100,00	0	0	13
Sivistysosasto	122	87,14	18	12,86	140
Tekninen osasto	40	71,43	16	28,57	56
Yhteensä	187	82,74	39	17,26	226

Henkilökunnan keski-ikä oli vuoden lopussa noin 47 vuotta. Keski-ikä on noussut vuodesta 1997 lähtien noin kuudella vuodella. Vakinaisessa palvelussuhteessa olevien keski-ikä oli 48 vuotta.

Sairauspoissaolojen kokonaismäärä absoluuttisesti väheni edellisestä vuodesta jonkin verran, muuta lisääntyi jonkin verran suhteellisesti yhtä virkaa/toiminta kohden laskettuna (=0,5 tpv/yksi virka/toimi).

Sairauspoissaoloja oli yhteensä 13,6 työpäivää/yksi virka/toimi. Tulevina vuosina arvioidaan vanhuuseläkkeelle jäävän henkilökuntaa seuraavasti:

2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	Yhteensä
5	7	9	10	8	12	8	9	7	75

4.2.6 Ympäristötekijät

Ähtärin kaupungilla ei ole käytössään ympäristöjärjestelmää. Kaupunki on kuitenkin sitoutunut Seinäjoen alueen energia- ja ilmastostrategioihin. Kaupunki on suojellut maitaan pinta-alaltaan 35 ha:n suuruiselta alueelta osana Luontolahjani 100-vuotiaalle -kampanjaa vuonna 2017.

Ympäristönsuojelun investointimenoiksi lasketaan ne menot, jotka syntyvät ympäristöhyötyjen tuottamiseksi, ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemiseksi, vähentämiseksi tai korjaamiseksi. Ympäristönsuojeluun liittyvien toimintojen johdosta syntyvät menot ja tulot otetaan sellaisenaan mukaan ympäristötilinpäätökseen, mikäli toimintojen ensisijaisena tarkoituksena ovat ympäristönsuojelulliset syyt. Mukaan ei lueta toimenpiteitä, joissa menoja tai tuloja ei synny.

Kaupunkikonserni pyrkii vähentämään toimintansa haitallisia ympäristövaikutuksia erilaisin jäteluonteen omaavien materiaalien kierrättämisellä (mm. mustekasetit), käyttämällä materiaaleja (kopiopaperin kulutuksen vähentäminen) ja energiaa (kaupungintalon optimoitu lämmitys) säästeliäästi sekä osallistumalla neuvotteluihin ja koulutuksiin videoyhteyksien avulla.

Matkailualueella olevien konserniyhtiöiden rakennukset lämpiävät maalämmön avulla. Asunto-osakeyhtiöiden käyttämättömät ja huonokuntoiset rakennukset on purettu ja hyödynnettävissä oleva materiaali käytetään kaupungin omissa maanrakennustoissa nk. MARA-asetuksen mukaisesti.

Ympäristömenot

Ympäristömenoja on kertynyt vuoden 2020 aikana Ähtärin kaupungissa seuraavasti:

- Viemärlaitoksen verkoston, rakennusten sekä koneiden ja laitteiden kunnossapito yhteensä 43 676,45 €
- Vesilaitoksen verkoston sekä koneiden ja laitteiden kunnossapito 15 085,75 €
- Lämpölaitoksen verkoston, rakennusten sekä koneiden ja laitteiden kunnossapito yhteensä 107 562,15 €
- Vesi- ja viemärlaitoksen velvoitetarkkailut yhteensä 26 250,84 €
- Suljetun kaatopaikan velvoitetarkkailusta ei vuoden 2020 aikana syntynyt kustannuksia, sillä Ähtäri kuuluu Seinäjoen seudun kaatopaikkojen yhteistarkkailuohjelmaan. Yhteistarkkailuohjelmassa suoritetaan tarkkailut tiettyinä vuosina omavalvontana, eikä tällöin synny näytteenotto- tai analysointikuluja.

Ympäristöinvestoinnit

Ympäristöinvestointeja on syntynyt vuonna 2020 kaukolämpöverkoston saneerauksesta 134 209,45 € vesijohtoverkoston saneerauksesta 200 181,82 € ja viemäriverkoston saneerauksesta 11 741,20 € Kantalan hulevesien käsittelyjärjestelmän suunnittelukustannuksiin käytettiin 26 281,80 €.

Ähtärin kaupungin tekninen lautakunta myönsi alueella toimiville yleishyödyllisille toimijoille avustusta vesistöjen kunnostus- ja hoitohankkeisiin 9 995,00 €. Myönnetystä summasta käytettiin vuonna 2020 syntyneisiin kustannuksiin 7 886,95 €.

Vakuudet ja varaukset

Ähtärin kaupungilla on maa-aineslain mukaisia vakuuksia yhteensä 75 000 €. Ähtärin Kantalan teollisuusalueen hulevesijärjestelmän rakentamiskustannuksiin on vuoden 2021 investointiohjelmassa varattu yhteensä 40 000,00 €.

Ympäristötulot

Ähtärin kaupungin ympäristötulot koostuvat lähinnä erilaisista viranomaislupamaksuista. Jätehuollon ja jätevesipuhdistamon tulot ovat Lakeuden Etappi Oy:n tuloja ja jätehuoltoviranomaisen keräämät maksut kuuluvat Lakeuden jätelautakunnan tuloihin. Tämän vuoksi näitä tuloja ei ole esitetty kaupungin ympäristötuloiksi. Ähtärin Eläinpuisto Oy:n ja muiden eläinpuistotoimintaan liittyvien konserniyhtiöiden mahdolliset ympäristötulot on esitetty tytäryhtiön omissa tilinpäätöksessä.

Ympäristötuloja on vuoden 2020 aikana kertynyt 13 515,00 €. Nämä tulot muodostuivat maa-aines- ja ympäristölupien yhteiskäsittelymenettelyn lupamaksuista sekä valvontamaksuista.

4.3.Arvio merkittävistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista tekijöistä

Kaupunginvaltuusto on päättänyt kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista 23.6.2014 § 47. Ähtärin kaupunginjohtaja on viranhaltijapäätöksellä hyväksynyt ohjeen riskienhallinnasta Ähtärin kaupungissa ja kaupunkikonsernissa.

Kaupunginhallitus ja konsernijohto vastaavat siitä, että riskienhallinta on asianmukaisesti järjestetty. Kaupunginhallitus määrittää riskienhallintaan liittyvät menettelytavat ja kukin toimintayksikkö ja sen tilivelvollinen johto huolehtii vastuualueensa riittävien ja toimivien menettelytapojen käyttöönotosta.

Kaupunkikonsernin tytäryhteisöissä hallitukset vastaavat yhteisöjen riskienhallinnasta lainsäädännön ja konserniohjeistuksen mukaisesti. Riskienhallintaa toteutetaan hyvällä suunnittelulla ja suunnitelmista johdetuilla käytännön toimenpiteillä sekä toimivalla seuranta- ja arviointijärjestelmällä.

Ähtärin kaupungin tilivelvollisille sekä konserniyhtiöiden toimitusjohtajille lähetettiin ZEF-ohjelmalla riskienhallintakysely (82 kysymystä) riskien analysoimiseksi. Kyselyssä riskit oli jaettu strategisiin riskeihin, taloudellisiin riskeihin sekä toiminnallisiin riskeihin. Riskejä arvioitaessa laskettiin pisteluku riskin todennäköisyyskriteerille sekä riskin vaikuttavuus/merkittävyys arviolle. Näistä kahdesta luvusta saatiin riskin toteutumisen todennäköisyyden ja vaikuttavuuden tuloksena määritettyä riskikohtainen riskitaso.

Johtamisjärjestelmän kehittäminen

MADE IN ÄHTÄRI – Kaupunkistrategia 2020 (KV 8.9.2014 § 74) ohjaa kaupunkikonsernin toimintaa. Ähtärin kaupungin visiota, strategisia päämääriä ja strategiatavoitteita jalkautetaan kaikille tasoilla. Kuntastrategia ohjaa toiminnan järjestämistä ja tehostamista. Lisäksi strategiasta johdettujen tavoitteiden laatiminen ja toteuttaminen käytännön tekemisen tasolla ovat edellytys kaupungin organisaation kehittymiselle. Kaupunkistrategia on päivitetty viimeksi vuonna 2017 (KV 11.12.2017 § 121). Uusi kaupunkistrategia tulee käsittelemään vuoden 2021 aikana.

Tieto- ja viestintätekniikan riskit

Tieto- ja viestintätekniikan riskejä on kartoitettu tietoturvan toimintasuunnitelmalla, joka on päivätty 10.6.2014. Kaupungin tietohallintostrategiaa ja tietoturvapoliittikkaa on hyväksytty vuonna 2015. TVT-infrastruktuuri on toiminut pääsääntöisesti luotettavasti.

Ähtärin kaupungin tietohallintostrategia hyväksytty kaupunginvaltuustossa 42 §:ssä 17.6.2015 sekä tietoturvapoliittikan Ähtärin kaupunginhallitus hyväksyi 132 §:ssä 27.4.2015. Lisäksi asiakirjahallinnon ja arkistotoimen toimintaohje (hyväksytty KH 16.2.2015 § 65).

Tietohallintotyöryhmä on perustettu (khal 27.4.2015 131 §).

Tietohallintotyöryhmän tehtävänä on

- kaupungin yhteisten tiedonhallinnan pelisääntöjen luominen
- tietohallinnon koordinointi ja ohjaaminen
- kaupungin omien tietohallinnon hyvien käytäntöjen ideointi ja levittäminen käytäntöön

- osastokohtaisten kehittämiskohteiden esiin tuominen
- kaupungin tietohallinnon kehittämissuunnitelman laatiminen ja ylläpito: erityisesti erilaisten kehityshankkeiden organisointi ja aikatauluttaminen huomioiden henkilöstöresurssien riittävyys.

Ähtärin kaupunki osallistui vuonna 2018 kuntahaaste- haasteeseen, jonka tarkoituksena on parantaa kuntien teknistä tietoturvaa. Haasteeseen ilmoittautui kahdeksan kuntaa, joista valittiin kolme kuntaa mukaan. Testauksen kohteena olivat kaikki kaupungin julkiset verkkopalvelut. Testauksen tuloksen johdosta parannettiin Ähtärin kaupungin tietoturvan turvallisuutta.

Henkilöstön osaaminen

Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus muodostaa kunnissa yhä pahenevan ongelman. Pienissä kaupungeissa / kunnissa on tehtäviä ja toimintoja, jonka osaa vain yksi henkilö. Näihin tehtäviin on vaikea löytää täysipainoisesti tehtävät osaavaa sijaista omasta organisaatiosta. Toistaiseksi avoinna oleviin virkoihin ja toimiin on saatu päteviä hakijoita. Riskiä on pyritty lieventämään mm. järjestämällä alueelle koulutusta. Ähtärin kaupungin henkilökunnan keski-ikä on 47 vuotta, joka on noussut kuudella vuodella 1997 vuodesta. Tulevaisuudessa on haasteellista löytää pätevää henkilöstöä eläkkeelle jäävän henkilöstön tilalle.

Rahoitusriskit

Rahoitusriskien osalta arvioidaan korko-, likviditeetti- ja luottoriskejä. Kaupungin lainakanta on 20,0 miljoonaa vuonna 2020 ja on vähentynyt edellisestä vuodesta 6,5 miljoonalla eurolla. Operandi Oy on 13.11.2015 tehnyt rahoitusriskien hallinnan strategiakartoituksen kuntakonsernissa.

Ähtärin kaupungin lainasalkku (20,0 miljoonaa euroa) koostuu 2020 vuoden lopussa lyhytaikaisista kuntatodistuksista. Pitkäaikaisia lainoja ei ole. Kuntatodistukset ovat lyhytaikaista lainaa, jotka on kilpailutettu kahdessa erässä kolmen kuukauden välein. Kaupunki on ottanut kuntatodistusohjelman avulla lyhytaikaista lainaa kilpailukykyiseen päivän hintaan.

Kaupungilla on 10 miljoonan euron suojaava johdannaissopimus. Lainakantaan suhteutettu korkosuojausaste on vaihdellut välillä 37-45 %. OP Yrityspankki Oyj:n kanssa on korkosuojausta muokattu siten, että koronvaihtosopimus on voimassa vuosina 2019 – 2023 ja kynnyksellinen koronvaihtosopimus vuosina 2023 – 2045. Vuonna 2019 kynnyksellinen koronvaihtosopimus 10.000.000 euroa terminoitiin ja korvattiin uudella koronvaihtosopimuksella ajalle 31.3.2023 – 30.6.2049.

Uuden sopimuksen kiinteä korkotasoa pitää sisällään vanhan sopimuksen purkukustannuksen ja a.o korkolattia preemion. Samalla tehtiin nollakorkolattia ajalle 30.9.2019 – 30.9.2022, jolla kumotaan vanhan korkosuojan negatiivinen viitekorko seuraavat 3 vuotta. Euribor 3 kk, jos korko alle 0,00 % netotaan swapin C450033 negatiivista euribor-kulua. Optiopreemi 203.00 euroa maksetaan uuden koronvaihtosopimuksen kiinteän koron tasosta. Ratkaisu sisältää break clause-lausekkeen, joka oikeuttaa molemmat osapuolet irtisanomaan sopimuksen 10 vuoden päästä sopimuksen tekohetkestä ja tämän jälkeen 5 vuotta. Kaupungilla on kuitenkin oikeus purkaa sopimus, vallitsevaan markkina-arvoon, milloin tahansa. Mikäli sopimus puretaan kesken sopimusajan, asiakasta hyvitetään tai veloitetaan sopimuksen markkina-arvon mukaisesti. Merkittävä muutos sopimuksen markkina-arvossa voi aiheuttaa tappioita, jos sopimus puretaan ennaikaisesti.

Johdannaissopimukseen liittyy kohde-etuuden arvon muutoksesta aiheutuva markkinariski. Sopimuksen osapuolet ovat velvollisia suorittamaan sopimuksesta toteutuvat kassavirrat riippumatta

vallitsevasta markkinatilanteesta. Johdannaissopimuksen arvoon, markkinoiden likviditeettiin ja sopimuspuolten velvollisuuksiin saattavat vaikuttaa mm. muutokset lainsäädännössä ja viranomaisvaatimuksissa, poikkeukselliset markkinatapahtumat ja poliittiset tekijät. Tuotteeseen liittyy riski, että pankin vakavien taloudellisten vaikeuksien johdosta mahdollisesti aloitettavassa kriisiratkaisumenettelyssä johdannainen saatetaan viranomaisen päätöksellä sulkea sen ehdoista riippumatta.

Yleisellä tasolla valuuttariskeistä vuoden 2020 osalta voidaan todeta, että kaupungilla ei ole valuuttariskiä, koska maksuliikenne ja rahoitus hoidetaan euroissa.

Kaupunki on lainoittanut tytäryhtiöitä vuosittaisella kausilainalla, johon liittyy takaisinmaksuriski. Kausilainoihin on haettu vakuuksia mm. kiinteistökiinnityksiä. Mikäli kausilainojen maksut ovat myöhässä, niistä on peritty viivästyskorkomaksut.

Hallinnon riskit ja oikeudenkäynnit

Hallintotehtävien hoidon laadussa ja ajantasaisuudessa ei ole esiintynyt merkittäviä puutteita. Vuoden lopussa vireillä oli kolme keskeneräistä asiaa hallinto-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Vireillä olevien asioiden mahdolliset taloudelliset seuraamukset eivät ole merkittäviä kaupungin taloudellinen kantokyky huomioon ottaen.

Vahinkoriskit

Omaisuusriskien kartoituksessa on käytetty asiantuntijana vakuutusmeklari Semita Oy:tä.

Vakuutuksin on vähennetty vahinkoriskien taloudellista realisoitumista. Vahinkovakuutukset, lakisääteiset tapaturvavakuutukset ja muut vakuutukset on kilpailutettu vuoden 2014 aikana ja uudet vakuutukset tulivat voimaan 2015 vuoden alussa. Kiinteistöjen vakuutukset sekä muut mahdolliset vakuutukset tarkastetaan aina vuoden aikana, mikäli omaisuuteen tai toimintaan tulee muutoksia.

4.4 Selonteko kaupungin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Miten sisäinen valvonta ja siihen sisältyvä riskienhallinta on järjestetty

Kuntalakiin (325/2012) kesällä 2012 lisätyt säännökset kunnan ja kuntakonsernin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta tulivat voimaan vuonna 2014. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kunnan ja kuntakonsernin sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistumaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saavuttamista uhkaavia tekijöitä. Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestäminen on siten osa kunnan ja kuntakonsernin johtamista. Kaupunginvaltuusto on päättänyt kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista 23.6.2014 § 47. Kuntalain säännöksiä tavoitteena on terävöittää kuntien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämistä ja siitä raportointia. Tästä syystä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tulisi perustua järjestelmälliseen ja dokumentoituun toimintatapaan. Lisäksi Ähtärin kaupunki on hyväksynyt ohjeen riskienhallinnasta Ähtärin kaupungissa ja kaupunkikonsernissa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa, että Ähtärin kaupungin ja kaupunkikonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on oikeaa, riittävää ja luotettavaa, toiminnassa noudatetaan lakeja, viranomaisohjeita, sääntöjä, toimielinten päätöksiä ja johdon ohjeita sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Kaupunginhallitus ohjaa ja valvoo kaupungin ja sen toimintayksikköjen toimintaa. Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja vastaavat konsernitason hallinnon ja talouden sekä sisäisen valvonnan ja

riskienhallinnan asianmukaisesta järjestämisestä. Toimialajohtajat järjestävät, hoitavat ja valvovat johtamansa yksikön sisäistä tarkkailua toimittavat yhteenvedon sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja toteuttamisesta.

Kaupungin toimintayksiköissä on yhteiset pelisäännöt ja arvot, joiden mukaan toimitaan. Henkilöstö tuntee yhteiset talous-, henkilöstö-, tietoturva- yms. menettelyjä koskevat ohjeistukset kohtuullisen hyvin ja koulutusta järjestetään. Sääntöjen vastaiseen toimintaan puuttumista tulee johdonmukaistaa. Yksiköiden toimintakulttuureissa kehittämiskohteiden tai puutteiden esiintuomista arvostetaan. Organisaatorakenteet koetaan toimiviksi, tehtävänkuvat on dokumentoitu ja henkilöstöressurssien riittävyyttä seurataan.

Onko valvonnassa havaittu puutteita kuluneella tilikaudella?

Vuonna 2017 on siirrytty ostolaskujen sähköiseen kierrätykseen, jolloin on tarkasteltu laskujen maksatukseen liittyvät prosessit uudelleen tarkastettu. Laskujen asiatarkastajien ja hyväksyjien roolit ja vastuut ovat selvillä. Maksullisen toiminnan laskutusprosessiin on myös kiinnitetty huomiota ja kaikki laskutukset on pyritty hoitamaan sähköisesti. Valvonnassa ei ole havaittu puutteita eikä laiminlyöntejä.

Miten sisäistä valvontaa on tarkoitus kehittää voimassa olevalla taloussuunnittelukaudella

Ähtärin kaupungin Teppi asian- ja asiakirjojen hallintajärjestelmä otettiin käyttöön vuoden 2019 aikana. Järjestelmässä käsiteltyjen sähköisten asiakirjojen arkistona sekä sopimusten hallinnassa järjestelmän ominaisuudet vastaavat hyvin nykyaikaiselle asian- ja dokumenttienhallinnan tietojärjestelmälle asetettuja vaatimuksia. Portaali-käyttöliittymän yhtenä perusominaisuutena on sähköinen kokoushallinta, joten kaupungin esityslistat oheisaineistoinen voidaan jakaa sähköisesti toimielimen jäsenille. Portaali on suojattu toimintaympäristö, jolloin kaikki kokousaineistot voidaan esitellä luottamushenkilöille. Myöhemmin kaupungin käyttöön voidaan osaksi Portaalia toteuttaa myös Kuntalaissa määritelty aito sähköinen kokous –toiminnallisuus. Järjestelmän käytön laajentaminen on suunniteltu toteutettavaksi kaupungilla. Järjestelmän käyttö pyritään laajentamaan myös konserniyhtiöiden asiakirjahallintaan.

Kaupunginhallituksen sisäisen valvonnan järjestäminen

VALVON- NAN ALUE	VALVONTA- KOHDE	YKSIKÖN ERITYISTA- VOITTEET	VALVONTATOIMENPITEET JA NIIDEN TARKISTUS		TUNNISTETUT RISKIT
			TOIMENPIDE	AIKATAULU	
Kaupungin- hallitus	Säännösten, määräysten ja päätösten noudatta- minen	Toimitaan yleisten normien mukaisesti Säännösten noudattaminen Sopimukset ja toimintaohjeet Lakisääteisten tehtävien toteuttaminen	Noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä Sopimukset ja ohjeet sekä päätökset tallennetaan ja arkistoidaan Tehtävien toteuttamista arvioidaan osastopalave- reissa ja lautakunnassa	Ohjeistukset päivitetään tarpeen mukaan. Viikottainen johtoryhmäyös- kentely Päivittäistä	Toiminnan ohjeistus poikkeustilanteissa Asia korostunut erityisesti korona- epidemian aikana. Tiedottamisen onnistuminen Henkilöstön pätevyys ja riittävyys, osaamisen

			Otto-oikeus mahdollisuus Lautakuntien esityslistat tiedoksi kaupunginjohtajalle	Johtoryhmässä käsittely ennen kokouksia.	kehittäminen ja johtajuus.
Tavoitteiden toteutuminen Varojen käytön valvonta Tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus	Taloutta seurataan kuukausittain. Vaihtoehtoisia tapoja järjestää palvelu kartoitetaan. Laadukkain ja kustannustehokkain tapa valitaan.	Talousarvion ja toteutuman Osavuosikatsaus Vertailu Hankintojen kilpailutus Kustannusten hallinta Aikataulujen ja toteutettujen toimintojen tarkkailu Kouluus	Kuukausittain Kaksi kertaa vuodessa Tarvittaessa Hankintamenojen ja laskujen säännöllinen tarkastus järjestelmällisesti, koulutus Viikoittain	Poikkeustilanteet kun ongelma tulee ratkaista nopealla aikataululla. Kaupunginhallitus on antanut v. 2020 erityisvaltuuksia kaupungin johtajalle (korona). Talousarvionmuutokset ja talousarvion rakenteelliset muutokset kesken vuotta	
Riskienhallinnan järjestäminen	Riskien kartoitus Riskienhallinta ja seuranta Riskien ennakointi	Identifioidaan toimintaan kohdistuvat riskit Ennakoidaan riskit ja tunnistetaan toteutuneet riskit sekä kirjataan tehdyt toimenpiteet ja toiminnot	Osastopalaverissa informoidaan ennakoivista riskeistä ja toimenpiteistä toteutuneiden riskien kohdalla	Poikkeustilanteiden hallinta Ihmisten takana oleva hiljainen tieto. Henkilöstön vaihtuvuus Konsernivalvonassa huomioitu viranhaltijoiden sijaistamisjärjestys	
Omaisuuksien valvonta -hankinta	Noudatetaan ohjeistuksia -kilpailutuksesta	Ohjeiden ja toimintatapojen ajan tasalla pitäminen	Päivitetään säännöllisesti ohjeet ja koulutetaan henkilöstö	Tiedonkulku toimijoiden luotettavuus	

	-luovutus -hoito	-sopimuksissa -toiminnan ylläpidossa		viimeisten olevien säädösten osalta	
	Sopimus- toiminta	Noudatetaan sopimusehtoja Ähtärin kaupungin sisäinen yhteistyö toimii.	Ajan tasalla pysyminen yleisten sopimusehtojen osalta TEPPI – sähköinen sopimusten hal- linta Yhteistyön tiivistäminen ja kokonaisuuden hahmottaminen koko kaupungin näkökulmasta, jotta prosessi onnistuu	Päivittäistä Päivittäinen	Sopimusosapuol- ten luotettavuus Tiedottaminen, tahtotilan löytyminen

Muut mahdolliset sisäiseen valvontaa liittyvät asiat

Sisäisen valvonnan puutteet Toiminnan taloudellisuus Säädösten ja normien noudattaminen Vakuutusturvan voimassa- olo ja riittävyys Tuotettu toiminnan oikea- aikaisuus ja laadukkuus Osaamisen kehittäminen ja johtajuus Tiedottaminen Rekrytointi Tietoturva ja tietosuoja Työsuojelu	Ei ole ilmennyt Talousarviossa pysyminen Toimittu ja tehty päätöksiä säädösten mukaisesti Tarkistettava Asiakaspalaute – tyytyväisyysaste- kuntalaisten hyvinvoinnin lisääntyminen Säännöllinen koulutus ja ajan tasalla pysyminen Viestinnän kehittäminen ja säännölliset palaverit Osaavan henkilöstön hankinta Päivitetyt ohjelmistot ja laitteet Ennakoiva toiminta ja tarvittavat suojaukset	Tarkkailtava ja tiedostettava heikoimmat prosessit Tiedostetaan kustannukset - ennakointi Noudatetaan normeja ja säädöksiä Tarkistettava säännöllisesti, vuosittain ja omistustahojen muuttuessa Toimitaan asiakaspalvelijoina- ”Arvostava vuorovaikutus” toimintamalli Tiedotetaan muutoksista Jaetaan uusi tieto
---	--	---

Sivistystoimen sisäisten riskien valvonta

VALVON- NAN ALUE	VALVONTA- KOHDE	YKSIKÖN ERITYISTA- VOITTEET	VALVONTATOIMENPITEET		TUNNISTETUT RISKIT
			TOIMENPIDE	AIKATAULU	
Sivistys- toimi	Säännösten, määräysten ja päätösten	Toimitaan yleisten normien mukaisesti	Noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä	Ohjeistukset päivitetään tarpeen mukaan.	Toiminnan ohjeistus poikkeustilanteissa

	noudattaminen	Säännösten noudattaminen Sopimukset ja toimintaohjeet Lakisääteisten tehtävien toteuttaminen	Sopimukset ja ohjeet sekä päätökset tallennetaan ja arkistoidaan Tehtävien toteuttamista arvioidaan osastopalaverissa ja lautakunnassa	Päivittäistä	Tiedottamisen onnistuminen Henkilöstön pätevyys ja riittävyys, osaamisen kehittäminen ja johtajuus
	Tavoitteiden toteutuminen Varojen käytön valvonta Tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus	Taloutta seurataan kuukausittain. Vaihtoehtoisia tapoja järjestää palvelu kartoitetaan. Laadukkain ja kustannustehokkain tapa valitaan.	Talousarvion ja toteutuman vertailu Hankintojen kilpailutus Kustannusten hallinta Aikataulujen ja toteutettujen toimintojen tarkkailu	Kuukausittain Tarvittaessa Hankintamenojen ja laskujen säännöllinen tarkastus Viikoittain	Poikkeustilanteet kun ongelma tulee ratkaista nopealla aikataululla Talousarvionmuutokset ja talousarvion rakenteelliset muutokset kesken vuotta
	Riskienhallinnan järjestäminen	Riskien kartoitus Riskienhallinta ja seuranta Riskien ennakkointi	Identifioidaan toimintaan kohdistuvat riskit Ennakoidaan riskit ja tunnistetaan toteutuneet riskit sekä kirjataan tehdyt toimenpiteet ja toiminnot	Informoidaan ennakoivista riskeistä ja toimenpiteistä toteutuneiden riskien kohdalla	Poikkeustilanteiden hallinta Ihmisten takana oleva tieto
	Omaisuuksien valvonta -hankinta -luovutus -hoito	Noudatetaan ohjeistuksia -kilpailutuksesta -sopimuksissa -toiminnan ylläpidossa	Ohjeiden ja toimintatapojen ajan tasalla pitäminen	Päivitetään säännöllisesti ohjeet ja koulutetaan henkilöstö viimeisten olevien säädösten osalta	Tiedonkulku toimijoiden luotettavuus
	Sopimus-toiminta	Noudatetaan sopimusehtoja	Ajan tasalla pysyminen yleisten	Päivittäistä	Sopimusosapuolten luotettavuus

		Ähtärin kaupungin sisäinen yhteistyö toimii.	sopimusehtojen osalta Yhteistyön tiivistäminen ja kokonaisuuden hahmottaminen koko kaupungin näkökulmasta, jotta prosessi onnistuu		Tiedottaminen, tahtotilan löytyminen
--	--	--	---	--	--------------------------------------

Muut mahdolliset sisäiseen valvontaa liittyvät asiat

Sisäisen valvonnan puutteet Toiminnan taloudellisuus Säädösten ja normien noudattaminen Vakuutusturvan voimassa-olo ja riittävyys Tuotettu toiminnan oikea-aikaisuus ja laadukkuus Osaamisen kehittäminen ja johtajuus Tiedottaminen Rekrytointi Tietoturva ja tietosuojat Työsuojelu	Ei ole ilmennyt Talousarviossa pysyminen Toimittu ja tehty päätöksiä säädösten mukaisesti Tarkistettava Asiakaspalautte – tyytyväisyysaste-kuntalaisten hyvinvoinnin lisääntyminen Säännöllinen koulutus ja ajan tasalla pysyminen Viestinnän kehittäminen ja säännölliset palaverit Osaavan henkilöstön hankinta Päivitetyt ohjelmistot ja laitteet Ennakoiva toiminta ja tarvittavat suojaukset	Tarkkailtava ja tiedostettava heikoimmat lenkit Tiedostetaan kustannukset -ennakointi Noudatetaan normeja ja säädöksiä Tarkistettava säännöllisesti, vuosittain ja omistustahojen muuttuessa Toimitaan asiakaspalvelijoina- ”Arvostava vuorovaikutus” toimintamalli Tiedotetaan muutoksista Jaetaan uusi tieto
--	--	--

Teknisen toimen sisäinen riskien valvonta

VALVONNAN ALUE	VALVONTAKOHDE	YKSIKÖN ERITYISTAVOITTEET	VALVONTATOIMENPITEET		TUNNISTETUT RISKIT
			TOIMENPIDE	AIKATAULU	
Tekninen osasto	Säännösten, määräysten ja päätösten noudattaminen	Toimitaan yleisten normien mukaisesti Säännösten noudattaminen Sopimukset ja toimintaohjeet Lakisääteisten tehtävien toteuttaminen	Noudatetaan voimassa olevia lainsäädäntöjä Sopimukset ja ohjeet sekä päätökset tallennetaan ja arkistoidaan Tilastot, verot ilmoitukset yms. tehdään aikataulujen mukaisesti	Asiat tuodaan säännöllisesti n. kerran kuussa tekniseen lautakuntaan	Toiminnan ohjeistus poikkeustilanteissa

	Tavoitteiden toteutuminen Varojen käytön valvonta Tuloksellisuuden arvioinnin pätevyys ja luotettavuus	Tekninen osasto seuraa ennustettuja ja toteutuneita kuluja sekä toteutus-aikatauluja	Talousarvion ja toteutuman vertailu Hankintojen kilpailutus Kustannusten hallinta Aikataulujen ja toteutettujen toimintojen tarkkailu	Kuukausittain Tarvittaessa Hankintamenojen ja laskujen säännöllinen tarkastus Viikoittain	Poikkeustilanteet kun ongelma tulee ratkaista nopealla aikataululla
	Riskienhallinnan järjestäminen	Riskien kartoitus Riskienhallinta ja seuranta Riskien ennakointi	Identifioidaan toimintaan kohdistuvat riskit Ennakoidaan riskit ja tunnistetaan toteutuneet riskit sekä kirjataan tehdyt toimenpiteet ja toiminnot	Osastopalaverissa vähintään kaksi kertaa kuukaudessa, informoidaan ennakoivista riskeistä ja toimenpiteistä toteutuneiden riskien kohdalla	Poikkeustilanteiden hallinta
	Omaisuuksien valvonta -hankinta -luovutus -hoito	Noudatetaan ohjeistuksia -kilpailutuksesta -sopimuksissa -toiminnan ylläpidossa	Ohjeiden ja toimintatapojen ajan tasalla pitäminen	Päivitetään säännöllisesti ohjeet ja koulutetaan henkilöstö viimeisten olevien säädösten osalta	Tiedonkulku toimijoiden luotettavuus
	Sopimus-toiminta	Noudatetaan sopimusehtoja	Ajan tasalla pysyminen yleisten sopimusehtojen osalta	Päivittäistä	Sopimusosapuolten luotettavuus

Muut mahdolliset sisäisen valvontaa liittyvät asiat

Sisäisen valvonnan puutteet Toiminnan taloudellisuus Säädösten ja normien noudattaminen Vakuutusurvan voimassa-olo ja riittävyys Tuotettu toiminnan oikea-aikaisuus ja laadukkuus	Ei ole tiedossa Budjetissa pysyminen Toimittu mukaisesti Asiakaspalaute – tyytyväisyysaste Säännöllinen koulutus ja ajan tasalla pysyminen	Tarkkailtava ja tiedostettava heikoimmat lenkit Tiedostetaan kustannukset Noudatetaan normeja ja säädöksiä Tarkistettava säännöllisesti, vuosittain ja omistustahojen muuttuessa Toimitaan asiakaspalvelijoina Tiedotetaan muutoksista Jaetaan uusi tieto
--	--	---

Osaamisen kehittäminen ja johtajuus Tiedottaminen Rekrytointi Tietoturva ja tietosuojat Työsuojelu	Viestinnän kehittäminen ja säännölliset palaverit Osaavan henkilöstön hankinta Päivitetyt ohjelmistot ja laitteet Ennakoiva toiminta ja tarvittavat suojaukset Työyhteisön kehittäminen ja hyvien osaajien sitouttaminen	Yhteishengen luominen ja osaajien arvostaminen sekä sitouttaminen
---	--	---

4.5. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

4.5.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
	1 000 €	1 000 €
Toimintatuotot	3.905	4.173
Valmius omaan käyttöön		
Toimintakulut	-41.809	-42.404
Toimintakate	-37.904	-38.231
Verotulot	20.779	20.347
Valtionosuudet	19.882	18.356
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	54	13
Muut rahoitustuotot	510	486
Korkokulut	-81	-4
Muut rahoituskulut	-1	-227
Vuosikate	3.239	740
Poistot ja arvonalentumiset	-2.697	-2.945
Satunnaiset tuotot		5.200
Satunnaiset kulut		-351
Tilikauden tulos	542	2.645
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden ylijäämä / alijäämä	542	2.645

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/toimintakulut, %	9,3	9,8
Vuosikate / Poistot, %	120,1	25,1
Vuosikate, euroa/asukas	586,5	131,8
Asukasmäärä	5523	5616

4.5.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
	(1000 €)	(1000 €)
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	+3.239	+740
Satunnaiset erät		+4.849
Tulorahoituksen korjaus erät	-41	+353
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1.797	-3.518
Rahoitusosuudet investointeihin	+38	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	+42	+60
Toiminnan ja investointien rahavirta	+1.482	+2.485
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-2.078	-150
Antolainasaamisten vähennykset	+78	
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys		
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6.500	+6.400
Muut maksuvalmiuden muutokset	+7.184	-8.234
Rahoituksen rahavirta	-1.316	-1.984
Rahavarojen muutos	166	501
Rahavarat 31.12.	805	639
Rahavarat 1.1.	639	138

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	+612	-681
Investointien tulorahoitus, %	176,5	21,0
Lainanhoitokate	1,3	0,2
Kassan riittävyys, päivää	5,7	5,1
Asukasmäärä	5523	5616

4.6 Rahoitusasema ja sen muutokset

Ähtärin kaupungin tase 31.12.2020

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
	1.000€	1.000€		1.000€	1.000€
PYSYVÄT VASTAAVAT	43.993	42.932	OMA PÄÄOMA	27.357	26.814
Aineettomat hyödykkeet	92	50	Peruspääoma	24.280	24.280
Aineettomat oikeudet	35		Ed.tilik. yli-/alijäämä	+2.535	-110
Muut pitkävaik. menot	57	50	Tilikaud. yli-/alijäämä	542	2.645
Aineelliset hyödykkeet	27.946	29.127	TOIMEKSIANTOJEN		
Maa- ja vesialueet	3.788	3.723	PÄÄOMAT	707	701
Rakennukset	19.459	20.885	Valtion toimeksiannot	102	
Kiint. rakenteet ja laitt.	3.806	3.712	Lahjoitusrah. pääomat	35	34
Koneet ja kalusto	439	578	Muut toimeksiannot	570	667
Muut aineet. hyödykkeet	34	34	VIERAS PÄÄOMA	23.624	29.941
Enn. maksut ja kesk. er.hank.	420	195	Pitkäaikainen	300	300
Sijoitukset	15.955	13.755	Lainat rah.- ja vak.laitok		
Osakkeet ja osuudet	12.079	11.879	Muut velat	300	300
Muut lainasaamiset	3.869	1.869	Lyhytaikainen	23.324	29.641
Muut saamiset	7	7	Lainat rah.- ja vak.lait.	20.000	26.500
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	137	34	Saadut ennakot	1	2
Valtion toimeksiannot	102		Ostovelat	1.065	1.599
Lahj.rah. erityiskatteet	35	34	Liittymism. ja muut velat	172	165
VAIHTUVAT VASTAAVAT	7.558	14.491	Siirtovelat	<u>2.086</u>	<u>1.376</u>
Vaihto-omaisuus		5	VASTATTAVAA		
Saamiset	6.753	13.847	YHTEENSÄ	<u>51.688</u>	<u>57.457</u>
Pitkäaikaiset lainasaamiset	323	343	TASEEN TUNNUSLUVUT:	2020	2019
Lyhytaikaiset saamiset			Omavaraisuusaste, %	52,9	46,7
Myyntisaamiset	2.520	1.789	Suht. velkaantuneis., %	53,0	69,8
Lainasaamiset	3.603	6.106	Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	3.077	2.535
Muut saamiset	306	5.600	Kertynyt yli-/alijäämä, €/as	557	451
Siirtosaamiset	1	10	Lainakanta 31.12., 1000 €	20.000	26.500
Rahoitusomais. arvopaperit	1	1	Lainakanta 31.12., €/asukas	3.621	4.719
Osakkeet ja osuudet	1	1	Lainasaamiset, 1000 €	7.795	8.318
Rahat ja pankkisaamiset	<u>804</u>	<u>638</u>			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	<u>51.688</u>	<u>57.457</u>			

Lainat ja vastuut, 31.12.	28.049	29.380
Lainat ja vastuut, €/asukas	5.079	5.231
Asukasmäärä	5523	5616

4.7 Kokonaistulot ja –menot

TULOT	1000 €	MENOT	1000 €
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	3.905	Toimintakulut	41.809
Verotulot	20.779	-valmistus om. käyttöön	
Valtionosuudet	19.882		
Korkotuotot	54	Korkokulut	81
Muut rahoitustuotot	510	Muut rahoituskulut	1
Satunnaiset tuotot		Satunnaiset kulut	
Tulorahoituksen korjaukset		Tulorahoituksen korjaukset	41
-pakollinen varaus +/-		-pakoll. varaus. muutos +/-	
-pysyvien vastaavien hyödykk. luovutusvoitot		-pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustapp.	
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet	38	Investointimenot	1797
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutusvoitot	42		
Rahoitustoiminta		Rahoitustoiminta	
Antolainas. vähenn.	78	Antolainas. lisäys	2078
Pitkäaik. lain. lisäys		Pitkäaik. lain. vähennys	
Lyhytaik. lain. lisäys		Lyhytaik. lainojen vähenn.	6500
Oman pääoman lisäykset		Oman pääoman vähenn.	
Kokonaistulot yhteensä	45.288	Kokonaismenot yhteensä	52.307

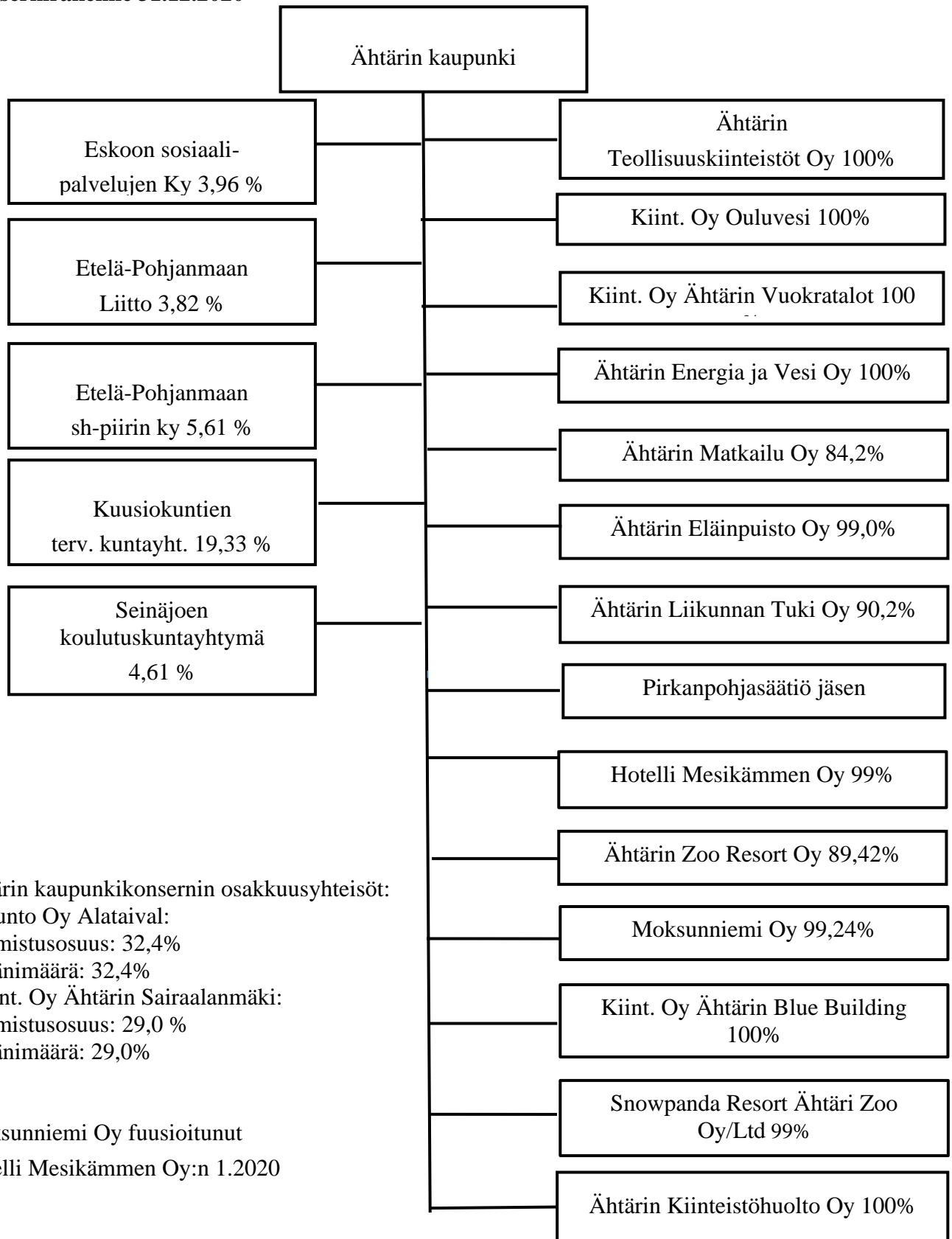
Rahoituslaskelmassa:

Muut maksuv. muutokset	7.184
Rahavarojen muutos	<u>166</u>
	7.018

4.8 Konsernin toiminta ja talous

4.8.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Konsernirakenne 31.12.2020

Ähtärin kaupunkikonsernin osakkuusyhteisöt:

*Asunto Oy Alataival:

-omistusosuus: 32,4%

-äänimäärä: 32,4%

*Kiint. Oy Ähtärin Sairaalanmäki:

-omistusosuus: 29,0 %

-äänimäärä: 29,0%

Moksunniemi Oy fuusioitunut

Hotelli Mesikämmen Oy:n 1.2020

4.8.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Kaupunkikonsernin toimintaa ohjaa konserniohje, joka uudistettiin kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2008. Tilinpäätöksen lisäksi tärkeimmät konserniyhtiöt raportoivat kaupunginhallitusta säännöllisesti.

ÄHTÄRIN ENERGIA JA VESI OY Y-tunnus 0184595-3

	TP 19	TA 20	TP 20	TA 21
Liikevaihto (1000 euroa)	3.745	3.692	3 477	3.884
Tulos (1000 euroa)	15	32	16	95

TAVOITTEET

Yhtiö on laatinut pitkántähtäimen taloussuunnitelman, jonka keskeisenä tavoitteena on velkamäärän lyhentäminen 400 000 – 600 000 € vuosittain. Tavoitteena on vuoteen 2026 mennessä saada kokonaisvelkamäärä sellaiseksi, että se mahdollistaisi lämpölaitoksen kattilainvestoinnin rahoitusjärjestelyt kestäväällä tavalla.

Tulevan investoinnin suunnittelun taustaksi yhtiössä laaditaan energiastrategia, jossa selvitetään mahdolliset tulevaisuuden energiantuotantotavat ja niiden kustannukset.

TOTEUTUMINEN

Lämmön myyntituotot jäivät 5,4 % edellisvuotta pienemmiksi. Veden ja jäteveden myyntituotot puolestaan kasvoivat 3,4 %.

Yhtiön taloussuunnitelman mukaisesti korvausinvestoinnit ovat olleet noin 300 000€ alle poisto-ohjelman, ja kulurakenteessa on saatu säästöä noin 140 000€ vuoteen 2019 verrattuna. Nämä mahdollistivat sen, että hallitus päätti tavoitteen mukaisesta ylimääräisestä 400 000e lainanlyhennyksestä lokakuun lyhennyserien yhteydessä.

Tilikaudelle 2021 yhtiöllä on suunnitelmissa varastohallin ja sosiaalitulojen rakentaminen. Tämän hankkeen osalta tavoitteena on selvittää tulorahoituksella.

ÄHTÄRIN KIINTEISTÖHUOLTO OY Y: 3012435-4

	TP 19	TA 20	TP 20	TA 21
Liikevaihto (1000 euroa)	230	655	692	615
Tulos (1000 euroa)	-37	43	-45	30

Ähtärin Kiinteistöhuolto Oy on Ähtärin Energia ja Vesi Oy:n 100 % omistama ja hallitsema tytäryhtiö, jonka toimiala on kiinteistöhuoltopalvelujen tuottaminen. Asiakkaina ovat Ähtärin Kaupunki ja sen konserniin kuuluvat yhtiöt. Toiminta on alkanut 1.9.2019.

TOTEUTUMINEN

Koronan vuoksi keväällä matkailualueen kiinteistöhoitotulot putosivat neljäsosaan, kun toiminta supistui koronasulun ajaksi. Tämän vaikutus oli noin 34 000€. Lisäksi tulosta rasittaa keväällä tilaajien kanssa sovitut kiinteistöjen mitoituksen ostopalvelut, joita ei ollut talousarviossa. Tämän vaikutus tulokseen on noin 21 000€.

Hallitus on tehnyt suunnitelman 2021 tuloksen vahvistamiseksi, ja oman pääoman turvaamiseksi omistaja on päättänyt 40 000€ SVOP sijoituksesta marraskuussa 2020.

KIINTEISTÖ OY ÄHTÄRIN VUOKRATALOT

Y-tunnus 0916679-5

	TP 19	TA 20	TP 20	TA 21
Liikevaihto (1000 euroa)	937	990	927	969
Tulos (1000 euroa)	-241	-50	-80	-35

TAVOITTEET

Yhtiön tulostavoitteena on nollatulos. Asuntojen käyttöaste pyritään nostamaan lähelle 90 prosenttia. Yhtiön tulee aktiivisesti pyrkiä talouden tasapainottamiseen myös vuonna 2020. Kustannuksia seurataan tarkasti ja vuokrien ja käyttökustannusten nostoa tulee harkita.

Vuokratalot jatkavat vuonna 2020 toimenpiteitä, jotka edesauttavat kysynnän ja tarjonnan suhteen tasapainottamista, nostavat käyttöastetta ja minimoivat tappioiden määrää. Yhtiö purki 2019 kolme huonokuntoista ja/tai huonosti täyttyvää kiinteistöä ja yksi kiinteistö tullaan purkamaan vuonna 2020. Sairaalan tien rivitalojen mahdollista purkamista, uudelleenrakentamista (yksiöitä ja kaksioita) ja ympäröivän alueen kehittämistä pyritään viemään eteenpäin, samoin kuin Ähtärin kaupungin suoraan omistamien asuntojen siirtämistä kiinteistöyhtiöiden hallinnoitavaksi. Uusi kiinteistöhuoltosopimus solmittiin 2019, ja uusi siivoussopimus ja käyttöveden tarkkailusopimus tulivat voimaan 2020.

Yhtiö jatkaa myös muita talouden tervehdyttämistoimenpiteitä esim. asuntojen markkinointi, kiinteistöhuolto ja maksamattomien vuokrien takaisinperintää.

TOTEUTUMINEN

Yhtiön tulos parani koronaepidemiasta huolimatta 161.000 euroa eli 66,80% edellisvuoteen vuoteen verrattuna ja asuntojen käyttöaste nousi 8,54%, ollen 86,40% vuoden lopussa. Vuonna 2020 yhtiö laittoi kylmäksi Sairaalan tien C- ja D -talon asunnot ja aloitti Haka 2 kiinteistön kylmilleen laitton. Kaikille muuttamaan joutuville asukkaille yhtiö tarjosi ilmaista muuttoapua ja uusia vuokra-asuntoja kaupungin vuokrataloyhtiöiden hallinnoimista kiinteistöistä alennushintaan.

Uusien nettisivujen myötä yhtiö paransi tiedotusta ja asuntojen markkinointia merkittävästi ja siivous sekä kiinteistöhuolto kävivät läpi suuria muutoksia. Yhtiö teki remontteja 15 asuntoon. Vuonna 2021 yhtiö jatkaa toimenpiteitä, jotka edesauttavat kysynnän ja tarjonnan suhteen tasapainottamista, nostavat käyttöastetta ja minimoivat tappioiden määrää. Yhtiö tulee seuraamaan kustannuksia erittäin tarkasti ja joutuu nostamaan vuokriaan ensimmäistä kertaa 3 vuoteen. Yhtiön vuokrahuoneistojen kiinteistöstrategia 2020-2024 valmistuu ja sitä aletaan toteuttaa. Yhtiö tulee tehostamaan laskutusta ja maksamattomien vuokrien takaisinperintää sekä jatkaa piha- ja puutarha-alueiden hoito- ja parannustöitä.

KIINTEISTÖ OY OULUVESI

Y-tunnus 0184575-0

	TP 19	TA 20	TP 20	TA 21
Liikevaihto (1000 euroa)	242	309	272	285
Tulos (1000 euroa)	-60	-84	-29	30

TAVOITTEET

Yhtiön tavoitteena on nollatulos. Asuntojen käyttöaste pyritään nostamaan yli 90 prosenttiin. Yhtiö jatkaa selvityksiä onko taloudellisesti järkevää realisoida tai purkaa omistuksia, tai rakennuttaa/hankkia uusia kiinteistöjä (yksiöitä ja kaksioita).

Yhtiön tulee aktiivisesti omalla toiminnallaan edesauttaa kaupungin keskustan kehittämistä sekä tukea toiminnallaan tuloksekasta elinkeinotoimintaa. Yhtiö on remontoanut väistötilat Ähtärin kaupungin alakoulun 4-6 luokille ja rakennuttanut ja vuokrannut moduulitilat (kolme luokkaa) yläkoulun sekä lukion opetuskäyttöön, ja remontoanut tilat Ähtärin Matkailu Oy:lle (Porstua) kaupungin keskustasta.

Vuokrien ja käyttökustannusten nostoa tulee harkita vuonna 2020 ja varmistaa, että se vastaa yhtiön kulurakennetta. Yhtiö laittaa kaksi kiinteistöä kylmilleen vuonna 2020 (Ruukinpiha ja Marjankulma) ja asukkaat muuttivat pääosin Ähtärin Vuokratalojen omistamiin kiinteistöihin. Kansalaisopiston Marjankulmasta vuokraamille tiloille pyritään löytämään korvaavat tilat muualta, mahdollisesti remontoimalla ja hallinnoimalla ns. Hannosen Talon 2. kerroksen tiloja. Talouden tervehdyttäminen jatkuu myös vuonna 2020. Uusi kiinteistöhuoltosopimus on solmittu, ja siivoussopimus ja käyttöveden tarkkailusopimus tulivat voimaan 2020. Yhtiö jatkaa myös muita talouden tervehdyttämistoimenpiteitä esim. asuntojen markkinointi, kiinteistöhuolto ja maksamattomien vuokrien takaisinperintää.

TOTEUTUMINEN

Yhtiön tulos parani koronaepidemiasta huolimatta 31.000 euroa eli 51,67 % edellisvuoteen vuoteen verrattuna ja asuntojen käyttöaste nousi 16,06%, ollen 96,55% vuoden lopussa. Vuonna 2020 yhtiö laittoi kylmilleen Ruukinpihan ja Marjankulman asunnot. Kaikille muuttamaan joutuville asukkaille yhtiö tarjosi ilmaista muuttoapua ja uusia vuokra-asuntoja kaupungin vuokrataloyhtiöiden hallinnoimista kiinteistöistä alennushintaan. Yhtiö vei Marjankulmassa vuokralla olevan Lakeudenportin Kansalaisopiston uusien tilojen toteutuksen Hannosen Talon 2. kerrokseen suunnittelu- ja kustannusarviovaiheen läpi ja siirsi takaisin kaupungin virkamiehille loppuun vietäväksi.

Uusien nettisivujen myötä yhtiö paransi tiedotusta ja asuntojen markkinointia merkittävästi ja siivous sekä kiinteistöhuolto kävivät läpi suuria muutoksia. Yhtiö teki remonteja useisiin eri kohteisiin ja paransi mm. koulutien rivitalojen luokkien IV-koneistusta. Vuonna 2021 yhtiö jatkaa toimenpiteitä, jotka edesauttavat kysynnän ja tarjonnan suhteen tasapainottamista, nostavat käyttöastetta ja minimoivat tappioiden määrää. Yhtiö tulee seuraamaan kustannuksia erittäin tarkasti ja joutuu nostamaan vuokriaan ensimmäistä kertaa 3 vuoteen. Myös yhtiön vuokrahuoneistojen kiinteistöstrategia 2020-2024 valmistuu ja sitä aletaan toteuttaa. Yhtiö tulee tehostamaan laskutusta ja maksamattomien vuokrien takaisinperintää sekä jatkaa piha- ja puutarha-alueiden hoito- ja parannustöitä.

ÄHTÄRIN MATKAILU OY

Y: 0280949-5

	TP 19	TA 20	TP 20	TA 21
Liikevaihto (1000 euroa)	87	160	84	300
Tulos (1000 euroa)	1	0	2	20

Ähtärin matkailun päätehtävä alueellisena matkailuyhtiönä on alueen matkailutarjonnan kokoaminen ja markkinointi. Yhtiön tavoitteena on edistää palveluiden ja tuotteiden myyntiä Ähtärissä sekä lähialueilla. Yhtiön toimintaan kuuluu myös tapahtumatuotanto Ähtärin alueella sekä Ähtäri-hallissa.

TOTEUTUMINEN

Ähtärin Matkailu Oy:n osalta toiminta on keskittynyt digitaalisen myyntialustan toimintojen kehittämiseen ja eri kieliversioiden toteuttamiseen. Yhtiö julkaisi englanninkielisen version joulukuussa 2020 ja ruotsinkielinen versio toteutuu kevään 2021 aikana. Aktiviteettipalveluiden tarjonnan lisäämiseksi yhtiö käynnisti varaamotoiminnan suunnittelun ja syksyn aikana yhtiö sai käyntiin sosiaalisen median kohdennetun markkinoinnin. Digitaalisen analytiikan pohjalta tehtyyn analyysiin viitaten uusi www.visitahtari.fi -sivusto on menestynyt hyvin ensimmäisen puolen vuoden olemassaolon aikana. Ähtäri -lehden 2021 ilmoitusmyynti syksyllä 2020 ylitti tavoitteet.

Matkailutuotteet verkossa hankkeeseen yhtiö on hakenut jatkoaikaa vuoden 2021 loppuun asti. Yhtiö tulee laajentamaan yhteistyömuotoja lähikuntien kanssa ja etsii sille uusia tapoja. Ähtärin Matkailu Oy kehittää edelleen myös tapahtumatuotantoa myynnin lisäämiseksi tulevan vuoden aikana. Vallitsevan korona -tilanteen vuoksi tapahtumapuolella on kyetty toteuttamaan vain kaksi tapahtumaa vuonna 2020, muut ovat siirtyneet vuodelle 2021.

ÄHTÄRIN LIIKUNNAN TUKI OY

Y-tunnus 0853083-1

	TP 19	TA 20	TP 20	TA 21
Liikevaihto (1000 euroa)	47	60	4	45
Tulos (1000 euroa)	8	24	-40	2

Liikunnan Tuki Oy ja Ähtärin Kiekko-Haukat ry ovat 15.5.2015 solmineet 10 vuoden vuokrasopimuksen jäähallista. Liikunnan Tuki Oy:n tehtävänä on toiminnallaan tukea hallin käyttöasteen lisäämistä ja tulovirran vahvistamista

PIRKANPOHJASÄÄTIÖ

Y-tunnus 1033419-4

	TP 19	TA 20	TP 20	TA 21
Liikevaihto (1000 euroa)	1	-	0	2
Tulos (1000 euroa)	-6	-	-8	

Kaupunki avustaa säätiötä välttämättömien kiinteistökulujen ja vakuutusten verran. Tavoitteena on tarjota vastaisuudessakin laadukkaita kulttuurielämyksiä ähtäriläisten lisäksi maakunnan asukkaille sekä matkailijoille. Matkailijavirrat luovat lisäpotentiaalia kävijämäärien kasvattamiseksi, joten tiivis yhteistyö matkailutoimijoiden kanssa on perusteltua.

ÄHTÄRIN TEOLLISUUSKIINTEISTÖT OY

Y-tunnus 2465526-3

	TP 19	TA 20	TP 20	TA 21
Liikevaihto (1000 euroa)	103	104	104	104
Tulos (1000 euroa)	20	0	13	0

Ähtärin Teollisuuskiinteistöt Oy:n keskeinen tehtävä on edesauttaa kaupungin elinkeinotoimen yritystilajärjestelyissä. Perimmäinen tavoite on kaupungin työpaikkojen ja sitä kautta elinvoiman lisääminen. Yhtiön tulostavoite on nollatulos tai lievästi positiivinen tilinpäätös.

KIINTEISTÖ OY ÄHTÄRIN BLUE BUILDING

Y-tunnus 2762385-7

	TP 19	TA 20	TP 20	TA 21
Liikevaihto (1000 euroa)	81	82	81	82
Tulos (1000 euroa)	-2	0	4	0

Ähtärin kaupunginvaltuusto on 16.5.2016 §:ssä 31 hyväksynyt Ähtärin Teollisuuskiinteistöt Oy:n ja Fibercut Oy:n välille aiesopimuksen. Aiesopimuksella linjataan Kantalan teollisuusalueella osoitteessa Ahjokuja 1 sijaitsevan teollisuushallin kiinteistöjärjestelyt. Ähtärin Teollisuuskiinteistöt Oy on perustanut tytäryhtiön Kiinteistö Oy Ähtärin Blue Buildingin toimeenpanemaan tätä aiesopimusta. Ähtärin Teollisuuskiinteistöt omistaa tämän yhtiön 100 prosentin omistusosuudella.

ÄHTÄRIN ELÄINPUISTO OY

Y-tunnus 0184603-2

	TP 19	TA 20	TP 20	TA 21
Liikevaihto (1000 euroa)	2.718	4.565	3 692	4.169
Tulos (1000 euroa)	-734	-557	289	508

Ähtärin Eläinpuisto on toiminut vuodesta 1973 lähtien. Vuosi 2018 oli merkityksellinen vuosi, sillä tuolloin Ähtäriin tuli Kiinasta kaksi jättiläispanda, Lumi ja Pyry. Myös ympäristökasvatukseen alettiin kiinnittää huomiota ja ympäristökasvattajan toimi perustettiin tuolloin. Vuonna 2016 avattu ympärivuotinen kotieläintila on pysynyt edelleen etenkin lapsiperheiden suosiossa. Eläinpuisto kiinnittää sekä eläinpuiston että leirintäalueen osalta huomiota yleiseen vaikutelmaan huolinnan osalta, myös viihtyvyyttä lisätään panostamalla yleisreitteihin ja monipuolisempaan kasvillisuuteen Eläinpuiston alueella. Eläinpuiston käynnistää tarvittaessa tulosta vahvistaakseen toimenpiteitä, jotka vahvistavat yhtiön tulosta.

HOTELLI MESIKÄMMEN OY

Y-tunnus 2002120-4

	TP 19	TA 20	TP 20	TA 21
Liikevaihto (1000 euroa)	3.472	4.262	2 323	2.791
Tulos (1000 euroa)	117	670	242	503

Hotelli Mesikämmen Oy on arkkitehtuurisesti merkittävä rakennus, joka sijaitsee kauniilla paikalla Hankaveden rannalla lähellä Eläinpuistoa. Hotelli tarjoaa täyden palvelun majoitus- ja ravintolapalveluita sekä monipuolisesti erilaisia oheispalveluita. Keskeisen sijainnin ansiosta hotelli toimii merkittävänä palvelun tarjoajana myös matkailualueen muille yrityksille.

Moksunniemi Oy on tammikuussa 2020 sulautunut Hotelli Mesikämmen Oy:n.

SNOWPANDA RESORT ÄHTÄRI ZOO OY/LTD

Y-tunnus 2801836-8

	TP 19	TA 20	TP 20	TA 21
Liikevaihto (1000 euroa)	1.408	-	1 219	2 580
Tulos (1000 euroa)	-853	-	13	502

Snowpanda Resort Ähtäri Zoo Oy/Ltd ylläpitää Ähtärin Eläinpuiston yhteydessä toimivaa pandataloa. Kiinteistö on rahoitettu kiinteistö leasingilla ja kiinteistö on yksi Ähtärin eläinpuiston käyntikohteista. Kiinteistössä on myös ravintola- ja tapahtumatoimintaa.

ÄHTÄRIN ZOO RESORT OY

Y-tunnus 2645036-8

	TP 19	TA 20	TP 20	TA 21
Liikevaihto (1000 euroa)	0	Hankeyhtiö	9	-
Tulos (1000 euroa)	17	-	-9	-

Ähtärin Zoo Resort Oy toimii Ähtärin kaupungin ja yrittäjien yhteisenä matkailun hankeyhtiönä. Päätehtävänä yrityksellä on tehostaa hankkeiden kautta ähtäriläisten matkailuyritysten kilpailukykyä ja toimintaedellytysten parantamista.

TOTEUTUMINEN

Eläinpuisto kiinnittää edelleen huomiota yleiseen vaikutelmaan ja viihtyvyyttä lisätään panostamalla sekä yleisöreitteihin levähdys- ja evästelypaikoilla että monipuolisempaan kasvillisuuteen mm. istutuksilla. Liiketoiminnan tervehdyttämiseksi yhtiö suunnittelee kiinteiden kulujen säästämistä kaikilta osa-alueilta, pyrkien samalla kasvattamaan liikevaihtoa ja kävijämääriä keskittymällä pääsesonkeihin. Liiketoiminnan palveluprosesseja pyritään yksinkertaistamaan pienentämällä operoinnin kustannuksia, parantaen samanaikaisesti asiakaskokemusta kunnostamalla katselupaikkoja ja ottamalla käyttöön digitaalista sisältöä tuovan, Suomen eläimistä kertovan AR-opastuskierroksen. Tulevaisuudessa myös ympäristökasvatuksen painotuksiin tullaan kiinnittämään erityistä huomiota.

Eläinpuistoon on vuosien saatossa kertynyt korjausvelkaa, jonka kuntoon saattaminen tulee tulevina vuosina olla yksi päätavoitteista. Vuonna 2020 aloitettiin visentti -tarhan kunnostusprojekti, joka valmistuu huhtikuussa 2021. Ähtärin Eläinpuisto on mukana Metsäpeura LIFE -hankkeessa, jonka tiimoilta Lauhavuoren - ja Seitsemisen kansallispuistoon on kesän aikana siirretty metsäpeuroja totutustarhasta. Eläinpuiston karhulan äärelle valmistui heinäkuussa elämyksellinen, korkeatasoinen majoituskohde Villa Ursus, joka tarjoaa mahdollisuuden karhujen seuraamiseen ja rauhoittumiseen kiireisen arjen keskellä. Vuoden 2020 aikana oli myös kolme YT-neuvottelua minkä johdosta mm. henkilöstökulut ovat pienentyneet. Eläinpuistossa vieraili vuonna 2020 noin 200.000 kävijää.

Hotellirakennuksessa on merkittävää korjaustarvetta, jonka hoitamiseen tulevana vuosina tulee kiinnittää huomiota. Ravintolan haasteeksi sesonkiaikana muodostui henkilöstön rekrytointi, sillä tarvittavaa määrää työntekijöitä ei ollut saatavissa. Yhtenä syynä tähän potentiaalisten työntekijöiden pelko koronaviruksen tartumisesta palvelutilanteissa. Myös leirintäalueen toimintaa kehitettiin ja aukioloaikoja pidennettiin. Keilahallin toiminta muuttui koronaviruksen aiheuttamien turvallisuussuositusten mukaisesti puolestaan siten, että käytössä voi olla vain puolet radoista, mikä luonnollisesti vaikutti käyttäjämääriin. Snowpanda -yhtiön tavoite vuonna 2021 osana pandojen suojeleohjelmaa on tuottaa luonnollisella menetelmällä pandapentu. Vuonna 2020 ei toivottua lopputulosta pennun osalta saavutettu. Hankeyhtiö Ähtärin Zoo Resort Oy on vuonna 2020 toteuttanut Matkalla kohti metsämaailmaa -hanketta.

Covid-19-pandemia loi varjonsa matkailutoimialalle koko Suomessa vuonna 2020. Pandemian takia sekä eläinpuisto että Hotelli Mesikämmen olivat suljettuina 18.3.-31.5.2020 välisen ajan. Vielä kesäkuussa asiakkaiden käyttäytymisessä oli havaittavissa varovaisuutta. Juhannuksen jälkeen kotimaiset matkailijat kuitenkin lähtivät voimakkaasti liikkeelle ja heinä-elokuussa ylitettiin eläinpuistossa kaikkien aikaisempien vuosien kävijämäärät, myös hotellihuoneet oli loppuunmyyty juhannuksesta elokuun alkuun. Asiakkaiden turvallisuus pandemian aikana on varmistettu sijoittamalla alueelle käsipesuautaita, käsidesipisteitä, turvaväli-merkintöjä ja sulkemalla kohteita, joissa asiakkaiden ei ollut mahdollista huolehtia turvaväleistä. Yhtään korona-altistusta ei eläinpuiston alueella ollut vuonna 2020.

4.8.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

- Kaupunginvaltuusto on päättänyt 9.2.2015 § 8 perustaa sote-palveluita tuottavan yhteisyrityksen Kuusiolinna Terveys Oy:n yhteistyössä Pihlajalinna Terveys Oy:n, Alavuden kaupungin, Kuortaneen kunnan ja Soinin kunnan kanssa. Kuusiolinna Terveys Oy aloitti toiminnan vuoden 2016 alussa. Vuonna 2019 Ähtärin kaupunki myi omistamansa Kuusiolinna Terveys Oy:n osakkeita n. 5,2 miljoonalla eurolla, kaupungin omistukseen jäi vielä kahdeksan osaketta.
- Ähtärin kaupunginvaltuusto päätti 14.12.2015 § 94 hyväksyä Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystyöntekijöiden perussopimuksen, jonka mukaisesti em. tehtävät keskitettiin 1.1.2016 alkaen Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystyöntekijöiden hoidettavaksi. Järjestämisvastuu siirtyi kaupungilta kuntayhtymälle.
- Kiinteistöyhtiö Ähtärin Vuokratalot Oy laittoi/päätti laittaa kylmilleen vuonna 2020: Haka II ja Sairaalantien rivitalojen C ja D talot. Kiinteistö Oy Ouluvesi laittoi Marjankulman asunto-osan ja Ruukinpihan kylmilleen kesällä 2020.
- Kaupungin tytäryhtiöiden Ähtärin Eläinpuisto Oy:n, Kiinteistö Oy Ähtärin Vuokratalot Oy:n sekä Kiinteistö Oy Ouluveden taloushallinnon ja palkanlaskennan siirto kaupungin organisaatioon on toteutettu vuonna 2016. Vuoden 2018 aikana siirtyi Hotelli Mesikämmen Oy:n kirjanpito ja vuoden 2019 aikana siirtyivät Snowpanda Resort Ähtäri Zoon, Moksunniemen, Ähtärin Matkailu Oy:n sekä Ähtärin Energia ja Vesi Oy:n. Vuonna 2020 siirtyi Hotelli Mesikämmen Oy:n palkanlaskenta. Vuonna 2021 siirtyy Ähtärin Teollisuuskiinteistöt Oy:n kirjanpito kaupungin tehtäväksi.
- Ähtärin Kiinteistöhuolto Oy aloitti vuonna 2019 toiminnan Ähtärin Energia ja Vesi Oy:n tytäryhtiönä. Kiinteistöhuoltoyhtiöön siirtyi kaupungin sekä Eläinpuisto Oy:n työntekijöitä.
- Ähtärin kaupunginvaltuuston 21.5.2018 §:ssä 34 on myöntänyt Snowpanda Resort Ähtäri Zoo Oy:lle miljoona (1.000.000) euroa vahvistamaan yhtiön pääomaa. Päätös on saanut lainvoiman 20.1.2020 ja siitä ei ole valitettu Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Vuonna 2020 pääomitus tapahtui.
- Ähtärin kaupunginvaltuuston 21.5.2018 §:ssä 34 on myöntänyt Hotelli Mesikämmen Oy:lle miljoona (1.000.000) euroa vahvistamaan yhtiön pääomaa. Päätös on saanut lainvoiman 20.1.2020 ja siitä ei ole valitettu Korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Vuonna 2020 pääomitus tapahtui.

4.8.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan tarkoituksena on varmistaa, että

- kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista
- konsernissa tehtävät päätökset perustuvat riittävään ja luotettavaan tietoon
- konsernin päätöksissä noudatetaan lakia, viranomaisohjeita ja kuntakonsernin toimielinten päätöksiä
- turvata konsernin omaisuus ja muut voimavarat

Selonteko Ähtärin kuntakonsernin valvonnasta:

Konserniohjauksen toimivalta ja vastuunjako on määritelty Ähtärin kaupungin konserniohjeessa, jonka valtuuston on hyväksynyt 16.3.2009 § 39. Konserniohje viedään myöskin hyväksyttäväksi

tytäryhteisöjen yhtiökokouksiin tai vastaaviin, jolloin siitä tulee tytäryhteisöjä velvoittava. Kuntaliitto on antanut uuden ohjeistuksen konserniohjeesta vuonna 2017. Uuden konserniohjeen päivittäminen aloitettiin joulukuussa 2017 ja se valmistui vuoden 2018 aikana.

Konserniohjeen mukaan ohjeet kunnan edustajille tytäryhteisöissä antaa kaupunginhallitus. Konsernitavoitteet asettaa kaupunginvaltuusto talousarvio- ja taloussuunnitelman käsittelyn yhteydessä. Valtuusto arvioi tavoitteiden toteutumisen tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja talouden aseman seuranta kuuluu kaupunginhallitukselle. Tytäryhteisöillä on raportointivelvollisuus kaupunginhallitukselle tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen sekä toiminnan oleellisten muutosten johdosta. Kaupunginjohtaja avustaa seurannassa kaupunginhallitusta ja hänellä on mm. oikeus harkintansa mukaan osallistua tytäryhteisöjen hallitusten kokouksiin.

Keskitettyjä konsernitoimintoja ja –palveluita ei tällä hetkellä ole. Konsernin emoyhteisö tuottaa yksittäisiä palveluja tytäryhteisöille ja tytäryhteisöt sopimusperusteisesti yksittäisiä palveluja emoyhteisöille. Kaupunki hoitaa tytäryhteisöjensä tilapäisen rahoituksen kaupunginhallituksen päättämin ehdoin.

Riskienhallintajärjestelmää konsernissa ollaan yhtenäistämässä.

4.8.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
	1000€	1000€
Toimintatuotot	50.230	50.232
Toimintakulut	-85.318	-88.591
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	<u>7</u>	<u>5</u>
Toimintakate	-35.081	-38.354
Verotulot	20.779	20.347
Valtionosuudet	22.089	20.362
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	59	9
Muut rahoitustuotot	268	303
Korkokulut	-408	-390
Muut rahoituskulut	<u>-50</u>	<u>-273</u>
Vuosikate	7.656	2.004
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6.500	-6.162
Omistuksen eliminointierot		
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset	-13	-106
Satunnaiset erät	<u> </u>	<u>-5.200</u>
Tilikauden tulos	1.143	936
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden verot	-24	-38
Laskennalliset verot	-12	30
Vähemmistöosuudet	<u>-4</u>	<u>16</u>
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1.103	944

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/Toimintakulut, %	58,9	56,7
Vuosikate/Poistot, %	117,8	32,3
Vuosikate, euroa/asukas	1.386	356,8
Asukasmäärä	5523	5616

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2020	2019
	<i>1000€</i>	<i>1000€</i>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	7.632	1.966
Satunnaiset erät		5.200
Tilikauden verot ja laskennalliset verot		
Tulorahoituksen korjauserät	-264	-26
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5.770	-8.872
Rahoitusosuudet investointimenoihin	180	116
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>-111</u>	<u>837</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	1.667	-779
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-2.128	-450
Antolainasaamisten vähennys	78	328
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5.541	2.334
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1.666	-1.871
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-11.565	6.584
Oman pääoman muutokset	102	-115
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-211	202
Vaihto-omaisuuden muutos	-41	106
Saamisten muutokset	11.702	-3.490
Korottomien velkojen muutokset	<u>-2.601</u>	<u>-2.664</u>
Rahoituksen rahavirta	-789	964
Rahavarojen muutos	878	186
Rahavarat 31.12	5.549	4.671
Rahavarat 1.1.	4.671	4.485

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut

	2020	2019
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, €	182,2	-683
Investointien tulorahoitus, %	128,3	21,9
Lainanhoitokate	1,1	0,3
Kassan riittävyys	20,2	16,1

Konsernitase ja sen tunnusluvut

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
	<i>1 000€</i>	<i>1 000€</i>		<i>1 000€</i>	<i>1 000€</i>
PYSYVÄT VASTAAVAT	76.506	77.427	OMA PÄÄOMA	21.687	20.639
Aineettomat hyödykkeet	2.858	2.987	Peruspääoma	24.280	24.280
Aineettomat oikeudet	714	670	Arvonkorotusrahasto	234	334
Muut pitkäv. menot	2.144	2.317	Muut omat rahastot	6	518
Aineelliset hyödykkeet	70.338	71.155	Edell. tilik. yli-/alijäämä	-3.936	-5.437
Maa- ja vesialueet	4.868	4.857	Tilikauden yli-/alijäämä	1.103	944
Rakennukset	50.025	50.967	VÄHEMMISTÖOSUUKSET	216	213
Kiint. rakent. ja laitteet	4.195	4.235	PAKOLLISET VARAUKSET	480	695
Koneet ja kalusto	2.484	2.607	Muut pakolliset varaukset	480	695
Muut aineell. hyödyk.	7.560	7.590	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	1.206	899	PÄÄOMAT	953	1.065
Sijoitukset	3.310	3.285	VIERAS PÄÄOMA	66.013	71.297
Osakkuusyhteisöt	2.202	2.293	Pitkäaikainen korollinen	30.553	29.761
Osakkeet ja osuudet	990	916	Pitkäaikainen koroton	2.909	2.535
Muut lainasaamiset	107	66	Lyhytaikainen korollinen	22.218	29.044
Muut saamiset	11	11	Lyhytaikainen koroton	10.333	9.958
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	290	191	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	89.348	93.909
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12.552	16.291	KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT		
Vaihto-omaisuus	733	692	Kertynyt ylij. (alij.), 1000 €	-2.833	-4.493
Saamiset	6.270	10.928	Kertynyt ylij. (alij.) €/as	-513	-800
Pitkäaikaiset saamiset	9	9	Konsernin lainat €/as	9.555	10.471
Lyhytaikaiset saamiset	6.261	10.918	Konsernin lainakanta		
Rahoitusarvopaperit	605	601	31.12., 1 000 €	52.771	58.805
Rahat ja pankkisaamiset	4.944	4.070	Konsernin lainasaamiset		
VASTAAVAA YHTEENSÄ	89.348	93.909	31.12., 1 000 €	107	66
			Kunnan asukasmäärä	5523	5616
			Omavaraisuusaste %	24,3	22,0
			Suht. velkaantuneis. %	70,8	78,3
			Lainat ja vuokravastuut 31.12	66.597	67.412
			Lainat ja vuokravastuut €/asukas	12.058	12.004

4.9. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

4.9.1 Tilikauden tulosten käsittely

Ähtärin kaupungin tilikauden tulos vuodelta 2020 on 542.452,86 euroa ylijäämäinen. Kaupunginhallitus esittää, että ylijäämä siirretään taseeseen tilikauden ylijäämä/alijäämä tilille.

4.9.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Valtiovarainministeriö asetti 22.8.2017 kuntalain 118 §:n mukaisen Ähtärin kaupunkia koskevan arviointiryhmän, jonka toimeksiantona oli tehdä laissa tarkoitettu selvitys kaupungin mahdollisuuksista turvata asukkailleen lainsäädännön edellyttämät palvelut. Arviointiryhmän määräaika oli 16.2.2018 asti. Arviointiryhmä edellyttää, että Ähtärin kaupunki toteuttaa kaupunginvaltuustossa hyväksytyt talouden tasapainottamisohjelman vuosille 2018 – 2022 ja sisällyttää ohjelmaan kuuluvat pidemmän aikavälin toimenpiteet ja tavoiteluvut tuleville vuosille laadittaviin taloussuunnitelmiin.

Ähtärin kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 6.9.2016 pykälässä 67 talouden tervehdyttämis-ohjelman vuosille 2016 – 2022. Valmistelussa olevan valtakunnallisen maakunnallisen Sote-uudistuksen vaikutusta tulorahoitukseen (verotuloihin ja valtionosuuksiin) on vaikea arvioida tässä vaiheessa. Tervehdyttämissuunnitelmaa toteutumista seurataan säännöllisesti mm. osavuosikatsauksissa. Tervehdyttämissuunnitelma on kuitenkin toteutunut arvioitua tehokkaammin, joten vuosina 2016 – 2020 alijäämät on katettu ja ylijäämää taseessa on noin 3,1 miljoonaa.

Tervehdyttämissuunnitelma vuosille 2016 – 2022

Vuosi	Tervehdyttämissuunnitelma	Toteutuma / arvio	Alijäämä
			-6 012 057
2016	1 365 000	2 002 025	-4 010 032
2017	1 130 000	2 897 964	-1 112 068
2018	580 000	1 001 830	-110 234
2019	790 000	2 644 715	2 534 477
2020	750 000	542 452	3 076 929
2021	620 000		
2022	780 000		
Yhteensä	6 015 000		

TERVEHDYTTÄMISSUUNNITELMAN TOTEUTUMINEN VUONNA 2020**(ulkoinen/sisäinen)**

	Tervehdyttämis- suunnitelma / TA 2020	TP 2020	Tervehdyttämis- suunnitelma muutos / €	Toteutuma- %
KESKUSVAALILAUTAKUNTA	0	-140	-140	
TARKASTUSLAUTAKUNTA	-17.600	-27.969	-10.369	159 %
KAUPUNGINVALTUUSTO	-44.300	-41.226	3.074	93 %
KAUPUNGINHALLITUS	-1.712.900	-1.584.890	128.010	93 %
MAASEUTULAUTAKUNTA	-54.300	-51.112	3.188	94 %
PERUSTURVALAUTAKUNTA	-25.460.800	-26.178.326	-717.526	103 %
SIVISTYSLAUTAKUNTA	-9.503.700	-8.622.165	881.535	91 %
TEKNINEN LAUTAKUNTA	-1.279.000	-1.398.094	-119.094	109 %

5 Toteutumisvertailu

5.1 Vaalit

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Vuonna 2020 ei järjestetty vaaleja. Vuonna 2021 on kuntavaalit. Keskusvaalilautakunta hoitaa em. vaalien osalta sille kuuluvat lakisääteiset tehtävät.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	-	-	-		
Toimintamenot	-	-	-	-140,25	140,25
Toimintakate	-	-	-	-140,25	140,25

5.2 Tilintarkastus

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Valtuusto asettaa tarkastuslautakunnan toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämistä varten. Tarkastuslautakunnan on valmistettava valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioitava ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet. Valtuusto valitsee toimikauttaan vastaavien vuosien hallinnon ja talouden tarkastamista varten yhden tai useamman tilintarkastajan, joka toimii tehtävässään virkavastuulla.

LAATUTAVOITTEET

Lautakunnan keskeisenä tehtävänä on selvittää, onko kaupunkia johdettu valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti ja tuloksellisesti ja tuleeko kaupungin tilintarkastus asianmukaisesti suoritetuksi.

TOTEUTTAMINEN

Tilintarkastus kilpailutettiin vuoden 2019 lopulla ja tilintarkastusyhtiönä jatkaa KPMG.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-17.600		-17.600	-27.968,96	10.368,96
Toimintakate	-17.600		-17.600	-27.968,96	10.368,96

5.3 Kaupunginvaltuusto

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Kaupunginvaltuuston tulosalueelle on varattu määrärahat kaupunginvaltuuston toimintaa varten.

TULOARVOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-44.300		-44.300	-41.225,59	-3.074,41
Toimintakate	-44.300		-44.300	-41.225,59	-3.074,41

5.3.1 Kaupunginhallitus

Kaupunkistrategia huomioidaan kaupunginhallituksen eri tulosalueilla

- yleishallinto
- henkilöstöhallinto
- talous- ja toimistopalvelut
- elinkeinoelämän edistäminen
- työllisyysmäärärahat

seuraavien taulukoiden mukaisesti:

TALOUS

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Hyvä kunta- ja konsernitalous

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Talouden hallinta, tehokas omistajapolitiikka ja konserniohjaus.

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kuntatalous ● Kaupunki ja tytäryhtiöt Omistajaohjauksen tuloksellisuus	Uuden kuntalain tunnusluvut ja rajat, § 118 ● Kumulatiivinen alijäämä 1000 €/asukas ● Vuosikate/as. ● Tulovero % ● Lainat €/as. ● Suhteellinen velkaantuneisuus ● Omavaraisuusaste ● Omat valtuuston päättämät tunnusluvut	Kuntalain mukaisten tunnuslukumittareiden arvot paranevat. Vuosikate kattaa poistot. Paremmat kuin kunnilla keskimäärin. Vuosittaintalousarviossa asetettavat tavoitteet.	Haastena verotulojen kertymän hidaskasvu. Yt-menettelyillä haettu henkilöstösäästöjä sekä kaupungilla että osassa tytäryhtiöitä. Henkilöstömuutoksia ja lomautuksia toteutunut. Poistosuunnitelman mukaisia poistoja lisätty talousarvioon koulukiinteistöjen

Kaupungin antamat takaukset	Tarkka tervehdyttämisohjelma numero-osa tekstiosa Osavuositarkaukset Takauksien riittävät vakuudet	Pitkäjänteinen suunnittelu. Alijäämät katetaan suunnittelukauden aikana. Riskitaso mahdollisimman matala.	osalta vuosille 2019-2021.
Toimialat	<ul style="list-style-type: none"> • Toimintatuottojen osuus käyttömenoista • Palkkakulujen suhteellinen muutos • Toimintakate • Kustannusten vertailu seutukuntien kuntiin • Talouden tervehdyttämisohjelman tavoitteet eri organisaatioitasoihin • Sitoutuminen tehtyihin päätöksiin • Osavuositarkaukset 	Talous- ja ice-taitojen päivittäminen ja ylläpitäminen. Sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan kehittäminen.	Kuntamaisemamallin raportoinnin valmistelu edennyt sekä kaupungilla että konsernissa.
Talousoasaaminen	Omistajapoliittisten linjausten tekeminen, seuraaminen ja raportointi vuosittain. Osavuositarkaukset Konserniohjausprosessi toteutuu ohjeiden mukaisesti.	Taloudellisen ajattelun kehittäminen ja talouden ennustettavuus viety koko kaupunkikonsernin eri organisaatioitasoihin. Vuosittain talousarviossa asetettavat tavoitteet.	Henkilöstöä on koulutettu säännöllisesti erityisesti uusien ohjelmistohankintojen vuoksi.
Kiinteistöt	Kehitetään käyttö- % seurantajärjestelmää koko konsernissa.	Korkea kiinteistöjen käyttöaste.	Kiinteistöjen purkaa toteutetaan.
Imago	Hyvät talouden tunnusluvut	Hyvän imagon säilyttäminen ja kehittäminen.	Taloustilanne säilynyt vakaana.

HENKILÖSTÖ

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Hyvä työnantaja

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Osaava, motivoitunut ja vastuullinen henkilöstö, ammattimainen ja innostava esimiestyö, positiivinen työilmapiiri

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY, TOIMIALAJOHTAJAT, LÄHIESIMIEHET, HENKILÖSTÖ

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Rekrytointi	Rekrytointiprosessin onnistuminen. Toiminnalle tärkeän tiedon siirtäminen eläköitymistilanteessa.	Osaava ja soveltuva henkilöstö. Tiedon siirtäminen.	Rekrytointeja on tapahtunut ja valmisteilla tarkastelujaksolla.
Osaaminen	Henkilöstökysely joka neljäs vuosi, jonka pohjalta laaditaan suunnitelma henkilöstön ja työyhteisön kehittämiseksi. Koulutukset ja tietojen päivittäminen. Henkilöstösuunnitelma Esimies- ja työyhteisötaidot	Henkilöstön osaamistason paraneminen ja paremmat mahdollisuudet vaikuttaa omaan työhön ja kehittymiseen. Kyselyn tulokset osoittavat myönteistä kehitystä. Osaava, tavoitteet saavuttava henkilöstö. Henkilöstösuunnitelma on pohjana hallintokuntien toiminnan suunnittelussa suunnittelukaudella. Osaava, motivoitunut ja vastuullinen henkilöstö.	Viimeisin henkilöstökysely toteutettu v. 2018 lopussa.
Työilmapiiri	Yhteisöllisyyden lisääminen	Henkilöstö kokee olevansa osa Ähtärin kaupungin konserniorganisaatiota. Oman työn arvostus nousee.	Osastopalaverit kuukausittain ja tiimipalaverit säännöllisesti. Ootko kuullut henkilöstölehti ilmestynyt säännöllisesti kerran kuukaudessa.
Sairauspoissaolot	Varhainen puuttuminen Työn organisointi	Sairauspoissaolojen määrän väheneminen.	Työterveyshuollon ohjausryhmä kokoontunut säännöllisesti.
Keskeiset johtamisen välineet	Kehityskeskustelut Tiedonkulku	Kehityskeskustelut toteutetaan vuosittain yksiköissä.	Kehityskeskusteluja käydään.

	<p>Esimiestyö/-valmennus</p> <p>Henkilöstön huomioiminen</p> <p>Ikäjohtaminen</p>	<p>Esimiestyön arviointi toteutetaan kehityskeskustelujen yhteydessä.</p> <p>Esimiesvalmennusta järjestetään lähiesimiehille.</p> <p>Henkilöstön huomioiminen huomioimissäännön tai erillisten päätösten pohjalta tavoitteiden saavuttamisesta.</p> <p>Mahdollistetaan työuran jatkuminen.</p>	<p>Henkilöstön muistamissääntöä toteutetaan sekä kaupungin hyvän tuloksen perusteella tapahtuvia palkitsemisia.</p>
Henkilöstörakenne	<p>Tiimit</p> <p>Työnkierto</p> <p>Rekrytointi ja perehdyttäminen</p> <p>Ikäjohtaminen</p> <p>Eläköityminen</p>	<p>Toimintojen turvaaminen.</p>	<p>Talous- ja rahoitustoimessa sekä hallintotoimessa työparityöskentelyä. Etätyö lisääntyi keväällä koronapandemiaan liittyen. Elokuussa palattiin pääsääntöisesti lähityöskentelyyn. Varattu edelleen mahdollisuus etätyöskentelyyn mikäli perusteltu syy.</p> <p>Rekrytoinneissa tarvitaan edelleen kaupunginhallituksen lupamenettely, jossa arvioidaan toimintojen turvaamisen näkökulmasta rekrytointitarve.</p>
Tyhy-toiminta	<p>Henkilöstökysely</p> <p>Kulttuuri- ja liikuntasetelit</p> <p>Työyhteisöjen järjestämät tapahtumat</p>	<p>Henkilöstökyselyn työhyvinvointia koskevat tulokset osoittavat myönteistä kehitystä.</p>	<p>Tavoitetila, johon pyritään.</p>
Työsuojelu	<p>Riskien arviointikyselyt</p> <p>Työsuojeluongelmien tunnistaminen ja raportointi</p>	<p>Turvallinen työympäristö ja työyhteisö.</p>	<p>Etätyön määrä lisääntyi merkittävästi koronapandemiaan liittyen eri toimialoilla. Kesälomien jälkeen palattu pääsääntöisesti lähityöskentelyyn.</p>

			Riskiselvityksiä toteutettiin. Henkilöstömuutoksia tapahtui toimialalla.
Imago	Työnhakijoiden määrä Henkilöstökysely	Vetovoimainen ja hyvä työnantaja.	Eräitä tehtäviä lukuunottamatta, hakijoita on ollut rekrytoinneissa riittävästi.

PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN JA TUOTANTOTAVAT

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Asiakaslähtöiset ja kustannustehokkaat peruspalvelut

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Innovatiivinen palvelujen järjestäminen, tuottavuuden parantaminen, hallintokuntien välinen yhteistyö, tehostettu vuoropuhelu ja vuotuinen muuttovoitto.

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Peruspalvelut	Peruspalvelut järjestetään ja tuotetaan kaiken ikäisille kuntalaisille <ul style="list-style-type: none"> • Ähtärin kaupunki • Seudullinen • Maakunnallinen • Yksityinen 	Laadukas ja kustannustehokas palvelujen järjestäminen <ul style="list-style-type: none"> • Ähtärin kaupunki • Seudullinen • Maakunnallinen • Yksityinen 	Seudullinen sotemalli toiminut kustannustehokkaasti.
Prosessit	Prosessien kuvaaminen ja kehittäminen Tarkastellaan olemassa olevaa palvelurakennetta kuntaorganisaatiossa/ konserniorganisaatiossa	Hallintokuntien välisen yhteistyön lisääminen. Kustannustehokkaamat ja laadukkaammat palvelut.	Kuntamaisema ohjelman analyysi on valmis ja laajennettu myös konserniyhtiöihin.
Tiedottaminen	Aktiivinen tiedottaminen, hyödyntäen sosiaalista mediaa Tiedotteiden ja tiedotustilaisuuksien lukumäärä	Tiedonkulun parantaminen. Tehostettu vuoropuhelu.	Kaupungin henkilökunnan tiedote Ootko kuullut ilmestyy säännöllisesti kerran kuukaudessa. Julkaistu myös koronatiedotteita ja HR-extra. Kaupunginhallituksen päätöksistä tiedotetaan kaupungintalon henkilökunnalle seuraavana aamuna. Some-näkyvyyttä kehitetty.

Sähköiset järjestelmät	Sähköisten järjestelmien hyödyntäminen Vuoden aikana käyttöönotetut uudet sähköiset järjestelmät	Sähköisten järjestelmien ja palveluiden tehokas hyödyntäminen.	Teppi-järjestelmän käyttöönottoa laajennettu. Suomi.fi- sivustot käytössä.
Asiakaspalautteet	Asiakaspalautteiden tekeminen eri toimialoilla Tehdyt asiakaskyselyt vuositasonalla	Asiakaspalautteiden tulokset osoittavat myönteistä kehitystä.	
Eri ikäluokkien yhteisöllinen kaupunki	Palvelutuotannon tarkastelu ja kehittäminen eri ikäluokkien näkökulmasta	Eri-ikäisten tarpeiden huomioiminen palvelutuotannossa ja viihtyvyydessä.	Senioripuisto valmistui ja otettiin käyttöön elokuun lopussa. Keilahalli oli alkuvuonna vilkkaassa käytössä eri ikäryhmien toimesta. Jouduttiin sulkemaan maaliskuussa väliaikaisesti Koronapandemiaan liittyen. Sitten avattu rajoitetusti. Kansainvälistä yhteistyötä jatkettu pääasiassa sähköisesti mm. SERC:n toimesta.
Imago	Koulutuspaikat (2. aste) Opiskelijoiden lukumäärä Palvelutaso Harrastusmahdollisuudet Harrastuspaikat Asukasluku vuoden lopussa	Hyvän imagon säilyttäminen. Ähtäriin houkuttelevuus. Asukasmäärän kasvu. Työpaikkojen hakijamäärien lisääntyminen.	Uudet liikuntatilat mm. liikuntahalli, keilahalli, Parkour-kenttä, ja elokuun lopussa käyttöön vihitty Senioripuisto. Kolmannen sektorin toimesta valmisteltu ja osin käyttöönotettu uusia liikuntakohteita.

ASUKKAIDEN HYVINVOINTI JA OSALLISUUS

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Tyytyväinen asukas, hyvinvoiva kuntalainen ja yhteisö.

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Käyttäjälähtöiset, laadukkaat palvelut, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistaminen ja kaupungin elinvoimaisuuden lisääminen.

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY, HENKILÖSTÖ

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Asukkaiden osallisuus	Järjestetyt osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä foorumit. Asiakas- ja asukastyytyväisyysmittaukset Sähköisten palvelujen laajentaminen ja niiden käyttökelpoisuus. Palveluista ja tapahtumista tiedottaminen tulosalueittain myös sosiaalisessa mediassa.	Määrällinen tavoite asetetaan talousarviossa. Asiakas- ja asukastyytyväisyysmittausten pääsuunta kehittyä myönteiseen suuntaan. Positiivisuuden lisääntyminen asioista tiedottamisen myötä. Sähköiset palvelukonseptit lisääntyvät ja käyttäjäystävällisyys parantuu.	Järjestöjen seuraparlamenttejä järjestetty. Uusien koulutilojen suunnittelussa osallistettu laajasti eri toimijoita.
Kulttuuri ja liikunta	Kulttuurin ja liikunnan määrän arviointi	Liikunnan ja kulttuurin tarjonta lisääntyy. Järjestötoiminta jatkuu vilkkaana. Harrastajien määrä kasvaa. Asukkaiden hyvinvointi lisääntyy.	Järjestöt ovat voimakkaasti luomassa uusia eri kohderyhmille suunnattuja liikuntamahdollisuuksia.
Sosiaali- ja terveystalvet	Sosiaali- ja terveystalvet palveluiden vaikutusten arviointi palveluja järjestävän tahon kanssa (Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystalvetyhtymä) Palvelutarjonnan seuranta	Riittävät monipuoliset ja laadukkaat talvet. Tyytyväisyys palveluihin	Palvelusopimuksen toteutumista arvioitu alueellisesti ja kuntakohtaisesti.
Koulutus ja opiskelijoiden määrä	Panostetaan lasten ja nuorten koulunkäyntiin. Oppilastalvet.	Oppilaiden ja opiskelijoiden määrän lisääntyminen.	Otsokoulu ja lukio toimivat väistötiloissa.

	<p>Panostetaan koulujen jälkeiseen kerhotoimintaan.</p> <p>Huolehditaan, että koulutilat ovat terveelliset ja toimivat jatkossakin.</p> <p>Terveystieteiden järjestämät kyselyt.</p> <p>Koulujen toiminnasta ja tuloksista tiedottaminen.</p>	<p>Koulujen profiloituminen vahvasti itsenäisinä yksikköinä.</p> <p>Aamu- ja iltapäivätoiminnan rinnalle vahva kerhotoiminta koulujen jälkeen.</p>	<p>Toisen asteen yhteisen kampuksen sekä perusopetuksen oppimisympäristön suunnittelu jatkuu.</p>
Varhainen tuki	<p>Varhaisen tuen määrän jatkuva arviointi.</p> <p>Moniammatillisen työn määrän arviointi.</p> <p>Toimintaa kuvaavat tilastot.</p>	<p>Osa erikois- ja erityispalveluiden tarpeesta vähenee varhaisen puuttumisen myötä.</p> <p>Hallintokuntien välinen yhteistyö lisääntyy.</p>	
Imago	<p>Kaupungin imago vetovoimaisena ja positiivisena asuinpaikkana.</p> <p>Asukaskyselyt.</p> <p>Imagokyselyt.</p>	<p>Asukasmäärä kasvaa.</p> <p>Positiivisen ilmapiirin laajentuminen.</p>	Be like Panda-brändi.

YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Kestävä kehitys

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Ekologinen ja elävä kaupunki aidosti luonnon rauhassa.

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY, VIRKAMIEHET

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Vesistöt	<p>Vesistöjen hyödyntäminen.</p> <p>Yhteistyö osakaskuntien, erilaisten yhdistysten ja osuuskuntien kanssa</p> <p>Veden laadun mittarit</p>	<p>Ympäristön ja vesistön kestävä virkistyskäyttö.</p> <p>Vesistöjen puhtauden turvaaminen.</p> <p>Vesistöjä kuormittavien toimintojen vaikutusten vähentäminen.</p>	
Asukkaat, vapaa-ajan asukkaat ja matkailijat	<p>Kaupunkiorganisaation, kolmannen sektorin ja asukkaiden motiivointi ympäristön</p>	<p>Asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden viihtyvyyden parantuminen.</p>	<p>Ähtäri-lehti ilmestynyt, liikunta- ja keilahallin hyödyntäminen.</p> <p>Senioripuisto otettu käyttöön.</p>

	hyvinvoinnista huolehtimiseen.	Asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden määrän kasvaminen.	
Keskusta-alue	Keskustan kehittämishankkeen toteuttaminen.	Keskusta-alueen elävöittäminen.	Senioripuiston jatkorakentaminen ja käyttöönotto.
Infra, rakennettu ympäristö	Ähtärin kaupungin infran kehittäminen. <ul style="list-style-type: none"> • Kiinteistöt • Kunnallistekniikka 	Infran paraneminen	Kiinteistöhuollon uusi organisointi toimi koko vuoden 2020.
Jätehuolto	Tiedottaminen	Jätteen määrän vähentäminen	
Imago	Pidetään huolta ympäristön siisteydestä ja puhtaudesta. Ympäristönsuojelulliset toimenpiteet.	Puhdas luonto Puhtaat vedet Raikas ilma Kestävä kehitys	

YRITYSTEN JA YHTEISÖJEN HYVINVOINTI JA KILPAILUKYKY

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimainen kaupunki toimia

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Hyvä maine, elinkeinoelämän vahvistuminen ja monipuolistuminen ja kansainvälistyminen.

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Vetovoimainen ja elävä Ähtäri	Huolehditaan tärkeiden liikenneyhteyksien kuten valtatie 18:n sekä eteläsuuntaan rakentamisesta niin matkailun kuin teollisuuden tarpeet huomioon ottaen. Varmistetaan teiden laatu ja junaliikenteen säilyminen. Ylläpidetään Ähtärin vetovoimaisuutta rakentamalla Ähtäri-brändiä tukeva viestintäohjelma Yrittäjyysmyönteinen asenne ohjaa päätöksentekoa, työtä	Toimivat liikennejärjestelyt <ul style="list-style-type: none"> • Teiden kunto • Riittävä julkinen liikenne Huolehditaan, että Ähtäriin pääsee eri ilmansuunnista helposti ja edistetään junaliikenteen säilymistä ja lisäämistä. Matkailijoiden määrä ja viipymä kasvaa.	VT-18 seurantaryhmän ja Suomenselän rautatietyöryhmän toiminta yhdistetty. Rautatieliikenteen pilotointi yhdessä LVM:n kanssa jatkunut välillä Seinäjoki-Ähtäri.

	<p>ja asennetta kaikilla kaupungin organisaatiotasolla.</p> <p>Konserniyhtiöt ottavat ympäristön yhteisöt huomioon ja tulevaisuutta rakennetaan yhdessä kaikkien toimijoiden kanssa.</p>	<p>Aktiivinen ja molemminpuolinen vuorovaikutus yrittäjien, yritysten, yhteisöjen ja kaupungin välille</p> <p>Ähtäriin syntyy uusia yrityksiä ja työpaikkoja. Ähtärissä on kiva olla yrittäjänä.</p>	
Matkailu	<p>Ylläpidetään Eläinpuiston vetovoimaisuus toteuttamalla sen kehittämissuunnitelmaa.</p> <p>Kehitetään matkailualueita korostamalla Ähtäriin ainutlaatuisia ominaisuuksia ja tehdään se yhdessä kaikkien lähiympäristön yhteisöjen kanssa.</p> <p>Kehitetään matkailua tasapuolisesti sekä matkailualueella ja sen ulkopuolella. Mallinnetaan kokonaisvaltainen matkailukonsepti, josta hyötyvät sekä kaupunki että alueen muut toimijat.</p> <p>Ohjelmapalvelutarjonnan kehittäminen ja tuotteistaminen helposti saatavaksi kaikille.</p> <p>Kansainvälisten matkailijoiden palvelutarpeiden selvittäminen ja tuotteistaminen.</p>	<p>Ähtäriin asema paranee valtakunnallisissa tutkimuksissa</p> <p>Uusia investointeja vuosittain.</p> <p>Ohjelmapalveluiden tarjonta kasvaa.</p> <p>Matkailupalvelukonseptissa on määritelty tavoitellut asiakkaat ja niille tarjottavat palvelut.</p> <p>Palvelut toteutetaan yhteistyössä ja toimintaa ohjaa yrittäjyysmyönteinen ajatus.</p> <p>Ohjelmapalveluiden saatavuus ja tietoisuus on hyvä,</p> <p>Ähtäri-app on toiminnassa ja palvelut löytyvät.</p> <p>Ulkomaalaisten kävijöiden määrä on kasvanut.</p>	<p>Koronaepidemia vaikutti voimakkaasti matkailijamääriin kevään kuluessa. Kesäkausi oli ennätysellisen vilkas.</p> <p>Matkailijatoimijat käynnistivät toiminnan kesäkuun alussa ja kesäkausi oli hyvin vilkas.</p> <p>SERC- hanketta viety eteenpäin pääasiassa sähköisin yhteyksin.</p> <p>Ähtäri-app on toiminnassa.</p>

<p>Muiden toimialojen kehittäminen</p>	<p>Kaupunki on aktiivisesti mukana teollisuuden markkinoiden ja alihankintaketjujen kehittämisessä ja laajentamisessa.</p> <p>Maa- ja metsätalouden aktiivinen kehittäminen ja tukeminen.</p> <p>Aloittavien ja muutosten edessä olevien yrittäjien tukeminen tarjoamalla neuvontaa ja tiedottamalla käytettävissä olevista tiloista ja tonteista.</p>	<p>Ähtäriin siirtyy yrityksiä, perustetaan uusia yrityksiä, ja olemassa olevat kasvavat, työpaikkoja ja palveluketjuja syntyy.</p> <p>Kylät pysyvät asuttuina ja raaka-aineiden jalostusaste on nouseva.</p> <p>Uudet yrittäjät ovat saaneet toimintansa hyvin käyntiin ja yritysten laajentumis- ja muut muutostilanteet ovat onnistuneet.</p> <p>Tonttitarjonta on riittävä ja siitä huolehditaan kaavoituksella.</p> <p>Rekisterit ovat ajantasaiset ja tyhjiä tiloja on saatu käyttöön.</p>	<p>Saunamaailmanhanke valmistui Moksunniemelle.</p>
<p>Koulutus</p>	<p>Koulutetun työvoiman saatavuuden varmistaminen.</p> <p>Kiinteä vuorovaikutus koulutusta järjestävien tahojen ja yritysten välillä.</p>	<p>Ammatillinen koulutus palvelee yritystoimintaa, uudet osaajat työllistyvät.</p> <p>Yläkoulun oppilaat ja opettajat tuntevat ähtäriläiset yritykset ja niiden toimintaa.</p> <p>Ähtäriläisissä yrityksissä olevat työpaikat ovat kiinnostavia.</p>	
<p>Ostolantien ja keskusta-alueen elävöittäminen</p>	<p>Keskusta-alueen palveluiden näkyvyyden mahdollistaminen matkailualueella vieraileville.</p>	<p>Uusia toimijoita ja lisää asiakasvirtaa Ostolantien yrittäjille.</p>	<p>Senioripuiston rakentamista jatkettiin ja puisto valmistui elokuun loppuun mennessä.</p> <p>Kultainen kori-esiintymislavan käyttöönottoa</p>

	Liikennejärjestelyiden ja yleisilmeen kehittäminen.	Liikenne sujuu ja tukee Ostolantien palvelutuottajia.	jatkovalmisteltu. Esiintymislava otettiin käyttöön Ylävesien yössä elokuussa.
Imago	Imago syntyy tekemällä kaikki tämän sarakkeen toimenpiteet	Kaikki tässä sarakkeessa edellä mainitut	

5.3.2 Yleishallinto

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Yleishallinnon kustannuspaikka käsittää kaupunginhallituksen, muun keskushallinnon, suhdetoiminnan, kh:n käyttövarausmäärärahat, toimikunnat ja väestönsuojelun.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	2.000	5.800	7.800	20.504,91	-12.704,91
Toimintamenot	-479.300	17.600	-461.700	-405.956,96	-55.743,04
Toimintakate	-477.300	23.400	-453.900	-385.452,05	-68.447,95

5.3.3 Henkilöstöhallinto

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Henkilöstöhallinto käsittää työsuhdehallinnon, työterveyshuollon, työpaikkaruokailun ja kahvituksen kustannuspaikat.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	68.700		68.700	58.795,33	9.904,67
Toimintamenot	-171.500		-171.500	-143.828,30	-27.671,70
Toimintakate	-102.800		-102.800	-85.032,97	-17.767,03

5.3.4 Talous- ja rahoitusosasto, ICT

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Talous- ja rahoitusosasto hoitaa kaupungin rahaliikenteen, laskentatoimen, taloussuunnittelun, riskienhallinnan koordinoinnin, sekä atk-hallinnon ja -suunnittelun.

Talous- ja rahoitusosaston hoidettavaksi on Ähtärin kaupungin tytäryhtiöiden kirjanpito siirtynyt seuraavasti:

Kiinteistö Oy Ähtärin Vuokratalot	v. 2016
Kiinteistö Oy Ouluvesi	v. 2016
Ähtärin Eläinpuisto Oy	v. 2016
Hotelli Mesikämmen Oy	v. 2018
Ähtärin Energia ja Vesi Oy	v. 2019
Ähtärin Kiinteistöhuolto Oy	v. 2019
Moksunniemi Oy	v. 2019
Snowpanda Resort Oy	v. 2019

Talous- ja toimistopalvelut jakautuivat vuoden 2018 alusta talous- ja rahoitusosastoksi sekä hallinto-osastoksi.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	200.000	2.500	202.500	186.928,35	15.571,65
Toimintamenot	-614.400	28.800	-585.600	-567.477,16	-18.122,84
Toimintakate	-414.400	31.300	-383.100	-380.548,81	-2.551,19

5.3.5 Hallinto-osasto

Hallinto-osasto toimii kaupunginhallituksen ja kaupunginjohtajan apuna sekä tukee ja luo edellytyksiä muiden osastojen toiminnalle. Tehtävinä on huolehtia kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa käsiteltävien asioiden valmistelusta, sihteeritehtävistä, päätösten täytäntöönpanosta sekä tiedottamisesta. Tehtäviin kuuluu myös tiedonhallinnan johtaminen ja ohjaus, keskusarkiston ja yleishallinnon arkistotoimen hoito, kaikkien hallintokuntien kirjaaminen ja tiedoksianto sekä tekstinkäsittely, puhelinvaihteen hoito ja neuvonta, postitus, toimistotarvikehankinnat, monistus sekä vaalien järjestämiseen liittyvät tehtävät ja asiointipiste.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	38.200	40.400	78.600	83.708,90	-5.108,90
Toimintamenot	-446.100	23.400	-422.700	-436.541,74	13.841,74
Toimintakate	-407.900	63.800	-344.100	-352.832,84	8.732,84

5.3.6 Elinvoimakeskus

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Kasvu- ja elinvoimatyöryhmä ohjaa valmistelua, joka tähtää elinkeinojen toimintaedellytysten parantamiseen ja kehittämiseen. Työryhmä edistää kaupungin näkyvyyttä ja positiivisen imagon kehittymistä sekä toimeenpanee elinkeino-ohjelman sisältöä käytäntöön.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	2.000		2.000	126.067,77	-124.067,77
Toimintamenot	-326.100	32.400	-293.700	-386.418,18	92.718,18
Toimintakate	-324.100	32.400	-291.700	-260.350,41	-31.349,59

5.3.7 Työllisyysmäärärahat

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Tulosalue sisältää määrärahavaraukset velvoitetyöllistämiseen, koululaisten kesätyöseteleihin ja työttömien yhdistyksen vuokratukeen.

MÄÄRÄTAVOITTEET JA TOTEUTUMINEN

	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Hankinnanvarainen työllistyminen	7,5 htv hall.kunnat	6 hall.kunnat	4,1 htv hall.kunnat	6 hall.kunnat	6 hall.kunnat	6 hall.kunnat

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	13.200		13.200	7.717,58	5.482,42
Toimintamenot	-55.400		-55.400	-36.111,27	-19.288,73
Toimintakate	-42.200		-42.200	-28.393,69	-13.806,31

5.3.8 Kaavoitus

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Kaavoitus luo edellytykset asuin ympäristön ja elinkeinojen kehittymiselle sekä ohjaa yhdyskuntarakentamista siten, että saadaan aikaan tarkoituksen mukainen, omaleimainen, viihtyisä sekä terveellinen elinympäristö. Meneillään on mm. asemakaavan muutoksia Moksunniemen alueella.

Laatutavoitteet

Tavoitteena on jokaisen kaavahankkeen yhteydessä:

- turvata jokaisen kuntalaisen osallistumismahdollisuus asioiden valmisteluun
- varmistaa suunnittelun laatu ja asiantuntemuksen monipuolisuus
- huolehtia avoimesta tiedottamisesta käsiteltävinä olevissa asioissa.

TOTEUTUMINEN

Keskeneräisiä kaavoja on viety eteenpäin. Mutta asetettuun 5 hyväksytyyn kaavan tavoitteeseen ei kuitenkaan päästy. Syynä meneillään olevien kaavoitusprosessien hidastumiseen on asiaa hoitavan viranomaisen vaihtuminen kahteen kertaan lyhyellä aikavälillä.

MÄÄRÄTAVOITTEET

	TP 19	TA 20	TP 20	TA 21	TS 22	TS 23
Valt. hyvä. uudet kaavat	0	5	1	4	3	3

TULOARVIO JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	600		600	4,03	595,97
Toimintamenot	-95.700		-95.700	-92.282,98	-3.417,02
Toimintakate	-95.100		-95.100	-92.278,95	-2.821,05

5.4 Maaseututoimi

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Maaseututoimen tehtävänä on hoitaa kunnassa maatilataloutta koskevat viranomaisasiat, joita mainittavampia ovat viljelijöiden EU-tukien hakemiseen ja hallinnointiin liittyvät toimet, tukien hakuun liittyvä valvonta, tukien maksatukset, vahinkojen arvioinnit ja lausuntojen antaminen sekä maatalousyrittämisen kehittäminen. Ähtärin kaupungin maaseututoimi kuuluu Alavuden yhteistoiminta-alueeseen, jota hallinnoi Alavuden kaupunki.

LAATUTAVOITTEET

Maaseututoimen tavoitteena on säilyttää maaseutu asuttuna ja mahdollisimman hyvin hoidettuna.

MÄÄRÄTAVOITTEET/TOTEUTUMINEN

	TA 2020	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Asiakastilat	110	104	104	102	100
Maksetut EU-tuet yht.	3,0milj	2,8 milj	2,8 milj	2,7 milj	2,6 milj
Tuki €/tila	27.273	26.923	26.923	26.471	26.000

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-54.300		-54.300	-51.111,63	-3.188,37
Toimintakate	-54.300		-54.300	-51.111,63	-3.188,37

5.5 Perusturva

Ähtärin kaupunki on päättänyt järjestää sosiaali- ja terveystaloudelliset palvelut Kuusiolinnassa Terveystaloudelliset Oy:n ja Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystaloudellisen yhteistyön kautta niin, että järjestämisvastuu on kuntayhtymällä. Palvelusopimuksen mukaan tuotettavien palveluiden vuosihinta on kiinteä.

Neljännän sopimusvuoden (v.2019) alusta lähtien pohjana vuosittaiselle hinnan tarkistamiselle ovat julkisten menojen muutokset sekä väestön määrän ja ikärakenteen muutokset seuraavasti laskettuna:

Henkilöstökustannuksiin perustuva hinnan tarkistaminen:

- 50 prosenttia hinnasta voidaan tarkistaa julkisten menojen hintaindeksin (2005=100) kuntatalouden tehtäväalueen 12, Sosiaali- ja terveystoimi, pistelukeman perusteella. Kunkin vuoden lokakuun lopussa käytettävissä olevaa viimeisintä indeksi pistelukemaa verrataan edellisen vuoden lokakuun lopun indeksi pistelukemaan, ja tämä muutosprosentti muodostaa 50 % hinnantarkistuksesta.

Väestön määrään perustuva hinnan tarkistaminen

- 15 % hinnasta voidaan tarkistaa tilajakuntien väestön kokonaismäärän muutoksen perusteella. Kunkin vuoden lokakuun lopun väestömäärää verrataan edellisen vuoden

lokakuun lopun väestömäärään ja muutosprosentti muodostaa 15 % hinnantarkistuksesta. Väestömäärätiedot tarkistetaan Väestörekisterikeskuksesta.

Väestön ikääntymiseen perustuva hinnan tarkistaminen

- 35 % hinnasta voidaan tarkistaa tilaajakuntien yli 75-vuotiaiden määrän muutoksen perusteella. Kunkin vuoden lopun yli 75-vuotiaiden määrää verrataan edellisen vuoden lopun yli 75-vuotiaiden määrään ja muutosprosentti muodostaa 35% hinnantarkistuksesta. Yli 75-vuotiaiden lukumäärätieto tarkistetaan tilastokeskuksen tilastosta ”Väestö alueittain iän ja sukupuolen mukaan”, joka julkaistaan vuosittain maaliskuussa.

Erikoissairaanhoidon kustannusten tarkistaminen:

Erikoissairaanhoidon organisointi-, kustannus- ja tuotantovastuun enimmäishintaa tarkistetaan toiselle ja kolmannelle sopimusvuodelle 2 % vuosittain. Erikoissairaanhoidon organisointi kustannus- ja tuotantovastuun enimmäishintaa tarkistetaan neljännen sopimusvuoden alusta vuosittain Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin taikka kyseisen sairaanhoitopiirin tilalle tulevan palvelujen järjestäjätahon kuntien keskimääräisen erikoissairaanhoidon asukaskohtaisen nettomenojen muutoksen perusteella. Suomen Kuntaliitto julkaisee em. tilaston kerran vuodessa marraskuussa edellisen vuoden osalta. Lähteenä on Tilastokeskuksen Kuntien ja kuntayhtymien talous- ja toimintatilasto. Keskimääräisten nettomenojen muutoksesta huomioidaan hinnantarkistuksessa 50%.

Ensimmäinen muutos vuoden 2019 alusta tehtiin vuosien 2016 ja 2017 lukujen %-muutoksen perusteella ja sen jälkeen aina vuoden alusta kahden edeltävän vuoden lukujen %-muutoksen perusteella.

Yhteisyrityksen toiminnan ydin on tuottaa sosiaali- ja terveyspalvelut aidon kumppanuuden periaatteen mukaisesti. Tämä tarkoittaa yksityisen ja julkisen toimijan läpinäkyvää yhteistyötä, jonka tavoitteena on laadukkaat ja taloudellisesti tuotetut palvelut.

Ähtärin kaupunki on päättänyt antaa järjestämis- ja tuottamisvastuun sosiaali- ja terveyspalveluiden alueelliselle toimijalle, koska alueen kunnat eivät voi kasvattaa sosiaali- ja terveystoimen menoja tulevaisuudessa. Kuusiolinnalla Terveys Oy:n tulee tehostaa huomattavasti sosiaali- ja terveyspalveluita. Tärkeimmät kehittämisen alueet ovat erikoissairaanhoidon kulujen alentaminen, kuntoutuksen lisääminen, kotiin annettavien palveluiden lisääminen (kotisairaala), ennaltaehkäisevien palveluiden lisääminen ja alueellisesti laitoshoidon purkaminen. Pitkän aikavälin strategisena tavoitteena on, että yhtiön ja kuntayhtymän toiminta tuottaa Ähtärin kaupungille taloudellista hyötyä.

Yhteisyritys tuottaa jäsenkuntien (Ähtäri, Kuortane ja Alavus sekä Soini) puolesta erikoissairaanhoidon, kehitysvammahuollon, perusterveydenhuollon, vanhustalouden ja sosiaalihuollon palveluita sekä ehkäiseviä sosiaali- ja terveyspalveluita. Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystalouden vastuulla on sosiaali- ja terveyspalveluiden viranomaispalvelut, palvelusopimuksen seuranta, taloushallinto, tietohallinto ja tietojärjestelmät (ITC) sekä apteekki- ja hoitotarvikepalvelut. Ympäristöterveydenhuolto, ravinto- ja siivouspalvelut sekä eräät muut kulut, kuten eläkemenoperusteinen maksu jäävät kuntien vastuulle.

TALOUS

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Hyvä kuntatalous.

Kriittiset menestystekijät: Talouden hallinta, tehokas omistajapolitiikka, sosiaali- ja terveystennojen ennustettavuus.

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET	TOTEUTUMINEN
Sosiaali- ja terveyspalveluiden talouden ennustettavuus.	Kuusiolinna Terveys Oy ja Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystyhtymä tuottaa palvelut tehokkaasti, vaikuttavasti ja tuloksellisesti.	Sitova nettomeno vuodelle 2020.	Kuntayhtymän laskutus nettomenon mukainen. Erikoissairaanhoidon laaja päivystys ja koronakustannukset ovat aiheittaneet lisälaskutusta.
Ähtärin kaupunki on aktiivinen omistaja/toimija Kuusiolinna Terveys Oy:ssä ja Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystyhtymässä.	Yhtiön vaikutuskanavien Advisory board, ohjausryhmä ja yhtiönhallitus hyödyntäminen. Aktiivinen kuntayhtymäpolitiikka.	Päätöksenteossa varmistetaan, että yhtiön ja kuntayhtymän resurssit käytetään tehokkaalla ja parhaalla mahdollisella tavalla Ähtärin ja alueen asukkaiden sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittämiseen sekä tuottamiseen.	

PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Asiakaslähtöiset ja kustannustehokkaat palvelut, tyytyväinen asiakas.

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuus, paikalliset sosiaali- ja terveyspalvelut lähipalveluperiaatteella, laadukkaat palvelut, ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistaminen.

MITTARIT	TAVOITETASO	TOIMENPITEET	TOTEUTUMINEN
Sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus.	Hankintasopimuksessa on määritelty palveluiden tuottamisen laatutasot. (esim. välitön hoidon tarpeen arviointi, lääkärin kiireellinen vastaanotto, suunterveydenhuollon saatavuusaika).	Palvelun tuottaja ja tilaaja valitsevat yhdessä 10-20 mittaria, jotka kuvaavat palveluntuottamista. Palvelun tilaaja seuraa palvelulupausten toteutumista reaaliaikaisesti. Mittaritietoa käydään läpi yhteisissä seurantakokouksissa (ohjausryhmä).	Seurantaryhmän toiminta on vuonna 2020 tiivistynyt entuudestaan.
Ähtäriläiset ovat tyytyväisiä sosiaali- ja terveyspalveluihin.	Suurin osa sosiaali- ja terveyspalveluiden käyttäjistä	Asiakastyytyväisyyden mittaaminen vuosittain.	

	<p>palvelutyytyväisyyden mittaamisen piirissä.</p> <p>Nk. lähtötila-analyysiä paremmat tulokset.</p>	<p>Hyvinvointikertomus; hyvinvointikysely vuosittain.</p> <p>Tulokset osoittavat myönteistä suuntaa.</p>	
Järjestetyt asiakas- ja potilas foorumit.	<p>Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien kasvattaminen.</p>	<p>Sosiaali- ja terveyspalveluista ja niiden muutoksista tiedotetaan aktiivisesti kuntalaisia.</p> <p>Asiakasraatien palaute huomioidaan asioiden valmistelussa ja tiedottamisessa.</p>	<p>Kuntalaisinfoja on järjestetty.</p>

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	420.000		420.000	428.589,42	-8.589,42
Toimintamenot	-25.855.400	-25.400	-25.880.800	-26.606.915,17	726.115,17
Toimintakate	-25.435.400	-25.400	-25.460.800	-26.178.325,75	717.525,75

5.6 Sivistystoimi

5.6.1 Sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Kaupunkistrategia huomioidaan sivistyslautakunnan eri tulosalueilla

- opetustoimi
- muut oppilaitokset
- kirjasto
- kulttuuritoimi
- nuorisotoimi
- liikuntatoimi
- aamupäivä- ja iltapäivätoiminta
- varhaiskasvatus
- joukkoliikenne

seuraavien taulukoiden mukaisesti:

TALOUS

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Hyvä kunta- ja konsernitalous

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Talouden hallinta, tehokas omistajapolitiikka ja konserniohjaus.

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kuntatalous ● Kaupunki ja tytäryhtiöt Omistajaohjauksen tuloksellisuus Kaupungin antamat takaukset	Uuden kuntalain tunnusluvut ja rajat, § 118 ● Kumulatiivinen alijäämä 1000 €/asukas ● Vuosikate/as. ● Tulovero % ● Lainat €/as. ● Suhteellinen velkaantuneisuus ● Omavaraisuusaste ● Omat valtuuston päättämät tunnusluvut Tarkka tervehdyttämisohjelma numero-osa tekstiosa Osavuositarkastukset Takauksien riittävät vakuudet	Kuntalain mukaisten tunnuslukumittareiden arvot paranevat. Vuosikate kattaa poistot. Paremmat kuin kunnilla keskimäärin. Vuositilitalousarviossa asetettavat tavoitteet. Pitkäjänteinen suunnittelu. Alijäämät katetaan suunnittelukauden aikana. Riskitaso mahdollisimman matala.	Osavuositarkastuksen yhteydessä tarkastetaan seuraavan lukuvuoden toimintaa.

Toimialat	<ul style="list-style-type: none"> ● Toimintatuottojen osuus käyttömenoista ● Palkkakulujen suhteellinen muutos ● Toimintakate ● Kustannusten vertailu seutukuntien kuntiin ● Talouden tervehdyttämishojelman tavoitteet eri organisaatiotasoihin ● Sitoutuminen tehtyihin päätöksiin ● Osavuosikatsaukset 	<p>Talous- ja ict-taitojen päivittäminen ja ylläpitäminen.</p> <p>Sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan kehittäminen.</p>	<p>Digiloikka otettu erityisesti opetustoimessa ja lautakunnan kokouksissa.</p>
Taloulosaaminen	<p>Omistajapoliittisten linjausten tekeminen, seuraaminen ja raportointi vuosittain.</p> <p>Osavuosikatsaukset Konserniohjausprosessi toteutuu ohjeiden mukaisesti.</p>	<p>Taloudellisen ajattelun kehittäminen ja talouden ennustettavuus viety koko kaupunkikonsernin eri organisaatiotasoihin.</p> <p>Vuosittain talousarviossa asetettavat tavoitteet.</p>	<p>Ennusteita hyödyntämällä on peilattu oman palvelutarjonnan rakennetta.</p>
Kiinteistöt	<p>Kehitetään käyttö- % seurantajärjestelmää koko konsernissa.</p>	<p>Korkea kiinteistöjen käyttöaste.</p>	<p>Kiinteistöjä pyritään hyödyntämään tehokkaasti. Selvitetään mm. uusien koulujen rakentamisessa mahdollisimman tehokkaita ratkaisuja.</p>
Imago	<p>Hyvät talouden tunnusluvut</p>	<p>Hyvän imagon säilyttäminen ja kehittäminen.</p>	<p>Asetettuihin tavoitteisiin pyritään pääsemään pitämällä toiminta edelleen monipuolisena ja laadukkaana.</p>

HENKILÖSTÖ

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Hyvä työnantaja

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Osaava, motivoitunut ja vastuullinen henkilöstö, ammattimainen ja innostava esimiestyö, positiivinen työilmapiiri

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY, TOIMIALAJOHTAJAT, LÄHIESIMIEHET, HENKILÖSTÖ

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Rekrytointi	Rekrytointiprosessin onnistuminen. Toiminnalle tärkeän tiedon siirtäminen eläköitymistilanteessa.	Osaava ja soveltuva henkilöstö. Tiedon siirtäminen.	Rekrytoinnissa onnistuttiin saamaan päteviä tekijöitä.
Osaaminen	Henkilöstökysely joka neljäs vuosi, jonka pohjalta laaditaan suunnitelma henkilöstön ja työyhteisön kehittämiseksi. Koulutukset ja tietojen päivittäminen. Henkilöstösuunnitelma Esimies- ja työyhteisötaidot	Henkilöstön osaamistason paraneminen ja paremmat mahdollisuudet vaikuttaa omaan työhön ja kehittymiseen. Kyselyn tulokset osoittavat myönteistä kehitystä. Osaava, tavoitteet saavuttava henkilöstö. Henkilöstösuunnitelma on pohjana hallintokuntien toiminnan suunnittelussa suunnittelukaudella. Osaava, motivoitunut ja vastuullinen henkilöstö.	Korona vaikutti mm. uusien toimintamallien käyttöönottamisena ja etätyöskentelymahdollisuuden käyttämisenä.
Työilmapiiri	Yhteisöllisyyden lisääminen	Henkilöstö kokee olevansa osa Ähtärin kaupungin konserniorganisaatiota. Oman työn arvostus nousee.	Joustavia ratkaisuja on tehty mm. etätyön tekemisen onnistumisessa. Yhteisöllisyyden kehittäminen on etätyön tekemisen aikana ollut haasteellista. Työilmapiirin kehittämisessä parannettavaa.
Sairauspoissaolot	Varhainen puuttuminen Työn organisointi	Sairauspoissaolojen määrän väheneminen.	Sairauspoissaolot eivät ole lisääntyneet merkittävästi.

Keskeiset johtamisen välineet	<p>Kehityskeskustelut</p> <p>Tiedonkulku</p> <p>Esimiestyö/-valmennus</p> <p>Henkilöstön huomioiminen</p> <p>Ikäjohtaminen</p>	<p>Kehityskeskustelut toteutetaan vuosittain yksiköissä.</p> <p>Esimiestyön arviointi toteutetaan kehityskeskustelujen yhteydessä.</p> <p>Esimiesvalmennusta järjestetään lähiesimiehille.</p> <p>Henkilöstön huomioiminen huomioimissäännön tai erillisten päätösten pohjalta tavoitteiden saavuttamisesta.</p> <p>Mahdollistetaan työuran jatkuminen.</p>	Henkilöstö on huomioitu huomioimissäännön mukaisesti.
Henkilöstörakenne	<p>Tiimit</p> <p>Työnkierto</p> <p>Rekrytointi ja perehdyttäminen</p> <p>Ikäjohtaminen</p> <p>Eläköityminen</p>	Toimintojen turvaaminen.	Henkilöstörakennetta tarkastellaan edelleen ja pyritään myös sen osalta vastaamaan tulevaisuuden tarpeisiin.
Tyhy-toiminta	<p>Henkilöstökysely</p> <p>Kulttuuri- ja liikuntasetelit</p> <p>Työyhteisöjen järjestämät tapahtumat</p>	Henkilöstökyselyn työhyvinvointia koskevat tulokset osoittavat myönteistä kehitystä.	Liikunta- ja kulttuurisetelit ovat käytössä.
Työsuojelu	<p>Riskien arviointi-kyselyt</p> <p>Työsuojeluongelmien tunnistaminen ja raportointi</p>	Turvallinen työympäristö ja työyhteisö.	Pyritään turvalliseen ja terveelliseen työympäristöön. Henkilökohtaisia keskusteluja esimies-alastasolla on käyty paljon.
Imago	<p>Työnhakijoiden määrä</p> <p>Henkilöstökysely</p>	Vetovoimainen ja hyvä työnantaja.	Päteviä työntekijöitä on saatu rekrytoitua.

PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN JA TUOTANTOTAVAT

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Asiakaslähtöiset ja kustannustehokkaat peruspalvelut

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Innovatiivinen palvelujen järjestäminen, tuottavuuden parantaminen, hallintokuntien välinen yhteistyö, tehostettu vuoropuhelu ja vuotuinen muuttovoitto.

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Peruspalvelut	Peruspalvelut järjestetään ja tuotetaan kaiken ikäisille kuntalaisille <ul style="list-style-type: none"> • Ähtärin kaupunki • Seudullinen • Maakunnallinen • Yksityinen	Laadukas ja kustannustehokas palvelujen järjestäminen <ul style="list-style-type: none"> • Ähtärin kaupunki • Seudullinen • Maakunnallinen • Yksityinen	Palvelurakennetta tarkastellaan koko ajan siten, että palvelut toteutusivat laadukkaasti ja kustannustehokkaasti.
Prosessit	Prosessien kuvaaminen ja kehittäminen Tarkastellaan olemassa olevaa palvelurakennetta kuntaorganisaatiossa/ konserniorganisaatiossa.	Hallintokuntien välisen yhteistyön lisääminen. Kustannustehokkaamat ja laadukkaamat palvelut.	Hallintokuntien välistä yhteistyötä on tehty mm. tilojen käytössä ja suunnittelussa.
Tiedottaminen	Aktiivinen tiedottaminen, hyödyntäen sosiaalista mediaa Tiedotteiden ja tiedotustilaisuuksien lukumäärä	Tiedonkulun parantaminen. Tehostettu vuoropuhelu.	Tiedottamista voisi edelleen parantaa. Sitä on tehty kuitenkin enemmän kuin aiemmin. Suuri apu on ollut tiedotus- ja viestintäpäälliköstä.
Sähköiset järjestelmät	Sähköisten järjestelmien hyödyntäminen Vuoden aikana käyttöönotetut uudet sähköiset järjestelmät	Sähköisten järjestelmien ja palveluiden tehokas hyödyntäminen.	Sähköisiä järjestelmiä on hyödynnetty enemmän. Tarve sähköisille järjestelmille on, rajapinnat pitää yhteensovittaa.
Asiakaspalautteet	Asiakaspalautteiden tekeminen eri toimialoilla Tehdyt asiakaskyselyt vuositason tasolla	Asiakaspalautteiden tulokset osoittavat myönteistä kehitystä.	Ei ole tehty kyselyitä.
Eri ikäluokkien yhteisöllinen kaupunki	Palvelutuotannon tarkastelu ja kehittäminen eri ikäluokkien näkökulmasta	Eri-ikäisten tarpeiden huomioiminen palvelutuotannossa ja viihtyvyydessä.	Palvelutarjontaa on tarkasteltu.

Imago	Koulutuspaikat (2. aste) Opiskelijoiden lukumäärä Palvelutaso Harrastusmahdollisuudet Harrastuspaikat Asukasluku vuoden lopussa	Hyvän imagon säilyttäminen. Ähtärin houkuttelevuus. Asukasmäärän kasvu. Työpaikkojen hakijamäärien lisääntyminen.	Toisen asteen kampusta, perusopetuksen uutta oppimisympäristöä sekä uimahallia suunnitellaan. Hankkeiden onnistuminen vaikuttaa imagoon. Harrastusmahdollisuuksia tulee koko ajan lisää 3. sektorin toimesta mm. kuntoportaat
-------	--	--	--

ASUKKAIDEN HYVINVOINTI JA OSALLISUUS

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Tyytyväinen asukas, hyvinvoiva kuntalainen ja yhteisö.

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Käyttäjälähtöiset, laadukkaat palvelut, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistaminen ja kaupungin elinvoimaisuuden lisääminen.

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY, HENKILÖSTÖ

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Asukkaiden osallisuus	Järjestetyt osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä foorumit. Asiakas- ja asukastyytyväisyysmittaukset Sähköisten palvelujen laajentaminen ja niiden käyttökelpoisuus. Palveluista ja tapahtumista tiedottaminen tulosalueittain myös sosiaalisessa mediassa.	Määrällinen tavoite asetetaan talousarviossa. Asiakas- ja asukastyytyväisyysmittausten pääsuunta kehittyä myönteiseen suuntaan. Positiivisuuden lisääntyminen asioista tiedottamisen myötä. Sähköiset palvelukonseptit lisääntyvät ja käyttäjäystävällisyys parantuu.	Perusopetuksen kouluhankkeesta pidettiin tiedotustilaisuus ja siitä on annettu mahdollisuus lausua.
Kulttuuri ja liikunta	Kulttuurin ja liikunnan määrän arviointi	Liikunnan ja kulttuurin tarjonta lisääntyy. Järjestötoiminta jatkuu vilkkaana. Harrastajien määrä kasvaa. Asukkaiden hyvinvointi lisääntyy.	Järjestöjen kanssa on tehty hyvää yhteistyötä, toimintaa kehitetään.

Sosiaali- ja terveyspalvelut	Sosiaali- ja terveyspalveluiden vaikutusten arviointi palveluja järjestävän tahon kanssa (Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystyöntekijät) Palvelutarjonnan seuranta	Riittävät monipuoliset ja laadukkaat palvelut. Tyytyväisyys palveluihin	
Koulutus ja opiskelijoiden määrä	Panostetaan lasten ja nuorten koulunkäyntiin. Oppilastilastot. Panostetaan koulujen jälkeiseen kerhotoimintaan. Huolehditaan, että koulutilat ovat terveelliset ja toimivat jatkossakin. Terveystieteiden järjestämät kyselyt. Koulujen toiminnasta ja tuloksista tiedottaminen.	Oppilaiden ja opiskelijoiden määrän lisääntyminen. Koulujen profiloituminen vahvasti itsenäisinä yksikköinä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan rinnalle vahva kerhotoiminta koulujen jälkeen.	Toisen asteen kampusta viedään eteenpäin, perusopetuksen uutta koulua suunnitellaan. Aamu- ja iltapäivätoiminta pysyy edelleen kiinnostava toimintona.
Varhainen tuki	Varhaisen tuen määrän jatkuva arviointi. Moniammatillisen työn määrän arviointi. Toimintaa kuvaavat tilastot.	Osa erikois- ja erityispalveluiden tarpeesta vähenee varhaisen puuttumisen myötä. Hallintokuntien välinen yhteistyö lisääntyy.	Tiivistä yhteistyötä tehdään moniammatillisesti.
Imago	Kaupungin imago vetovoimaisena ja positiivisena asuinpaikkana. Asukaskyselyt. Imagokyselyt.	Asukasmäärä kasvaa. Positiivisen ilmapiirin laajentuminen.	Asukasmäärä on valitettavasti vähenevä.

YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Kestävä kehitys

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Ekologinen ja elävä kaupunki aidosti luonnon rauhassa.

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY, VIRKAMIEHET

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Vesistöt	Vesistöjen hyödyntäminen. Yhteistyö osakaskuntien, erilaisten yhdistysten ja osuuskuntien kanssa Veden laadun mittarit	Ympäristön ja vesistön kestävä virkistyskäyttö. Vesistöjen puhtauden turvaaminen. Vesistöjä kuormittavien toimintojen vaikutusten vähentäminen.	-
Asukkaat, vapaa-ajan asukkaat ja matkailijat	Kaupunkiorganisaation, kolmannen sektorin ja asukkaiden motivointi ympäristön hyvinvoinnista huolehtimiseen.	Asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden viihtyvyyden parantuminen. Asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden määrän kasvaminen.	Vapaa-aikapalveluiden tarjontaa on kehitetty korona-kevään aikana digitaaliseen muotoon.
Keskusta-alue	Keskustan kehittämishankkeen toteuttaminen.	Keskusta-alueen elävöittäminen.	
Infra, rakennettu ympäristö	Ähtärin kaupungin infran kehittäminen. • Kiinteistöt • Kunnallistekniikka	Infran paraneminen	
Jätehuolto	Tiedottaminen	Jätteen määrän vähentäminen	
Imago	Pidetään huolta ympäristön siisteydestä ja puhtaudesta. Ympäristönsuojelulliset toimenpiteet.	Puhdas luonto Puhtaat vedet Raikas ilma Kestävä kehitys	

YRITYSTEN JA YHTEISÖJEN HYVINVOINTI JA KILPAILUKYKY

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimainen kaupunki toimia

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Hyvä maine, elinkeinoelämän vahvistuminen ja monipuolistuminen ja kansainvälistyminen.

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Vetovoimainen ja elävä Ähtäri	<p>Huolehditaan tärkeiden liikenneyhteyksien kuten valtatie 18:n sekä eteläsuuntaan rakentamisesta niin matkailun kuin teollisuuden tarpeet huomioon ottaen. Varmistetaan teiden laatu ja junaliikenteen säilyminen.</p> <p>Ylläpidetään Ähtäriin vetovoimaisuutta rakentamalla Ähtäri-brändiä tukeva viestintäohjelma</p> <p>Yrittäjyysmyönteinen asenne ohjaa päätöksentekoa, työtä ja asennetta kaikilla kaupungin organisaatiotasolla. Konserniyhtiöt ottavat ympäristön yhteisöt huomioon ja tulevaisuutta rakennetaan yhdessä kaikkien toimijoiden kanssa.</p>	<p>Toimivat liikennejärjestelyt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teiden kunto • Riittävä julkinen liikenne <p>Huolehditaan, että Ähtäriin pääsee eri ilmansuunnista helposti ja edistetään junaliikenteen säilymistä ja lisäämistä.</p> <p>Matkailijoiden määrä ja viipymä kasvaa.</p> <p>Aktiivinen ja molemminpuolinen vuorovaikutus yrittäjien, yritysten, yhteisöjen ja kaupungin välille</p> <p>Ähtäriin syntyy uusia yrityksiä ja työpaikkoja. Ähtärissä on kiva olla yrittäjänä.</p>	<p>Yhteistyö emon ja tytäryhtiöiden välillä on parantunut.</p>
Matkailu	<p>Ylläpidetään Eläinpuiston vetovoimaisuus toteuttamalla sen kehittämisohjelmaa.</p> <p>Kehitetään matkailualueita korostamalla Ähtäriin ainutlaatuisia ominaisuuksia ja</p>	<p>Ähtäriin asema paranee valtakunnallisissa tutkimuksissa</p> <p>Uusia investointeja vuosittain.</p>	<p>Korona on rajoittanut mm. koulutusmatkailun kehittämistä</p>

	<p>tehdään se yhdessä kaikkien lähiympäristön yhteisöjen kanssa.</p> <p>Kehitetään matkailua tasapuolisesti sekä matkailualueella ja sen ulkopuolella.</p> <p>Mallinnetaan kokonaisvaltainen matkailukonsepti, josta hyötyvät sekä kaupunki että alueen muut toimijat.</p> <p>Ohjelmapalvelutarjonnan kehittäminen ja tuotteistaminen helposti saatavaksi kaikille.</p> <p>Kansainvälisten matkailijoiden palvelutarpeiden selvittäminen ja tuotteistaminen.</p>	<p>Ohjelmapalveluiden tarjonta kasvaa.</p> <p>Matkailupalvelukonseptissa on määritelty tavoitellut asiakkaat ja niille tarjottavat palvelut.</p> <p>Palvelut toteutetaan yhteistyössä ja toimintaa ohjaa yrittäjyysmyönteinen ajatus.</p> <p>Ohjelmapalveluiden saatavuus ja tietoisuus on hyvä,</p> <p>Ähtäri-app on toiminnassa ja palvelut löytyvät.</p> <p>Ulkomaalaisten kävijöiden määrä on kasvanut.</p>	
Muiden toimialojen kehittäminen	<p>Kaupunki on aktiivisesti mukana teollisuuden markkinoiden ja alihankintaketjujen kehittämisessä ja laajentamisessa.</p> <p>Maa- ja metsätalouden aktiivinen kehittäminen ja tukeminen.</p> <p>Aloittavien ja muutosten edessä olevien yrittäjien tukeminen tarjoamalla neuvontaa ja tiedottamalla käytettävissä olevista tiloista ja tonteista.</p>	<p>Ähtäriin siirtyy yrityksiä, perustetaan uusia yrityksiä, ja olemassa olevat kasvavat, työpaikkoja ja palveluketjuja syntyy.</p> <p>Kylät pysyvät asuttuina ja raaka-aineiden jalostusaste on nouseva.</p> <p>Uudet yrittäjät ovat saaneet toimintansa hyvin käyntiin ja yritysten laajentumis- ja muut muutostilanteet ovat onnistuneet.</p> <p>Tonttitarjonta on riittävä ja siitä</p>	-

		huolehditaan kaavoituksella. Rekisterit ovat ajantasaiset ja tyhjiä tiloja on saatu käyttöön.	
Koulutus	Koulutetun työvoiman saatavuuden varmistaminen. Kiinteä vuorovaikutus koulutusta järjestävien tahojen ja yritysten välillä.	Ammatillinen koulutus palvelee yritystoimintaa, uudet osaajat työllistyvät. Yläkoulun oppilaat ja opettajat tuntevat ähtäriläiset yritykset ja niiden toimintaa. Ähtäriläisissä yrityksissä olevat työpaikat ovat kiinnostavia.	Ammatillisia koulutuslinjauksia on käyty läpi yhteistyössä Koulutuskeskus Sedun kanssa. Yhteistyötä tulee kehittää edelleen.
Ostolantien ja keskusta-alueen elävöittäminen	Keskusta-alueen palveluiden näkyvyyden mahdollistaminen matkailualueella vieraileville. Liikennejärjestelyiden ja yleisilmeen kehittäminen.	Uusia toimijoita ja lisää asiakasvirtaa Ostolantien yrittäjille. Liikenne sujuu ja tukee Ostolantien palvelutuottajia.	Kansalaisopistolle on suunnitteilla tilat Hannosen talosta.
Imago	Imago syntyy tekemällä kaikki tämän sarakkeen toimenpiteet	Kaikki tässä sarakkeessa edellä mainitut	

5.6.2 Opetustoimi

Tulosalueeseen kuuluvat tulosyksiköt

1. Esi- ja perusopetus
2. Vammaisopetus
3. Lukio

Esi- ja perusopetus

Ähtärissä esiopetusta annetaan Ollinkulman päiväkodissa ja tarpeen mukaan myös Myllymäen kyläkoulussa resurssien sallimissa puitteissa. Reppulan perusparannushankkeen myötä esioppilailla on asianmukaiset ja yhtenäiset tilat.

Perusopetusta antavia kouluja ovat Otsonkoulu, Myllymäen koulu ja Ähtärin yhteiskoulu.

Otsonkoulun toiminta on väistötiloista johtuen kahdessa eri toimipisteessä.

Otsonkoulu Sairaalanmäellä opiskelevat 1-3 luokkalaiset, pienluokka ja pienryhmä, noin 130 oppilasta. Otsonkoulu Koulutien Rivitaloilla 4-6 luokkalaiset, noin 200 oppilasta.

Ähtärin lukio:

Ähtärin lukiossa painottuu perusopetuksen lisäksi kolme tärkeää osa-aluetta:

- 1) kansainvälisyyden ja matkailun painotus sekä talousosaaminen
- 2) SEDU Koulutien ja Tuomarniementien kahden tutkinnon suorittajien ja aineopiskelijoiden joustava kurssitarjonta. Kaksoistutkinnon järjestämisen sekä markkinoinnin osalta lukio tekee läheistä yhteistyötä. SEDU Koulutien ja Tuomarniementien kanssa. Lukiokoulutuksen järjestämisessä läheisiä kumppaneita ovat Haaga-Helia sekä Opinlakeus -projektin oppilaitokset. Seutukunnallinen lukioyhteistyö toteutetaan Alavuden, Kuortaneen, Virtain ja Keuruun lukioiden kanssa.
- 3) yrittäjyys osana opinto-ohjausta ja lukion toimintaa.

Ähtärin lukio sijoittui Etelä-Pohjanmaan kärkeen jälleen STT:n tekemässä lukiovertailussa. Ähtärin lukio toimii Tuomarniemellä.

Opetuksen järjestämistä vuonna 2020 on vahvasti ohjannut korona-pandemia. 18.3.2020 koulujen tilat suljettiin ja lähiopetus niissä keskeytettiin. Poikkeuksellisesti kuitenkin järjestettiin koulussa järjestettävä esiopetus sekä perusopetuksen 1-3 luokkien lähiopetus niiden vanhempien lapsille, jotka työskentelevät yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisillä aloilla. Lisäksi poikkeuksena järjestettiin erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden lähiopetus sitä tarvitseville, kuitenkin niin että ne vanhemmat ja huoltajat, joiden on mahdollista järjestää lapsen hoito kotona, menettelivät näin.

Opetus on järjestetty syyslukukaudella 2020 lähtökohtaisesti lähiopetuksena. Opetuksen järjestämisessä on huomioitu Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ja opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) suositusohje opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjille koronavirusepidemian aikana. Poikkeuksellisten opetusjärjestelyiden aikana opetusta on voitu järjestää osittain tai kokonaan muuna kuin lähiopetuksena etäyhteyksiä hyödyntäen. Opetuksen järjestäjä on voinut tehdä päätöksen vain tilanteessa, jossa se on välttämätöntä eikä opetuksen järjestämisessä pystytä noudattamaan tartuntatautiviranomaisen päätökseen sisältyvää ohjeistusta opetustilojen turvallisesta käytämisestä tai kun opetustilat on jouduttu sulkemaan osittain tai kokonaan tartuntatautilain 58 §:n nojalla. Lapsen oikeuksien rajoittamisen tulee olla tarkkarajaista, tarkoitussidonnaista ja kestoaltaan mahdollisimman lyhytaikaista saavutettavaan päämäärään nähden. Ähtärin koulut ovat toimineet kaikki omalla tavallaan, joten myös joka koululla on omat toimintamallit koronapandemian ehkäisyssä. Suunnitelmat ovat osana koulujen lukuvuosisuunnitelmaa, jotka on hyväksytty sivistys- ja hyvinvointilautakunnassa. Syyslukukaudella ei Ähtärin kouluissa jouduttu etäopetusta järjestämään.

Yt- toimenpiteiden vuoksi tuntikehystä pienennettiin lukuvuodeksi 2020-2021, jonka seurauksena opetusryhmät suurenevät ja henkilöstön määrä väheni. Tämä vaikutti erityisesti Otsonkoulun toimintaan. Kevään ja kesän aikana opetushenkilöstössä tapahtui jonkin verran vaihtuvuutta.

Perusopetuksen oppimisympäristön rakentaminen sekä toisen asteen kampuksen rakentaminen ovat lähteneet etenemään. Ne ovat mittavia ja tärkeitä hankkeita Ähtärin kaupungille.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	312.400		312.400	348.664,45	-36.264,45
Toimintamenot	-5.876.800	-73.500	-5.950.300	-5.597.789,35	-352.510,65
Toimintakate	-5.564.400	-73.500	-5.637.900	5.249.124,90	-388.775,10

Muut oppilaitokset / Lakeudenportin kansalaisopisto, Merikanto-opisto

LAKEUDENPORTIN KANSALAI SOPISTO

Lakeudenportin kansalaisopiston ylläpitäjä on Alavuden kaupunki. Muut opiston toimialueen kunnat ovat Ähtäri ja Alavus ja Kuortane. Opiston tehtävänä on vastata toimialueensa vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen järjestämisestä.

Painopistealueita:

1. Aikuisväestölle suunnattua monipuolista opetustarjontaa (kurssit, avoin yliopisto, tilauskoulutus). Eri-ikäisille kuntalaisille tarjotaan mahdollisuutta itsensä kehittämiseen, elinikäiseen oppimiseen ja sosiaaliseen kanssakäymiseen. Kansalaisopisto tarjoaa tietoyhteiskunnan perusvalmiuksia parantavaa koulutusta, terveyttä edistävää kurssitoimintaa, kansalaistaitoja kehittävää opetusta ja laadukasta harrastustoimintaa.
2. Yhteistyötä tehdään maakuntakorkeakoulun ja avoimen yliopiston kanssa.
3. Yhteistyön vahvistaminen yrittäjien kanssa tukemaan alueen vahvoja toimialoja.

Kuvataiteen perusopetus on ensisijaisesti lapsille ja nuorille tarkoitettua tavoitteellisesti tasolta toiselle etenevää taidekasvatusta. Opetuksessa noudatetaan Opetushallituksen ohjeisiin perustuvaa yleisen oppimäärän mukaista opetussuunnitelmaa.

Merikanto-opisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa korkeatasoista ja monipuolista taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan musiikin ja tanssin taiteenaloilla sekä järjestää konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin kehittämiseen liittyvää toimintaa oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön erityistarpeet ja mahdollisuudet huomioiden.

Opetus luo edellytyksiä hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja sen myötä musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Oppilas saa riittävät tiedot ja taidot myös musiikin ammatillisiin opintoihin.

Merikanto-opisto tuottaa palvelut suunnitelmakauden aikana Ähtärin, Virtain, Mänttä-Vilppulan ja Oriveden kaupungeille sekä Ruoveden ja Juupajoen kunnille nykyisellä tuotantotavalla eli kunnallisena toimintana.

Lakeudenportin kansalaisopisto

Kevätlukukausi käynnistyi tammikuussa suunnitelmien mukaan, mutta koronatilanteen vuoksi kansalaisopiston kurssitoiminta jouduttiin keskeyttämään 16.3.2020. Niissä ryhmissä, joissa etäopetuksen antaminen oli mahdollista ja tarkoituksenmukaista, sitä järjestettiin. Näin toimittiin mm. musiikin yksilöopetuksen osalta. Koska kansalaisopiston kausi katkesi ennakoitua aiemmin ei myöskään perinteistä kevätnäyttelyä voitu järjestää. Kansalaisopisto kokosi virtuaalisen näyttelyn lukuvuoden aikana tehdyistä kädentaitojen töistä nettisivuostolle.

Uuden lukukauden kurssisuunnitteluun oli keväällä pyydetty kurssitoivomuksia opiston toiminta-alueen kuntalaisilta. Tulleet kurssitoiveet käsiteltiin ja otettiin ohjelmaan mahdollisuuksien mukaan. Englannin kielen ryhmille saatiin viimein opettaja, ja lisäksi uutena kielenä Ähtärissä aloitti ranskan kielen ryhmä.

Opisto pyrkii toimimaan eri seurojen kanssa yhteistyössä, ja tänä syksynä ohjelmaan uusina kursseina otettiin Suomenselän eläinharrastajien kanssa koiraharrastajille suunnatut koirakurssit sekä Tuire Kaimion luento.

Uuden lukukauden ilmoittautuminen käynnistyi elokuussa. Koronatilanteen epäiltiin jonkin verran vaikuttavan, mutta osallistujamäärissä päästiin lähelle vuoden 2019 ensimmäisen päivän ilmoittautujamäärää (21.8.2019 1265 hlöä/ 19.8.2020 1189 hlöä). Koronan vuoksi ryhmäkokoja kuitenkin pienennettiin ja tarkistettiin kuhunkin tilaan parhaiten sopivimmaksi.

Kurssitoiminta jouduttiin lopulta keskeyttämään 19.10-1.11.2020 väliseksi ajaksi ja sen lisäksi 2.12.2020 tuli AVIn antama suositus kokoontumisrajoituksista ja harrastustoiminta keskeytettiin 3.12. eteenpäin loppu lukukauden osalta. Suurin osa ryhmistä keskeytti toimintansa, ja ne ryhmät, joissa oli mahdollista, pidettiin kauden viimeiset kokoontumiset etäopetuksena. Kaikilla ryhmillä jäi kuitenkin pitämättömiä kokoontumiskertoja syyslukukaudelta, ja tavoitteena on että pitämättömät kerrat pidetään kevätlukukauden 2021 loppuksi, mikäli yleinen koronatilanne sen sallii. Pitämättömät kerrat ja peruuntuneet kurssit on pyritty kompensoimaan osallistumismaksuissa joko alentamalla maksua tai maksupalautuksien kautta.

TOTEUTUMINEN

Vuodelle 2020 oli suunniteltu tunteja 4505, joista toteutui 3162 tuntia (-1342). Osallistujia eri ryhmissä on ollut yhteensä 1890. Syyslukukaudella toteutui 1729 tuntia, ja eniten peruuntuneita tunteja oli liikuntaryhmissä (muutostunnit -375). Tähän vaikutti koronarajoitukset, koska liikuntaryhmät ovat isoja ryhmiä, eivätkä päässeet kokoontumaan. Kurssimäärissä v.2020 suunniteltuja kursseja oli 214, koista toteutui 158.

MERIKANTO-OPISTO

Merikanto-opisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa korkeatasoista ja monipuolista taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan musiikin ja tanssin taiteenaloilla sekä järjestää konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin kehittämiseen liittyvää toimintaa oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön erityistarpeet ja mahdollisuudet huomioiden. Opetus luo edellytyksiä hyvän musiikkisuhteen syntymiselle ja sen myötä musiikin elinikäiselle harrastamiselle. Oppilas saa riittävät tiedot ja taidot musiikin ammatillisiin opintoihin.

Merikanto-opisto tuottaa taiteen perusopetuksen musiikin laajan oppimäärän mukaiset palvelut suunnitelmakauden aikana Virtain, Ähtärin, Mänttä-Vilppulan ja Oriveden kaupungeille sekä Ruoveden ja Juupajoen kunnille nykyisellä tuotantotavalla eli kunnallisena toimintana.

Hakijoita instrumenttiopetukseen oli Ähtärissä aiempaa enemmän (18) koronatilanteesta huolimatta. Tänä vuonna opistoon ei ollut pääsykokeita, vaan oppilaat otettiin sisään ilmoittautumisjärjestyksessä. Ähtärin toimipisteessä instrumenttiopetusta saa seuraavissa soittimissa: viulu, piano, kitara, sello, huilu, klarinetti ja saksofoni. Tanssin opiskelijoita Ähtärissä on 23 ja musiikin varhaiskasvatuksen opiskelijoita on 42.

Toimintaan osallistuvien lapsien määrä

Paikkakunta	Oppilaiden määrä
Virrat	214
Mänttä-Vilppula	203
Orivesi	94
Ähtäri	134
Ruovesi	124
Juupajoki	11
	yht. 780

Paikkakunta	Tuntimäärä
Virrat	5202
Ruovesi	2636
Ähtäri	3158
Orivesi	3181
Mänttä-Vilppula	4438
Juupajoki	422

TOTEUTUMINEN

	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Opetustunnit/Ähtäri	3.089	3.100	3.158	3.100	3.100	3.100

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	18.300		18.300	16.760,66	1.539,34
Toimintamenot	-238.300	-46.100	-284.400	-284.311,83	-88,17
Toimintakate	-220.000	-46.100	-266.100	-267.551,17	1.451,17

5.6.3 Kaupunginkirjasto

Ähtärin kaupunginkirjaston toimintaa leimasi vuonna 2020 voimakkaasti korona-pandemia. Lapsille ja nuorille järjestettiin tammi-helmikuussa 2020 satutuokioita keskimäärin kerran kuussa sekä vapaamuotoisia ryhmäkokoontumisia (mm. mangamiitit) kouluikäisille. Myös kotikirjastopalvelu toimi alkuvuodesta normaalisti.

Valtakunnallinen korona-sulku laittoi kiinni myös kirjastot 18.3.2020. Kirjaston henkilökunta jatkoi työskentelyään normaalisti. Sulkuaikana keskityttiin mm. pääkirjaston aineiston tietokantasijaintien uudelleenjakoon. Asiakkaille tämä näkyi myöhemmin lähinnä kaunokirjallisuuden uudelleensijoitteluna. Toukokuussa 2020 pääkirjasto aloitti monen muun Eepos-kirjaston ohella ns. uloslainauksen, jolloin asiakkaat saattoivat noutaa etukäteen heille lainattua aineistoa pääkirjaston hätäsiuvovesta, vaikka kirjastosali ei ollutkaan vielä asiakkaille auki.

Kirjastot aukesivat asiakkaille jälleen 1.6.2020. Myös omatoimikirjasto jatkoi tuolloin Ähtärissä toimintaansa. Lasten ja nuorten puolella järjestettiin koululuokkien vierailuja kaikesta huolimatta eri luokka-asteille tasaisesti pitkin vuotta, lukuun ottamatta kevään 2020 lockdown-aikaa.

Korona on kuitenkin vaikuttanut voimakkaasti kaikkeen kirjaston toimintaan loppuvuodesta 2020. Lähinnä ydintoiminnot on pystytty pitämään asiakkaille saatavilla.

AVI:n rahoittamalle Senioritoimintahankkeelle jouduttiin hakemaan jatkoaikaa korona-ajan vuoksi 31.3.2021 saakka, sillä hanketta ei ollut mahdollista toteuttaa suunnitellusti.

Tammikuussa 2020 ehdittiin järjestää yksi kirjailijavierailu Pirkanlinnan auditoriossa (Harri Ahonen). Loppukesästä - alkusyksystä järjestettiin vielä kaksi vierailua (Paula Havaste, Mirja Kuivaniemi). Tämän jälkeen koronatilanne heikkeni taas nopeasti ja loppuvuodelle suunnitellut vierailut jouduttiin perumaan.

Virtain kaupunki irtisanoi säästösyistä ostamansa kirjastotoimenjohtaja 40% työpanoksen päättymään kesäkuun loppuun 2020.

MÄÄRÄTAVOITTEET

Tavoite	Mittarit	Kriteeri
Ajan tasalla oleva, monipuolinen aineisto	Kirjojen hankinta: kpl/1000 asukasta	400 kpl
	Muun aineiston hankinta: kpl/1000 asukasta	45 kpl
	Lainauskierto paikallislainat/kokoelmat yhteensä	1,5

Tavoitettavuus	Käyntejä/aukiolotunti (mukana ot-aika)	20 kpl		
	Lainajia % kunnan as.luv.	40 %		
Osaava ja riittävä henkilökunta	kirjastoammatillisesti pätevien osuus henkilökunnasta	100 % henkilökunnasta ammattipätev.		
	htv/asukasluku	0,7 htv/1000 as		
	täydennyskoulutus	6 pv/htv		
Tietoliikenneyhteydet	Internet-yhteyksiä asiakkaille	1 työasema / 1600 asukasta		
	2020	2021	2022	2023
Kävijämäärä vuodessa/asukas	10	10	10	10
Lainat vuodessa/asukas	16	16	16	16

Kirjastoauto

Korona-aika keskeytti kirjastoauton liikennöinnin maaliskuussa 2020. Myös auton teemakierrokset keskeytyivät tuolloin.

Syksyllä 2020 kirjastoauto liikennöi joka toinen viikko.

Kirjastoauton toimintaa on kehitetty mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä vapaa-aikatoimen kanssa. Ähtärin 3. kirjastoauto Santra on hankittu 11/2003.

TOTEUTUMINEN

	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Kävijämäärä vuodessa/asukas	11	10	9	10	10	10
Lainat vuodessa/asukas	16	16	15	16	16	16
Kirjojen hankinta: kpl/1000 as	430	400	400	400	400	400
Muun aineiston hankinta: kpl/1000 as	44	45	45	45	45	45
Käynnit/aukiolotunti	30	20	19	20	20	20
Lainajia kunnan asukasta %	42,0	40,0	39	40	40	40
Pätevien osuus henkilökunnasta %	100	100	100	100	100	100
Htv/as	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Täydennyskoulutus pv/htv	5	6	5	6	6	6
Internetyhteyksiä asiakk.	1/1700	1/1700	1/1700	1/1700	1/1700	1/700

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	25.100		25.100	18.442.01	6.657,99
Toimintamenot	-347.100	4.200	-342.900	-314.875,43	-28.024,57
Toimintakate	-322.000	4.200	-317.800	-296.433,42	-21.366,58

5.6.4 Kulttuuritoimi

Kuntien kulttuuritoiminnasta säädetään lailla (166/2019). Lain tavoitteena on tukea ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen, edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen, vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä ja luoda edellytyksiä elinvoiman kehittymiselle.

Ähtärissä kunnallisella kulttuuritoiminnalla on vahvat ja pitkät perinteet. Laadukkaalla kulttuuritarjonnalla on veto- ja pitovoimaa ja se palvelee niin asukkaita kuin matkailijoita. Hallinnollisesti kulttuuritoimi on osa kaupungin vapaa-aikatoimea.

Ähtärin kaupungin kulttuuristrategia ”Puhtaan veden sinfonia” on voimassa 2011–2020. Vuonna 2020 tullaan laatimaan kuntalaisia osallistaen uusi vapaa-aikasuunnitelma, joka kattaa sekä kulttuurin että liikunnan osa-alueet. Kulttuurin osalta huomioidaan maakunnallisen kulttuuristrategian päivitys ”Etelä-Pohjanmaa – Jotakin parempaa” vuosille 2019–2025.

Ensi vuonna kulttuuripuolella huomioitavaa on:

- Järjestetään vuotuiset juhlat ja merkkipäivät (kansallinen veteraanipäivä, kaatuneiden muistopäivä, itsenäisyyspäivä, lisäksi v. 2020 talvisodan päättymisen muistopäivä) yhteistyössä Ähtärin seurakunnan ja veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen kanssa.
- Osallistutaan muun muassa veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen yhteistoimintaryhmän, Ähtärin kulttuuriympäristöryhmän ja Etelä-Pohjanmaan liiton järjestämiin maakunnan kuntien kulttuurivastaavien kokouksiin.
- Suunnitellaan ja tuotetaan sisältöjä kirjastoauton kylillä tehtäviin teemakierroksiin tehden yhteistyötä kirjastotoimen kanssa.
- Vastataan Pirkanpohjan taidekeskuksen näyttelytoiminnasta tehden yhteistyötä Pirkanpohjasäätiön kanssa. Vaihtuvana näyttelynä esillä on 6.6.–30.8.2020 nykytaidetta kokoava ”15 tekijää”, jonka kuratoi ähtäriläislähtöinen taiteilija Jarkko Rantanen.
- Vastataan Ähtärin torin uuden esiintymislavan, Kultainen korin, avajaisista.
- Koordinoidaan Ähtärin keskustassa 28.8.2020 järjestettävä Ylävesien yö vol. 3. -tapahtuma ja vastataan tapahtuman markkinoinnista.
- Järjestetään mahdollisuuksien mukaan konsertteja ja muita pienempiä tapahtumia, myös yhteistyössä eri hallintokuntien ja yhteistyötahojen kanssa.
- Haetaan ulkopuolista rahoitusta kulttuurireittihankkeen toteuttamiselle.
- Jatketaan kotiseututyötä yhteistyössä Ähtäri-seuran kanssa ja osallistutaan kotiseutuarkiston tukemiseen. Järjestetään yhdessä Ähtärin kotiseutupäivä/ -päivät kesällä.
- Annetaan eri toimijoille mahdollisuuksien mukaan asiantuntija-apua tapahtumien järjestämisessä ja erilaisten rahoituskanavien etsinnässä.
- Jaetaan vuotuisia avustuksia kulttuurialan toimijoille hakemusten perusteella. Myönnetään

kulttuuripalkinto vuodelle 2019. Päätökset avustusten ja palkinnon saajista tekee sivistys- ja hyvinvointilautakunta.

- Kulttuuritoimessa työskentelee yhteensä 0,83 htv: vapaa-aikatoimenjohtaja 1/3 htv työpanoksella ja tapahtuma- ja kulttuurituottaja 0,5 htv työpanoksella.

TOTEUTUNUT

Näyttelytoiminta

- Pirkanpohjan taidekeskukseen oli tulossa tänä vuonna 15 tekijää -nykytaidenäyttely ajalle 6.6.–30.8.2020. Koronaviruksen vuoksi päättivät säätiö, kaupunki ja taiteilijaryhmä yhdessä siirtää kyseisen näyttelyn oheisohjelmineen vuodelle 2021. Kesätyöntekijöitä ei palkattu.
- Pirkanpohjan taidekeskuksen Punainen talo Hirosen muistonäyttelyineen pidettiin avoinna neljänä päivänä heinäkuussa ja lisäksi Ylävesien yössä 28.8.2020, jolloin oli maksuton sisäänpääsy. Kävijöitä viiden päivän aikana yhteensä noin 100 hlö. Museokortti-kävijöitä oli hyvin liikkeellä. Syyskaudella vieraili tilauksesta muuta ryhmä opastuksen kera.
- Kulttuuritoimi tuotti keväällä yhdessä taidekeskuksen ja säätiön kanssa kolmen osaa sisältävän virtuaaliopastuksen ”Pilkahduksia Pirkanpohjasta” kaupungin YouTube-kanavalle.
- Pirkanlinnan kulttuurikeskuksen eteisen yhteydessä sijaitseva näyttelytila vihittiin Tuulikaappigalleriaksi Ylävesien yössä. Tuulikaappigalleria on nyt koko Suomen pienin näyttelytila. Ensimmäisenä näyttelynä nähtiin ähtäriläislähtöisen vuoden 2019 taidesepäksi valitun Juhani Krappen ”Tarinoita teräksestä.” Tilan varausohjeet hyväksyttiin sivistys- ja hyvinvointilautakunnassa 29.10.2020 § 72. Tuulikaappigalleriaa aletaan markkinoida Pirkanlinnan remontin jälkeen paremmin.
- Sivistys- ja hyvinvointilautakunta hyväksyi 26.11.2020 § 82 fil.lis., kamarineuvos Erkki Fredriksonin Ähtäriin kaupungille esittämän tarjouksen Eemu Myntti -taideteoskokoelmasta. Kaupunki hankki 104 teosta käsittävän kokoelman perintövaroilla ja deponoi sen Pirkanpohjan taidekeskukseen.

Musiikkitoiminta

- Kevään ja syksyn konsertit jouduttiin perumaan tai siirtämään koronarajoitusten vuoksi.
- Kulttuuritoimi tarjosi maksuttomia konsertteja Ähtäri-päivien yhteydessä ja torin uuden esiintymislavan Kultaisen korin avajaisissa: perjantaina 28.8. avajaisten etkoilla lasten suosikit Mimi ja Kuku (noin 300 hlö), avajaisissa Ähtäriin ”kaupunginorkesteri” Sugardams (noin 500 hlö) ja illalla Noumena-yhtyeen akustinen keikka (noin 200 hlö). Sunnuntaina 30.8. ähtäriläisen tangokuningas Kari Hirvosen ja Onnentähti-orkesterin konsertti Kultaisessa korissa (yli 500 hlö).
- Vinkattiin musiikkialan toimijoille korona-avustuksista ja annettiin hakemuksiin liittyviä lausuntoja.

Teatteritoiminta

- Toteutettiin talvilomaviikolla yhteistyössä Ähtäriin Matkailu Oy:n/ Visit Ähtäriin kanssa Teatteri Eurooppa Neljän vierailu Ähtäri-hallissa lastennäytelmällä ”Hannu ja Kerttu – vai meneekö kaikki ihan pipariksi?”. Esitys oli lauantaina 29.2.2020.
- Tuettiin neuvoa-antavasti Ähtäriin Matkailu Oy:n/ Visit Ähtäriin tuottamaa esitystä ”Saikkua, kiitos osa 3.”, joka koronan vuoksi siirtyi keväältä syyskuulle.
- Koko perheen maksuton elokuvailta Ähtäri-hallissa pidettiin syyslomalla 13.10.2020. Osallistujia 47 hlö.
- ”Tubeshow – Ähtäri meet & greet” järjestettiin Ähtäri-hallissa syyslomaviikolla 17.10.2020. Esiintymässä olivat tubettajat Lakko, ZoneVD sekä Niko ja Santtu. Tapahtuma toteutettiin koronarajoitukset huomioiden. Osallistujia oli noin 130 hlö.

Muu toiminta

- Kirjastoauton teemakierroksilla ehti olla kevään aikana ennen koronavirusrajoitusten voimaan astumista ja sitä myöten kirjastoauton seisahdusta seuraavat sisällöt: tammikuussa Digiseniorit, helmikuussa Liikkuva nuoppari ja maaliskuussa Ähtäri – kotiseutuni. Maalis-huhtikuun kierros jäi

kesken. Loka-marraskuussa teemana ähtäriläinen käsityöperinne. Kirjastoauton kulttuurikierroksilla siirryttiin maaliskuun alusta alkaen ajamaan reittiä parittomilla viikoilla, eli yhtä teemaa ajetaan kahden kuukauden ajan, jotta sama sisältö saadaan kaikille pysäkeille.

- Talvisodan päättymisen 80-vuotismuistopäivää vietettiin 13.3.2020. Kaikkialla maassa pidettiin klo 11 muistohetki. Ähtärissä seppeleenlaskun sankarimuistomerille suorittivat yhdessä lukion ja Koulutuskeskus Sedu Tuomarniemen ensimmäisen vuoden opiskelijat. Koronaviruksen vuoksi tapahtuman osallistujajoukkoa rajoitettiin.
- Kansallisena veteraanipäivänä ei koronavirusrajoitusten vuoksi voitu järjestää yleisötilaisuutta, mutta Ähtärin kaupungin edustajat kävivät tervehdyskäynnillä sankarihaudoilla, jonne laskettiin seppele kaupungin, seurakunnan, Räjähdekeskuksen sekä kaikkien ähtäriläisten veteraani- ja maanpuolustusjärjestöjen puolesta.
- Veteraani- ja maanpuolustustyöryhmä ehti kokoontua yhden kerran ennen koronarajoitusten alkua. Kokouksia ei pidetty etänä, mutta yhteyttä pidettiin sähköpostilla ja puhelimitse.
- Etelä-Pohjanmaan kulttuuristrategian päivityksen esittelytilaisuus järjestettiin Ähtärissä kaikille avoimena tilaisuutena 6.2.2020.
- Ähtärin kulttuuriympäristötyöryhmä kokoontui 3.3. ja 6.10.2020.
- Seinäjoen museot maakuntamme alueellisena vastuumuseona oli vierailulla Ähtärissä 12.3.2020.
- FINCH-hankkeen sidosryhmäkokoukset pidettiin etänä.
- Etelä-Pohjanmaan liiton kulttuurivastaavien kokoukset pidettiin etänä.
- Ähtärin uuden esiintymislavan, Kultaisen korin, yhteistyökumppanisopimukset koordinoitiin kulttuuritoimesta käsin.
- Pidettiin hybridimallinen (live + etä) seuraparlamentti Kultaisen korin kehittämisestä 12.11.2020. Osallistujia mukana lähes 20 hlö.
- Oltiin mukana ideoimassa ja tuottamassa yhdessä koko vapaa-aikatoimen kanssa Kesäkivavinkki-videosarjaa, joka julkaistiin kesäkuussa.
- Kaatuneitten muistopäivänä 17.5.2020 osallistuttiin kirkonmenoihin ja tehtiin kunniakäynti seppelpartioineen sankarihaudoilla ja myös muilla sotiemme muistomerkeillä.
- Itsenäisyyspäivän juhla 6.12.2020 toteutettiin virtuaalisesti. Juhlalähetys on nähtävissä edelleen Ähtärin kaupungin YouTube-kanavalla.
- Kulttuuripalkinto jaettiin kirjailija Armi Toivolalle ja Noumena-yhtyeelle.

Kotiseututyö

- Ähtäri-päivät saatiin järjestettyä 28.–30.8.2020. Viikonloppuun mahtui valtava määrä ohjelmaa, jota vapaa-aikatoimi koordinoi. Perjantaina kaupunkifestivaali Ylävesien yö vol. 3. sekä senioripuiston avajaiset, Kultaisen korin avajaiset, Ylävesien markkinat että Tuulikaappigallerian vihkiminen. Lauantaina Suomen luonnon päivän tapahtumia ja sunnuntaina seurakunnan ehtoollismessu, Ähtäripäivien pääjuhla, kansallispukujen tuuletus ja pukukavalkadi (57 osallistujaa, 21 pukua) sekä torikonsertti ja -tanssit. Koko viikonlopun ohjelmissa yhteensä yli 2.000 osallistujaa.
- Opastettiin Koulutuskeskus Sedun matkailualan opiskelijoita Veden polku -kulttuurireitille sekä Pirkanpohjan taidekeskukseen.

Avustukset

- Kulttuuritoimen avustukset myönnettiin yhteensä 11 hakijalle.
- Ähtäri-seura ry:tä tuettiin kotiseutuarkiston yhtiövästikkeen suuruisella avustuksella.
- Pirkanpohjasäätiötä tuettiin kiinteistökuluissa.

Muuta huomioitavaa

- Tapahtuma- ja kulttuurituottaja oli siirrettyä noin 1,5 kk ajaksi asiointiapuhelimeen.
- Uusien kulttuurireittien luomista jatketaan vuonna 2021.
- Ähtärin kaupungin kulttuuristrategia ”Puhtaan veden sinfonia” vuosille 2011–2020 on voimassa vielä vuoden 2021 loppuun tai niin kauan, kunnes uusi vapaa-aikasuunnitelma valmistuu (kv 16.11.2020 § 65).

MÄÄRÄTAVOITTEET JA TOTEUTUMINEN

	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Kulttuuritapahtumien määrä	30	20	11	10	10	10
Teatterinäytökset	5	5	1	1	1	1
Hankkeet	0	1	0	0	0	0
Avustukset	15	13	13	13	13	13
Kulttuuripalkinnot	1(2)	1	2	1	1	1

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	11.500		11.500	10.205,42	1.294,58
Toimintamenot	-120.800	1.900	-118.900	-98.297,54	-20.602,46
Toimintakate	-109.300	1.900	-107.400	-88.092,12	-19.307,88

5.6.5 Nuorisotoimi

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Kuntien nuorisotyöstä ja -politiikasta sekä monialaisesta yhteistyöstä säädetään nuorisolaissa (1285/2016). Kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa.

Nuorisotyön tavoitteena on tukea nuorten kasvua ja itsenäistymistä, edistää heidän aktiivista kansalaisuutta ja sosiaalista vahvistamista sekä parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja. Ähtärissä nuorisotyön kivijalkana on tilatoiminta Pirkanlinnan kulttuurikeskuksen nuopparilla ja Myllymäen koululla sijaitsevassa Myllytilassa.

Lisäksi nuorisotoimi järjestää monipuolisesti leirejä, tapahtumia ja retkiä. Ohjaamo Kuusiokunnat Etelä-Pohjanmaan Ähtärin toimipiste sijaitsee Pirkanlinnan kulttuurikeskuksen nuorisotilojen yhteydessä ja on avoinna pop up -tapahtumien muodossa. Hallinnollisesti nuorisotoimi on osa kaupungin vapaa-aikatoimea.

Nuorisotoimessa ensi vuonna:

- Valmiudet työelämään -koulutusjakso järjestetään nuorille keväällä.
- Lasten kesäleirejä järjestetään 3–5 kpl yhteistyössä Ähtärin seurakunnan kanssa ja mahdollisuuksien mukaan myös muiden yhteistyötahojen kanssa.
- Toteutetaan lasten leikkikenttätoimintaa alkukesästä.
- Ollaan mukana valtakunnallisessa nuorisovaltuustojen kehittämissuunnitelmassa, johon on valittu kolme kuntaa Suomesta.
- Järjestetään nuorille matkoja maakunnallisiin, alueellisiin ja/ tai valtakunnallisiin tapahtumiin (kuten konsertteihin, peleihin, nuorten taidetapahtumiin jne.)
- Pidetään nuorisotiloja säännöllisesti avoinna lukuvuoden ajan Pirkanlinnan kulttuurikeskuksessa ja Myllymäen koulun Myllytilassa ja järjestetään niihin toimintaa.

- Tuotetaan välituntitoimintaa yhteiskoululle mahdollisuuksien mukaan ja yhteistyössä seurakunnan nuorisotyön kanssa.
- Tuotetaan nuorisolle suunnattua sisältöä Ylävesien yö vol. 3. -tapahtumaan 28.8.2020.
- Järjestetään mahdollisuuksien mukaan erilaisia tapahtumia, myös yhteistyössä muiden hallintokuntien ja yhteistyökumppaneiden kanssa.
- Kehitetään Ohjaamo-toimintaa paikkakunnalla yhteistyössä Ohjaamo Kuusiokuntien kanssa.
- Kehitetään ehkäisevää päihdetyötä Ähtärissä.
- Tehdään yhteistyötä Kuudesta ry:n hallinnoiman Eco North -hankkeen kanssa.
- Ollaan mukana kehittämässä nuorten työpajatoimintaa ja etsivää nuorisotyötä Ähtärissä.
- Ollaan mukana moniammatillisessa verkostoyhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Jaetaan vuotuiset avustukset nuorisoalan toimijoille hakemusten perusteella. Myönnetään nuorisopalkinto vuodelle 2019. Päätökset avustusten ja palkinnon saajista tekee sivistys- ja hyvinvointilautakunta.

TOTEUTUNUT

Pirkanlinna

- Nuorisotilatoimintaa järjestettiin Pirkanlinnassa useina päivinä: tiistai- ja perjantai-iltapäivisin ala-astelaisille, keskiviikko- ja perjantai-iltoina 13–17-vuotiaille. Lisäksi joka toisena lauantaina nuoppari 13–17-vuotiaille. Toiminnassa oli vaihtuvia teemoja, mm. ystävänpäivä, laskiainen jne.
- Kansainvälistä kerhoa 3.–6.-luokkalaisille pidettiin Pirkanlinnan tiloissa tammi-maaliskuussa. Ohjaajat olivat yläasteikäisiä nuoria, mutta aikuisina paikalla ovat vuoroin Ähtärin kaupungin nuorisotoimen ja Kuudesta ry:n Eco North -hankkeen ohjaajat. Kerhossa tutustutaan eri maiden kulttuureihin, kieliin ja ruokaan. Koronan vuoksi kerhotoiminta keskeytyi 18.3.2020 alkaen.
- Koronavirusrajoitusten vuoksi tilatoiminta jäi tauolle 18.3.2020 alkaen.
- Koronavirusrajoitusten päätyttyä pidettiin Pirkanlinnassa poikkeuksellisesti kesällä kaksi nuopparikertaa ns. yleisön pyynnöstä: 3.6. ja 10.6.2020.
- Tilatoiminta aloitettiin elokuun viimeisellä viikolla ja jatkettiin koronarajoitukset huomioiden syyslukukauden loppuun.

Myllymäen nuorisotila

- Myllymäen koulun yhteydessä sijaitsevissa nuorisotilassa, Myllytilassa, järjestettiin toimintaa maanantai-iltaisina klo 18–20.
- Koronavirusrajoitusten vuoksi tilatoiminta jäi tauolle 18.3.2020 alkaen. Syyskuussa toiminta käynnistyi taas ja jatkui koronarajoitukset huomioiden syyslukukauden loppuun.

Leiritoiminta

- Ähtärin kaupunki ei järjestänyt perinteisiä kesäleirejä koronavirusrajoitusten vuoksi.
- Elokuulle suunniteltu kansainvälisen leirin vierailu Ähtärissä peruuntui koronan vuoksi.
- Nuorisotoimi yhdessä koko vapaa-aikatoimen kanssa ideoi ja tuotti Kesäkivavinkki-videosarjan, jossa erityisesti lapsille ja nuorille vinkattiin mukavasta kesätekemisestä. Videot sisälsivät vinkkejä niin askarteluun, liikuntaan kuin luonnontuntemukseen. Ajalla 1.–14.6.2020 julkaistiin päivittäin 1–2 vinkkivideota kaupungin YouTube-kanavalla.

Tilaisuudet

- Laskettelureissu Iso-Syötteelle järjestettiin talvilomaviikolla 22.–25.2.2020 yhteistyössä Kuortaneen ja Virtain nuorisotoimien kanssa.
- Talvilomaviikolla 27.2.2020 järjestettiin matka Seinäjoelle Idea parkkiin ja Duudsonit Activity Parkkiin.
- Ohjattua lasten leikkikenttätöimintää ei järjestetty koronavirusrajoitusten vuoksi.

- Sen sijaan nuorisotoimi on yhdessä koko vapaa-aikatoimen kanssa ideoi ja tuotti Ähtärin leikkikentille mukavien leikkien ja pelien ohjeita, jotka vietiin kyltteinä paikoilleen.
- Toukokuulle suunniteltu hygieniapassikoulutus jouduttiin perumaan koronan vuoksi.
- Kaupunkifestivaali Ylävesien yössä 28.8.2020 koulutetut nuoret valmistivat toisilleen alkoholittomia mocktail-drinkkejä. Nuorisotoimi sponsoroi osan nuorten pääsylipuista illan elokuvanäytökseen.
- Koko perheen maksuton elokuvailta Ähtäri-hallissa pidettiin syyslomalla 13.10.2020. Osallistujia 47 hlö.
- ”Tubeshow – Ähtäri meet & greet” järjestettiin Ähtäri-hallissa syyslomaviikolla 17.10.2020. Esiintymässä olivat tubettajat Lakko, ZoneVD sekä Niko ja Santtu. Tapahtuma toteutettiin koronarajoitukset huomioiden. Osallistujia oli noin 130 hlö.
- Suunnitellut retket mm. jääkiekko-otteluun peruuntuivat koronarajoitusten/ niistä seuranneiden vähäisten ilmoittautumismäärien vuoksi.

Nuorisovaltuusto

- Uusi nuorisovaltuusto valittiin alkuvuodesta ja kokoonpano vahvistettiin kaupunginhallituksessa.
- Ähtärin nuorisovaltuuston toimintasääntö uudistettiin syksyllä 2020 ja vahvistettiin kaupunginhallituksessa.

Nuorten työvalmennus

- Nuorisotoimi koordinoi kaupungin suorien kesätyöpaikkojen ja kesätyöseteleiden hakua. Koronaviruksen vuoksi kesätyöseteleiden hakuajaa jatkettiin kesäkuulle saakka ja seteleiden määrää nostettiin 40:stä kappaleesta 60:een kappaleeseen.
- Valmiudet työelämään -jakso päätettiin perua koronavirusepidemian tuomien rajoitusten vuoksi.
- Nuorisotoimi ei palkannut kesätyöntekijöitä tänä vuonna leiri- ja leikkikenttätoiminnan peruuntuessa.

Nuorten harrastustoiminta

- AVI:n myöntämän avustuksen turvin pidettiin 7.-luokkalaisille suunnattua kerhoa, ”seiskamiittiä” lukuvuonna 2019–2020 ja syyslukukaudella 2020. Kerho oli tauolla keväällä koronaviruksen vuoksi. Vetäjinä toimivat keväällä kuraattori ja merkkari eli mielenterveystyöntekijä Kuusiolonna Terveys Oy:stä, syksyllä kuraattori ja nuorisohjaaja. Kerhoaika nostettiin kahteen tuntiin.

Ohjaamo

- Nuorisotoimi koordinoi Ohjaamo pop up -tapahtuman teemalla ”Vauhtia kesätöihin ja opintoihin!”, joka järjestettiin 11.3.2020 Koulutuskeskus Sedu Koulutiellä. Yhteiskoulun 8.- ja 9.-luokkalaiset kävivät tapahtumassa ohjaajien johdolla aamupäivällä ja lisäksi iltapäivällä klo 14–16 oli kaikille avoin osuus. Tapahtumassa oli esillä kolme oppilaitosta ja reilut kymmenkunta työnantajaa. Nuorille annettiin myös vinkkejä kaupungin suorien kesätyöpaikkojen ja kesätyöseteleiden hakemiseen. Osallistujia kaikkiaan lähes 100 hlö.
- Ohjaamo Kuusiokuntien Alavuden piste palveli läpi vuoden myös Ähtärin asiakkaita.

Muu toiminta

- Osallistuttiin lasten ja nuorten terveyden edistämisen (TED) professuurin tukiryhmän kokouksiin.
- Osallistuttiin maakunnallisen ehkäisevän päihdetyön verkoston kokouksiin ja alueellisen ept-ryhmän kokouksiin. Alueellisen ehkäisevän päihdetyön suunnitelman päivitys jatkui.
- Koordinoitiin Ähtärin oman päihdetyöryhmän perustamista, mutta ryhmän ensimmäinen kokous siirtyi seuraavaan vuoteen koronan vuoksi.
- Myönnettiin vuoden 2019 nuorisopalkinto Oskari Nätylälle

Avustukset

- Nuorisotoimen avustukset myönnettiin kahdelle yhdistykselle.

Muuta huomioitavaa

- Nuorisotoimen tilatoiminta keskeytyi koronan vuoksi 18.3.2020 alkaen. Nuorten tukipalveluna keväällä pidettiin avoinna ohjaajapuhelinta maanantaista lauantaihin klo 17–19. Yhteyttä sai ottaa soittamalla, tekstiviestillä, Whatsappilla ja Facebookin Messenger-sovelluksella.
- Lisäksi nuorisotoimi otti käyttöön oman Discord-kanavan, jossa ohjaaja oli tavattavissa virtuaalisesti samoina aikoina kuin ohjaajapuhelimessa.
- LSSAVI:lta saatiin 45.000 euron erityisavustus kouluissa tehtävän nuorisotyön vahvistamiseen. Avustuksella toteutetaan ajalla 1.12.2020–30.11.2022 hanke nimeltä ”Ähtärin yhteisöllinen yhteiskoulu”, johon palkattiin 50 %:n työajalla yhteisöohjaaja työskentelemään yhteiskoululle sekä osin nuorisotoimen tilatoimintaan.
- Kuudestaan ry:lta saatiin rahoitus ”Nuorisotyötä e-urheillen Ähtärissä” -esiselvityshankkeelle, jossa tarkastellaan e-urheilun mahdollisuuksia paikkakunnalla mm. nuoria ja heidän vanhempiaan haastattelemalla sekä peli-iltoja kokeilemalla.

TULOARVIO JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	5.100		5.100	4.507,71	592,29
Toimintamenot	-112.700	-14.000	-126.700	-107.335,77	-19.364,23
Toimintakate	-107.600	-14.000	-121.600	-102.828,06	-18.771,94

5.6.6 Liikuntatoimi

Liikuntalain (390/2015) mukaan kuntien tehtävänä on luoda yleiset edellytykset liikunnalle paikallistasolla:

- 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen;
- 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoiminta; sekä
- 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja.

Ähtärin kaupungin liikuntastrategia on voimassa 2013–2020. Vuonna 2020 tullaan laatimaan kuntalaisia osallistaen uusi vapaa-aikasuunnitelma, joka kattaa sekä liikunnan että kulttuurin osat alueet. Hallinnollisesti liikuntatoimi on osa kaupungin vapaa-aikatoimea.

Liikuntatoimessa vuonna 2020:

- Liikuntapaikkojen hoitajat siirtyvät 1.1.2020 tekniseltä toimelta sivistystoimen alle osaksi vapaa-aikatoimea/ liikuntatoimea. Hallinnolliset päätökset tekee vapaa-aikatoimenjohtaja.
- Liikuntapaikkoihin liittyvät kustannuspaikat (jääturheilun alueet, hiihtoladut, kesäliikuntapaikat) siirtyvät 1.1.2020 tekniseltä toimelta sivistystoimen alle osaksi vapaa-aikatoimea/ liikuntatoimea.
- Ylläpidetään ulko- ja sisäliikuntapaikkoja yhteistyössä teknisen toimen kanssa.
- Ylläpidetään ja kehitetään Ähtärin monipuolista ulkoilureittien verkostoa ympärivuotisesti.
- Koordinoidaan Ähtärin kaupungin liikuntatilojen käyttöä, vakiovuorohakua ja tehdään päätökset vakiovuoroista.
- Vastataan erityisesti liikuntahallin ja urheilukentän käytöstä sekä välineistä.
- Annetaan eri toimijoille mahdollisuuksien mukaan asiantuntija-apua tapahtumien järjestämisessä ja erilaisten rahoituskanavien etsinnässä.
- Edustetaan kaupunkia Ähtärin Liikunnan Tuki ry:ssä, joka vastaa jäähallista.

- Ollaan aktiivisesti mukana Ähtärin uuden uimahallin suunnittelussa.
- Järjestetään Senioripuiston avajaiset.
- Tuotetaan liikunnallista sisältöä Ylävesien yö vol. 3. -tapahtumaan 28.8.2020.
- Jaetaan vuotuisia avustuksia liikunta-alan järjestöille toimijoille hakemusten perusteella.
- Muistetaan vuonna 2019 valtakunnallisella tasolla menestyneitä ähtäriläisiä urheilijoita stipendein.
- Myönnetään kolme tunnustuspalkintoa vuodelta 2019: Vuoden urheilija, Vuoden valmentaja ja Kunnan kuntalainen.
- Päätökset avustusten, stipendien ja tunnustuspalkintojen saajista tekee sivistys- ja hyvinvointiltk.

Määrätavoitteet

Mesikämmen-kylpylä	2016	2017	2018	2019	2020
- kävijämäärät	35.175	32.169	33.964	29.150	25.152

TOTEUTUNUT

Kuntoliikunta

- Liikuntatoimen kuntoilukampanjat: hiihtokampanja 1.11.2019– 30.4.2020, pyöräilykampanja on tulossa 1.5.–30.8. ja kävelykampanja 1.8.–31.10.2020.
- Koronakevääle liikuntatoimi kokosi ähtäriläisten liikuntaohjelman, jonka lajeja voi harrastaa sisällä ja ulkona, yksin tai yhdessä. Ohjeet olivat kaupungin sivuilla, kampanja-aika oli 30.3.–15.5.2020 ja vähintään kolme harjoitusta viikossa tehneet osallistuivat arvontaan, jossa pääpalkintona oli yksi vakiovuoro Ähtärin liikuntahalliin syyslukukauden ajaksi.
- Järjestettiin kaikille avoin seuraparlamentti 1.6.2020 Mustikkavuoren liikuntakeskuksen kehittämiseksi Pirkansalissa. Osallistujia oli noin 30 hlö.
- Senioripuiston avajaisia vietettiin Ähtäri-päivien ja kaupunkifestivaali Ylävesien yön yhteydessä perjantaina 28.8.2020. Liikuntakoordinaattori neuvoi laitteiden käyttöön, puiston avasivat käyttöön Vanhustyön keskusliiton toiminnanjohtaja Anni Lausvaara ja kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Heimo Pirttimäki. Avajaisiin osallistui noin 200 hlö.
- Vanhustenviikon ulkoilutapahtumassa 9.10.2020 liikuntatoimi opasti senioripuiston laitteiden käyttöön.
- Ähtärin kaupunki osallistui Mustikkavuoren kuntoportaat ry:n hankkeeseen vuonna 2020 yhteensä 22.000 euron investointimäärärahalla.

Ulkoilureitit

- Ähtärissä on noin 50 kilometriä virallisia ja hoidettuja ulkoilu- ja retkeilyreittejä kesäkäyttöön. Niiden varrella on 13 kaupungin ylläpitämää laavua/ kotaa.
- Koronaviruksen vuoksi sisäliikuntapaikat suljettiin, mutta Ähtärin ulkoilu- ja retkeilyreittien käyttö oli erittäin aktiivista. Liikuntatoimi kiersi laavuja ja kotia tehostetusti.
- Pääsiäislauantaina 11.4.2020 Ähtärin kaupungin vapaa-aikapalvelut toteutti namujahdin retkeilypaikoilla. Laavujen ja kotien läheisyyteen piilotettiin karkkeja lapsia varten ja samalla innostettiin perheitä liikkumaan yhdessä luonnossa. Tapahtuma sai suuren suosion.
- Reittien osalta selvitettiin olemassa olevat sopimukset maanomistajien kanssa ja valmisteltiin uusia sopimuksia.
- Kunnostusta reiteillä tehtiin kesällä ja syksyllä mm. Niemisjoen kalastus- ja retkeilyreiteillä.
- Oltiin mukana alueellisessa ”Kuuden tähden reitistö kuntoon!” -hankkeessa, jota hallinnoi Alavuden Kehitys Oy. Ähtärin reittien kaikille avoin kartoituskokous järjestettiin 25.8.2020 Hotelli Mesikämmenessä.

Kilpaliikunta

- Suomenselän Satanen peruttiin huonon lumitilanteen vuoksi.
- Muutamia lajikilpailuja ehdittiin järjestää liikuntahallilla ennen koronavirusepidemian puhkeamista ja syksyllä 2020 tilanteen ollessa rauhallisempi.

- Palkittiin valtakunnallisella tasolla menestyneitä ähtäriläisiä urheilijoita stipendein.
- Vuoden urheilijaksi 2019 valittiin Ville Toivonen, vuoden 2019 valmentajaksi valittiin Jussi Koivisto ja kunnan kuntalaiseksi 2019 Tiina Suomalainen.

Uimahalli

- Mesikämmen-kylpylä oli suljettuna koronaviruksen vuoksi 18.3.–31.5.2020 ja uudelleen 3.12.2020 alkaen. Kylpylän työntekijät olivat pääosin lomautettuina sulkuajoilla.
- Kesäkuusta heinäkuun puoliväliin olivat voimassa korona-ajan rajoitukset mm. saunan ja porealtaan yhtäaikaisen asiakasmäärän osalta, myös yhtäaikaista kokonaiskävijämäärää pidettiin noin puolessa kapasiteetissa. Puolivälissä heinäkuuta nostettiin 100 %:aan ja heinäkuussa tehtiin kylpylän kuukausittainen kävijäennätys: 6.666 hlö. Kesä- ja elokuu olivat asiakasmääriltään normaalilla tasolla.
- Hyvitettiin vuosilippuihin sulkuajalta lisäpäiviä.
- Uinninvalvojat ja lipunmyynnin työntekijät osallistuiivat hätäensiavun koulutukseen 06/2020.
- Uimahallikohtainen Trimmi-allasturvallisuuskoulutus järjestettiin 11/2020.
- Teemapäiviä järjestettiin: yöuinti 17.10., halloween-uinti 30.10. ja kynttiläuinti 27.11.2020.
- Ähtärin uusi uimahalli on mukana OKM:n liikuntapaikkarakentamisen rahoitussuunnitelmaesityksessä vuodelle 2020 yhteensä 800.000 euron suuruisella avustuksella.

Jääurheilualueet

- Jääurheilualueet siirtyivät 1.1.2020 hallinnollisesti tekniseltä toimelta sivistystoimen/ vapaa-aikatoimen/ liikuntatoimen alle.
- Talvilomaviikolla ja syyslomaviikolla Ähtärin jäähallissa järjestettiin mailattomat ja mailalliset maksuttomat yleisöluisteluvuorot jokaisena arkipäivänä.
- Ulkojääkenttiä on ylläpidetty keskustassa ja Myllymäellä.
- Ice Skating Tour järjestettiin Ähtärissä 20.11.2020.

Hiihtoladut

- Hiihtoladut siirtyivät 1.1.2020 hallinnollisesti tekniseltä toimelta sivistystoimen/ vapaa-aikatoimen/ liikuntatoimen alle.
- Talvella 2020 saatiin loppuun oman verkkopohjaisen latutilanne-palvelun kehitystyö. Palvelusta näkee latureitit pituuksineen ja vaikeusasteineen sekä uran kunnon, eli milloin latu on viimeksi ajettu.
- Sisäinen työohje Ähtärin kaupungin ylläpitämille hiihtoladuille hyväksyttiin sivistys- ja hyvinvointilautakunnassa 26.11.2020 § 81.

Kesäliikuntapaikat

- Kesäliikuntapaikat siirtyivät 1.1.2020 hallinnollisesti tekniseltä toimelta sivistystoimen/ vapaa-aikatoimen/ liikuntatoimen alle.
- Kaupungilla on kolme virallista uimarantaa: Kunnanranta, Mekkoranta ja Kalliolampi Myllymäellä. Virallisen uimarannan ”status” edellyttää mm. säännöllistä vesinäytteiden ottamista. Tulokset näytteistä toimitettiin niiden valmistumisen jälkeen jokaiselle uimarannalle kesän aikana.
- Urheilukenttä oli maksuttomasti ja vapaasti käytössä kesän aikana.
- Otsonkoulun tekonurmikentän varustetasoa parannettiin varatulla investointimäärärahalla.

Liikuntahalli

- Liikuntahalli oli suljettuna 18.3.–31.5.2020 koronarajoitusten vuoksi ja heinäkuussa normaalikäytännön mukaisesti.
- Sähköinen Julius-tilavarausjärjestelmän otettiin käyttöön helmikuussa. Talvilomaviikolla tarjottiin yksi maksuton tunnin mittainen vuoro. Järjestelmän kautta voi varata ja maksaa yksittäisiä vuoroja liikuntahalliin.

- Ähtärin kaupungin sivistys- ja hyvinvointilautakunta päätti myöntää liikuntatilojen vakiovuoroista hyvitystä kevätkauden 2020 osalta koronaviruksen vuoksi, eli liikuntatilojen vakiovuoroista laskutettiin kevään osalta vain 50 %.
- Ähtärin kaupunki ja Ähtäri Zoo toimivat otteluisäntinä kahdessa salibandyliigatason harjoitusottelussa, joissa kohtasivat 21.8. TPS ja SPV sekä 22.8. TPS ja Nurmon Jymy. Järjestelyistä vastasi paikallinen seura SBS PaHa yhteistyössä liikuntatoimen kanssa.

Keilahalli

- Keilahalli on vuokrattu Hotelli Mesikämmenelle, mutta kaupunki/ liikuntatoimi antaa asiantuntija-apua toiminnan suunnitteluun.
- Keilahalli oli suljettuna koronaviruksen vuoksi 18.3.2020–31.5.2020.

Vesiliukumäki

- Mekkorannassa sijaitseva vesiliukumäki siirtyi kaupungin omistukseen kesällä 2020. Liikuntatoimen uinninvalvojat pitivät vesiliukumäkeä avoimena ajalla 1.7.–2.8.2020 päivittäin klo 11–15.

Liikuntajärjestöt

- Liikuntatoimen avustuksia myönnettiin yhteensä 14 yhdistykselle/ seuralle. Lisäksi viittä erityisryhmää tuettiin kohdeavustuksella uimahallin käyttöön.
- Jäähallin ylläpidosta vastaava Ähtärin Liikunnan Tuki ry:tä tuetaan avustuksella.

Muuta huomioitavaa

- Liikuntapaikkojen hoitajat (2 htv) siirtyivät 1.1.2020 hallinnollisesti tekniseltä toimelta sivistystoimen/ vapaa-aikatoimen/ liikuntatoimen alle.
- Yksi kylpylän työntekijä on siirretty asiointiapurinkiin huhti-toukokuussa ja varhaiskasvatukseen joulukuussa koronasulkujen aikana.
- Ähtärin kaupungin liikuntastrategia ”Liikunta on lääke” vuosille 2013–2020 on voimassa vielä vuoden 2021 loppuun tai niin kauan, kunnes uusi vapaa-aikasuunnitelma valmistuu (kv 16.11.2020 § 65).

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	130.500		130.500	88.643,21	41.856,79
Toimintamenot	-777.800	50.800	-727.000	-571.449,84	-155.550,16
Toimintakate	-647.300	50.800	-596.500	-482.806,63	-113.693,37

5.6.7 Aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta osana kaupungin sivistyspalveluja opetushallituksen suositusten mukaisesti järjestetään Otsonkoulun uusitus ns. Reppula- rakennuksessa, jossa toimii Ollinkulman päiväkotia ja esikoulu. Toimintaa järjestetään tarvittaessa Myllymäen koululla. Näin voidaan tiloja, henkilöstöä (mm. koulunkäynninohjaajat, päivähoiton työntekijät) ja oheispalveluja (välipalat, materiaalihankinnat) sovittaa joustavasti yhteen muiden opetustoimen palvelujen kanssa.

Yhteensä n. 40 paikkaa, johon kuuluvat 1.-2. vuosiluokkien oppilaat sekä kaikkien vuosiluokkien erityistä tukea tarvitsevat oppilaat. Erityishuolto-ohjelman piiriin kuuluvien pienluokan oppilaiden

aamu- ja iltapäivätoiminta toteutetaan omana toimintaryhmänä Otsonkoulun Sairaalanmäen tiloissa, jossa on heidän toiminnalleen tarkoituksenmukaiset tilat. Aamu- ja iltapäivätoimintaan saadaan valtionosuutta toteutuneiden laskennallisten ohjaustuntimäärien mukaan.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisen yhteiskunnallisena lähtökohtana on turvallisen kasvuympäristön tarjoaminen lapselle. Toiminnan keskeisenä tarkoituksena on tukea lapsen kasvua ja kehitystä sekä tukea myös perhettä ja koulua niiden kasvatustehtävässä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan tehtävänä on lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen seuraavista näkökulmista:

- Lapsen vapaa-ajantoiminnan ohjaaminen
- Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen
- Lapsen koulunkäynnin ja oppimisen tukeminen
- Varhainen puuttuminen ja sosiaalinen vahvistaminen

Koulun alkaessa 11.8. käynnistyi Otsonkoululla aamu- ja iltapäivätoiminta Reppula 1-2 luokkalaisille ja Sairaalanmäen koulun apip-toimintaryhmä pienluokan oppilaille. Myllymäen koululla alkoi iltapäivätoiminta. Aamu- ja/tai iltapäivätoiminnassa aloitti yhteensä 53 lasta. Toiminnassa aloittaneet lapset toimintapisteittäin: Otsonkoululla toiminnassa aloitti 45 lasta, Myllymäen koululla toiminnassa aloitti kahdeksan (8) lasta.

Otsonkoulun Reppulassa toiminnan tarpeessa olevia lapsia on paljon ja mukana erityistä tukea ja huomiota tarvitsevia. Suurin osa toiminnassa aloittaneista lapsista käy toiminnassa päivittäin tai lähes päivittäin ja osa lapsista käyttää toimintaa 1-10 päivää kuukaudessa. Muutamien toimintapaikan peruneen tilalle sijoittuivat jonossa olevat toimintaa tarvitsevat lapset

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	36.000		36.000	45.601,96	-9.601,96
Toimintamenot	-113.800	-14.700	-128.500	-120.499,70	-8.000,30
Toimintakate	-77.800	-14.700	-92.500	-74.897,74	-17.602,26

5.6.8 Varhaiskasvatus

Tulosalueeseen kuuluvat seuraavat yksiköt:

1. Päiväkodit
2. Perhepäivähoito
3. Ryhmäperhepäivähoito
4. Lasten kotihoidon tuki
5. Esiopetus

Toiminnan yleiskuvaus

Varhaiskasvatuksen palveluina tarjotaan kaikille päivähoitoiässä oleville lapsille hoitopaikka joko perhepäivähoidosta tai päiväkodista. Perhepäivähoito tapahtuu joko hoitajan kotona tai ryhmäperhepäiväkodissa. Päiväkodissa järjestetään sekä päivähoitoa että esiopetusta. Lasten kotihoidon tuki on vaihtoehto kunnalliselle päivähoidolle. Kotihoidon tuen tarkoituksena on antaa alle 3-vuotiden lasten vanhemmille mahdollisuuden taloudellisen tuen turvin hoitaa lasta kotona tai yksityisessä päivähoidossa.

Päiväkotien esiopetuksesta vastaa Ollinkulman päiväkotit, joka toimii yhteisissä tiloissa Reppulan kanssa. Vilikkilän päiväkotit vastaa vuoropäivähoidosta. Lokakuussa 2018 aloitti kolmen ryhmän Tassulan päiväkotit. Sinikello on ryhmäperhepäiväkotit, joka toimii myös perhepäivähoitoilasten varahoitopaikkana. Perhepäiväkoteja (kotona tapahtuva päivähoito) on 11 (9/2018). Tilapäistä päivähoitoa järjestetään, kun hoitopaikassa on vapaa paikka.

Varhaiskasvatuksessa on käytössä sähköinen asiointijärjestelmä.

TAVOITTEET

Hoitopaikka järjestetään oikein kohdennettuna kysynnän ja tarpeen mukaan. Varhaiskasvatuslain voimaan tulleet ja kotihoidon tuen (myöntämisen perusteita) muutoksista johtuvat rakenteelliset vaikutukset otetaan huomioon.

Varhaiskasvatuspalvelut tarjoavat laadukasta esiopetusta ja päivähoitoa. Ähtärin kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmaa (VaSu) arvioidaan ja tarvittaessa päivitetään lasten, työntekijöiden, vanhempien ja päättäjien kannanottojen sekä valtakunnallisen ohjeistuksen perusteella.

TOTEUTUNUT

Korona vaikutti merkittävästi vuoden 2020 palveluiden järjestämiseen sekä niiden käyttöön. Keväällä 2020 tehtyjen poikkeusjärjestelyjen vuoksi hoitopäivien määrä sekä lasten läsnäolot vähenivät merkittävästi. Poissaolot huomioidaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa, joten tuotto jäi ennakoitua pienemmäksi. Uusi toimintakausi käynnistyi 1.8.2020 ja syyskaudella varhaiskasvatusta tarvitsevien lasten määrä on pysynyt vakaana niin, että lähes kaikki paikat ovat täynnä.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talous- Arvio muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	197.000	-1.500	195.500	213.879,00	-18.379,00
Toimintamenot	-2.407.300	85.000	-2.322.300	-2.080.690,00	-241.610,00
Toimintakate	-2.210.300	83.500	-2.126.800	-1.866.811,00	-259.989,00

5.6.9 Joukkoliikenne

Avoin joukkoliikenne kilpailutettiin keväällä 2017. Kilpailutus koski lukuvuosia 2017-2018 ja 2018-2019, optio mahdollisuus 1+1+1 vuotta. Optiota on käytetty.

Reitit ovat:

Lehtimäki-Ähtärinranta-Ähtäri klo 07:10-07:50, reitti Ähtäri-Lehtimäki klo 16:00-16:40, reitti Keskikylä-Ähtäri klo 15:05-15:55, reitti Ähtäri-Keskikylä klo 07:55-08:55.

Keskikylä-Itä-Ähtäri-Ähtäri klo 06:55-07:45, Vehu-Ähtäri klo 07:45-08:45, Ähtäri-Ähtärinranta-Keskikylä klo 15:00-15:40, Ähtäri-Räntilänkylän th klo 13:00-13:30.

Myllymäki-Ähtäri klo 07:15-07:40, Ähtäri-Killinkoski klo 13:00-13:40, klo Ähtäri-Inhan Tehtaat-Myllymäki klo 15:00-16:00, Ähtäri-Sirkusaho-Ähtäri klo 07:45-08:50.

Killinkoski-Ähtäri klo 08:00-08:40, Ähtäri-Killinkoski klo 15:00-15:40.

Ähtäri-Myllymäki-Rämälä klo 16:10-16:45, Ähtäri-Peränne-Ähtäri klo 07:45-08:30, Ähtäri-Peränne-Ähtäri klo 13:00-13:45 ja klo 15:00-15:45

Korona-pandemia ja etäopetuksen järjestäminen vaikutti myös liikennöintiin. Oppilaiden jäädessä pois kuljetuksista liikennöinti keskeytettiin. Uutta liikenteen kilpailutusta on valmisteltu vuonna 2020.

TULOARVIO JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-237.100		-237.100	-193.619,65	-43.480,35
Toimintakate	-237.100		-237.100	-193.619,65	-43.480,35

5.7 Tekninen lautakunta

Kaupunkistrategia huomioidaan teknisen lautakunnan eri tulosalueilla

- teknisen hallinto
- rakentamis- ja tekniset palvelut
- maankäyttöpalvelut
- tilapalvelu
- ympäristöpalvelut
- palo- ja pelastustoimi
- ruokapalvelut

seuraavien taulukoiden mukaisesti:

TALOUS

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Hyvä kunta- ja konsernitalous

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Kuntatalous ● Kaupunki ja tytäryhtiöt Omistajaohjauksen tuloksellisuus Kaupungin antamat takaukset	Uuden kuntalain tunnusluvut ja rajat, § 118 ● Kumulatiivinen alijäämä 1000 €/asukas ● Vuosikate/as. ● Tulovero % ● Lainat €/as. ● Suhteellinen velkaantuneisuus ● Omavaraisuusaste ● Omat valtuuston päättämät tunnusluvut Tarkka tervehdyttämishjelma numero-osa tekstiosa Osavuositarkastukset Takauksien riittävät vakuudet	Kuntalain mukaisten tunnuslukumittareiden arvot paranevat. Vuosikate kattaa poistot. Paremmat kuin kunnilla keskimäärin. Vuosittain talousarviossa asetettavat tavoitteet. Pitkjänteinen suunnittelu. Alijäämät katetaan suunnittelukauden aikana. Riskitaso mahdollisimman matala.	Toimintoja tehostetaan jatkuvasti.
Toimialat	● Toimintatuottojen osuus käyttömenoi- ● Palkkakulujen suhteellinen muutos ● Toimintakate ● Kustannusten vertailu seutukuntien kuntiin	Talous- ja ice-taitojen päivittäminen ja ylläpitäminen. Sisäisen valvonnan ja konsernivalvonnan kehittäminen.	Sähköpostiohjelmisto uusittu ja sen myötä sähköiset kalenterit ja kaupungintalon tilavaraus otettu käyttöön.

	<ul style="list-style-type: none"> • Talouden tervehdyttämisohjelman tavoitteet eri organisaatiotasoihin • Sitoutuminen tehtyihin päätöksiin • Osavuosikatsaukset 		
Taloulosaaminen	<p>Omistajapoliittisten linjausten tekeminen, seuraaminen ja raportointi vuosittain.</p> <p>Osavuosikatsaukset Konserniohjausprosessi toteutuu ohjeiden mukaisesti.</p>	<p>Taloudellisen ajattelun kehittäminen ja talouden ennustetavuus viety koko kaupunkikonsernin eri organisaatiotasoihin.</p> <p>Vuosittain talousarviossa asetettavat tavoitteet.</p>	Budjettia seurataan tiiviimmin koko tilikauden.
Kiinteistöt	Kehitetään käyttö- % seurantajärjestelmää koko konsernissa.	Korkea kiinteistöjen käyttöaste.	Käytöstä poistuneet kiinteistöt puretaan.
Imago	Hyvät talouden tunnusluvut	Hyvän imagon säilyttäminen ja kehittäminen.	Imago on hyvä.

HENKILÖSTÖ

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Hyvä työnantaja

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Osaava, motivoitunut ja vastuullinen henkilöstö, ammattimainen ja innostava esimiestyö, positiivinen työilmapiiri

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY, TOIMIALAJOHTAJAT, LÄHIESIMIEHET, HENKILÖSTÖ

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Rekrytointi	<p>Rekrytointiprosessin onnistuminen.</p> <p>Toiminnalle tärkeän tiedon siirtäminen eläköitymistilanteessa.</p>	<p>Osaava ja soveltuva henkilöstö.</p> <p>Tiedon siirtäminen.</p>	<p>Rakennuttajainsinöörin virka on täytetty.</p> <p>Toteutunut osittain.</p>
Osaaminen	<p>Henkilöstökysely joka neljäs vuosi, jonka pohjalta laaditaan suunnitelma henkilöstön ja työyhteisön kehittämiseksi.</p> <p>Koulutukset ja tietojen päivittäminen.</p> <p>Henkilöstösuunnitelma</p>	<p>Henkilöstön osaamistason paraneminen ja paremmat mahdollisuudet vaikuttaa omaan työhön ja kehittymiseen.</p> <p>Kyselyn tulokset osoittavat myönteistä kehitystä.</p>	<p>Osaaminen parantuu jatkuvasti.</p> <p>Ohjelmistojen koulutusta järjestetty.</p>

	Esimies- ja työyhteisötaidot	Osaava, tavoitteet saavuttava henkilöstö. Henkilöstösuunnitelma on pohjana hallintokuntien toiminnan suunnittelussa suunnittelukaudella. Osaava, motivoitunut ja vastuullinen henkilöstö.	Henkilöstö on vastuullista ja motivoitunutta.
Työilmapiiri	Yhteisöllisyyden lisääminen	Henkilöstö kokee olevansa osa Ähtärin kaupungin konserniorganisaatiota. Oman työn arvostus nousee.	Omaa työtä arvostetaan.
Sairauspoissaolot	Varhainen puuttuminen Työn organisointi	Sairauspoissaolojen määrän väheneminen.	Hallinnassa.
Keskeiset johtamisen välineet	Kehityskeskustelut Tiedonkulku Esimiestyö/-valmennus Henkilöstön huomioiminen Ikäjohtaminen	Kehityskeskustelut toteutetaan vuosittain yksiköissä. Esimiestyön arviointi toteutetaan kehityskeskustelujen yhteydessä. Esimiesvalmennusta järjestetään lähiesimiehille. Henkilöstön huomioiminen huomioimissäännön tai erillisten päätösten pohjalta tavoitteiden saavuttamisesta. Mahdollistetaan työuran jatkuminen.	
Henkilöstörakenne	Tiimit Työnkierto Rekrytointi ja perehdyttäminen Ikäjohtaminen Eläköityminen	Toimintojen turvaaminen.	
Tyhy-toiminta	Henkilöstökysely Kulttuuri- ja liikuntasetelit Työyhteisöjen järjestämät tapahtumat	Henkilöstökyselyn työhyvinvointia koskevat tulokset osoittavat myönteistä kehitystä.	

Työsuojelu	Riskien arviointi- kyselyt Työsuojeluongelmien tunnistaminen ja raportointi	Turvallinen työympäristö ja työyhteisö.	
Imago	Työnhakijoiden määrä Henkilöstökysely	Vetovoimainen ja hyvä työnantaja.	Hakijoita saisi olla enemmän.

PALVELUIDEN JÄRJESTÄMINEN JA TUOTANTOTAVAT

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Asiakaslähtöiset ja kustannustehokkaat peruspalvelut

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Innovatiivinen palvelujen järjestäminen, tuottavuuden parantaminen, hallintokuntien välinen yhteistyö, tehostettu vuoropuhelu ja vuotuinen muuttovoitto.

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Peruspalvelut	Peruspalvelut järjestetään ja tuotetaan kaiken ikäisille kuntalaisille <ul style="list-style-type: none"> • Ähtärin kaupunki • Seudullinen • Maakunnallinen • Yksityinen 	Laadukas ja kustannustehokas palvelujen järjestäminen <ul style="list-style-type: none"> • Ähtärin kaupunki • Seudullinen • Maakunnallinen • Yksityinen 	Peruspalvelut tuotetaan laadukkaasti.
Prosessit	Prosessien kuvaaminen ja kehittäminen Tarkastellaan olemassa olevaa palvelurakennetta kuntaorganisaatiossa/ konserniorganisaatiossa	Hallintokuntien välisen yhteistyön lisääminen. Kustannustehokkaamat ja laadukkaamat palvelut.	Hyvä yhteishenki.
Tiedottaminen	Aktiivinen tiedottaminen, hyödyntäen sosiaalista mediaa Tiedotteiden ja tiedotustilaisuuksien lukumäärä	Tiedonkulun parantaminen. Tehostettu vuoropuhelu.	Aina on parannettavaa.
Sähköiset järjestelmät	Sähköisten järjestelmien hyödyntäminen Vuoden aikana käyttöönotetut uudet sähköiset järjestelmät	Sähköisten järjestelmien ja palveluiden tehokas hyödyntäminen.	Tehostuu jatkuvasti.
Asiakaspalautteet	Asiakaspalautteiden tekeminen eri toimialoilla	Asiakaspalautteiden tulokset osoittavat myönteistä kehitystä.	

	Tehdyt asiakaskyselyt vuositasolla		
Eri ikäluokkien yhteisöllinen kaupunki	Palvelutuotannon tarkastelu ja kehittäminen eri ikäluokkien näkökulmasta	Eri-ikäisten tarpeiden huomioiminen palvelutuotannossa ja viihtyvyydessä.	
Imago	Koulutuspaikat (2. aste) Opiskelijoiden lukumäärä Palvelutaso Harrastusmahdollisuudet Harrastuspaikat Asukasluku vuoden lopussa	Hyvän imagon säilyttäminen. Ähtärin houkuttelevuus. Asukasmäärän kasvu. Työpaikkojen hakijamäärien lisääntyminen.	Hyvin on onnistuttu.

ASUKKAIDEN HYVINVOINTI JA OSALLISUUS

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Tyytyväinen asukas, hyvinvoiva kuntalainen ja yhteisö.

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Käyttäjälähtöiset, laadukkaat palvelut, terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen, ennaltaehkäisevien palveluiden vahvistaminen ja kaupungin elinvoimaisuuden lisääminen.

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY, HENKILÖSTÖ

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Asukkaiden osallisuus	Järjestetyt osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet sekä foorumit. Asiakas- ja asukastyytyväisyysmitaukset Sähköisten palvelujen laajentaminen ja niiden käyttökelpoisuus. Palveluista ja tapahtumista tiedottaminen tulosalueittain myös sosiaalisessa mediassa.	Määrällinen tavoite asetetaan talousarviossa. Asiakas- ja asukastyytyväisyysmittausten pääsuunta kehittyä myönteiseen suuntaan. Positiivisuuden lisääntyminen asioista tiedottamisen myötä. Sähköiset palvelukonseptit lisääntyvät ja käyttäjäystävällisyys parantuu.	
Kulttuuri ja liikunta	Kulttuurin ja liikunnan määrän arviointi	Liikunnan ja kulttuurin tarjonta lisääntyy. Järjestötoiminta jatkuu vilkkaana.	Tarjonta on lisääntynyt.

		Harrastajien määrä kasvaa. Asukkaiden hyvinvointi lisääntyy.	
Sosiaali- ja terveyspalvelut	Sosiaali- ja terveyspalveluiden vaikutusten arviointi palveluja järjestävän tahon kanssa (Kuusiokuntien sosiaali- ja terveystyöntekijät) Palvelutarjonnan seuranta	Riittävät monipuoliset ja laadukkaat palvelut. Tyytyväisyys palveluihin	
Koulutus ja opiskelijoiden määrä	Panostetaan lasten ja nuorten koulunkäyntiin. Oppilastilastot. Panostetaan koulujen jälkeiseen kerhotoimintaan. Huolehditaan, että koulutilat ovat terveelliset ja toimivat jatkossakin. Terveystyöntekijät järjestävät kyselyt. Koulujen toiminnasta ja tuloksista tiedottaminen.	Oppilaiden ja opiskelijoiden määrän lisääntyminen. Koulujen profiloituminen vahvasti itsenäisinä yksikköinä. Aamu- ja iltapäivätoiminnan rinnalle vahva kerhotoiminta koulujen jälkeen.	
Varhainen tuki	Varhaisen tuen määrän jatkuva arviointi. Moniammatillisen työn määrän arviointi. Toimintaa kuvaavat tilastot.	Osa erikois- ja erityispalveluiden tarpeesta vähenee varhaisen puuttumisen myötä. Hallintokuntien välinen yhteistyö lisääntyy.	
Imago	Kaupungin imago vetovoimaisena ja positiivisena asuinpaikkana. Asukaskyselyt. Imagokyselyt.	Asukasmäärä kasvaa. Positiivisen ilmapiirin laajentuminen.	

YMPÄRISTÖN HYVINVOINTI

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Kestävä kehitys

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Ekologinen ja elävä kaupunki aidosti luonnon rauhassa.

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY, VIRKAMIEHET

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Vesistöt	Vesistöjen hyödyntäminen. Yhteistyö osakaskuntien, erilaisten yhdistysten ja osuuskuntien kanssa Veden laadun mittarit	Ympäristön ja vesistön kestävä virkistyskäyttö. Vesistöjen puhtauden turvaaminen. Vesistöjä kuormittavien toimintojen vaikutusten vähentäminen.	Vesinäytteitä otetaan säännöllisesti ja veden laatu on ollut hyvä.
Asukkaat, vapaa-ajan asukkaat ja matkailijat	Kaupunkiorganisaation, kolmannen sektorin ja asukkaiden motivointi ympäristön hyvinvoinnista huolehtimiseen.	Asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden viihtyvyyden parantuminen. Asukkaiden, vapaa-ajan asukkaiden ja matkailijoiden määrän kasvaminen.	
Keskusta-alue	Keskustan kehittämishankkeen toteuttaminen.	Keskusta-alueen elävöittäminen.	
Infra, rakennettu ympäristö	Ähtärin kaupungin infran kehittäminen. • Kiinteistöt • Kunnallistekniikka	Infran paraneminen	
Jätehuolto	Tiedottaminen	Jätteen määrän vähentäminen	Biojätettä kerätään entistä enemmän talteen.
Imago	Pidetään huolta ympäristön siisteydestä ja puhtaudesta. Ympäristönsuojelulliset toimenpiteet.	Puhdas luonto Puhtaat vedet Raikas ilma Kestävä kehitys	

YRITYSTEN JA YHTEISÖJEN HYVINVOINTI JA KILPAILUKYKY

STRATEGINEN PÄÄMÄÄRÄ: Elinvoimainen kaupunki toimia

KRIITTISET MENESTYSTEKIJÄT: Hyvä maine, elinkeinoelämän vahvistuminen ja monipuolistuminen ja kansainvälistyminen.

Vastuutahot: KV, KH, LTK, JORY

Asia	Toimenpiteet ja mittarit	Tavoitetaso	Toteutuminen
Vetovoimainen ja elävä Ähtäri	<p>Huolehditaan tärkeiden liikenneyhteyksien kuten valtatie 18:n sekä eteläsuuntaan rakentamisesta niin matkailun kuin teollisuuden tarpeet huomioon ottaen. Varmistetaan teiden laatu ja junaliikenteen säilyminen.</p> <p>Ylläpidetään Ähtäriin vetovoimaisuutta rakentamalla Ähtäri-brändiä tukeva viestintäohjelma</p> <p>Yrittäjyysmyönteinen asenne ohjaa päätöksentekoa, työtä ja asennetta kaikilla kaupungin organisaatiotasolla.</p> <p>Konserniyhtiöt ottavat ympäristön yhteisöt huomioon ja tulevaisuutta rakennetaan yhdessä kaikkien toimijoiden kanssa.</p>	<p>Toimivat liikennejärjestelyt</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teiden kunto • Riittävä julkinen liikenne <p>Huolehditaan, että Ähtäriin pääsee eri ilmansuunnista helposti ja edistetään junaliikenteen säilymistä ja lisäämistä.</p> <p>Matkailijoiden määrä ja viipymä kasvaa.</p> <p>Aktiivinen ja molemminpuolinen vuorovaikutus yrittäjien, yritysten, yhteisöjen ja kaupungin välille</p> <p>Ähtäriin syntyy uusia yrityksiä ja työpaikkoja. Ähtärissä on kiva olla yrittäjänä.</p>	
Matkailu	<p>Ylläpidetään Eläinpuiston vetovoimaisuus toteuttamalla sen kehittämissuunnitelmaa.</p> <p>Kehitetään matkailualueita korostamalla Ähtäriin ainutlaatuisia ominaisuuksia ja tehdään se yhdessä</p>	<p>Ähtäriin asema paranee valtakunnallisissa tutkimuksissa</p> <p>Uusia investointeja vuosittain.</p>	

	<p>kaikkien lähiympäristön yhteisöjen kanssa.</p> <p>Kehitetään matkailua tasapuolisesti sekä matkailualueella ja sen ulkopuolella.</p> <p>Mallinnetaan kokonaisvaltainen matkailukonsepti, josta hyötyvät sekä kaupunki että alueen muut toimijat.</p> <p>Ohjelmapalvelutarjonnan kehittäminen ja tuotteistaminen helposti saatavaksi kaikille.</p> <p>Kansainvälisten matkailijoiden palvelutarpeiden selvittäminen ja tuotteistaminen.</p>	<p>Ohjelmapalveluiden tarjonta kasvaa.</p> <p>Matkailupalvelukonseptissa on määritelty tavoitellut asiakkaat ja niille tarjottavat palvelut.</p> <p>Palvelut toteutetaan yhteistyössä ja toimintaa ohjaa yrittäjyysmyönteinen ajatus.</p> <p>Ohjelmapalveluiden saatavuus ja tietoisuus on hyvä,</p> <p>Ähtäri-app on toiminnassa ja palvelut löytyvät.</p> <p>Ulkomaalaisten kävijöiden määrä on kasvanut.</p>	
Muiden toimialojen kehittäminen	<p>Kaupunki on aktiivisesti mukana teollisuuden markkinoiden ja alihankintaketjujen kehittämisessä ja laajentamisessa.</p> <p>Maa- ja metsätalouden aktiivinen kehittäminen ja tukeminen.</p> <p>Aloittavien ja muutosten edessä olevien yrittäjien tukeminen tarjoamalla neuvontaa ja tiedottamalla käytettävissä olevista tiloista ja tonteista.</p>	<p>Ähtäriin siirtyä yrityksiä, perustetaan uusia yrityksiä, ja olemassa olevat kasvavat, työpaikkoja ja palveluketjuja syntyy.</p> <p>Kylät pysyvät asuttuina ja raaka-aineiden jalostusaste on nouseva.</p> <p>Uudet yrittäjät ovat saaneet toimintansa hyvin käyntiin ja yritysten laajentumis- ja muut muutostilanteet ovat onnistuneet.</p> <p>Tonttitarjonta on riittävä ja siitä</p>	

		huolehditaan kaavoituksella. Rekisterit ovat ajantasaiset ja tyhjiä tiloja on saatu käyttöön.	
Koulutus	Koulutetun työvoiman saatavuuden varmistaminen. Kiinteä vuorovaikutus koulutusta järjestävien tahojen ja yritysten välillä.	Ammatillinen koulutus palvelee yritystoimintaa, uudet osaajat työllistyvät. Yläkoulun oppilaat ja opettajat tuntevat ähtäriläiset yritykset ja niiden toimintaa. Ähtäriläisissä yrityksissä olevat työpaikat ovat kiinnostavia.	
Ostolantien ja keskusta-alueen elävöittäminen	Keskusta-alueen palveluiden näkyvyyden mahdollistaminen matkailualueella vieraileville. Liikennejärjestelyiden ja yleisilmeen kehittäminen.	Uusia toimijoita ja lisää asiakasvirtaa Ostolantien yrittäjille. Liikenne sujuu ja tukee Ostolantien palvelutuottajia.	
Imago	Imago syntyy tekemällä kaikki tämän sarakkeen toimenpiteet	Kaikki tässä sarakkeessa edellä mainitut	

5.7.1 Tekninen hallinto

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Teknisen hallinnon vastuualue käsittää luottamushenkilöhallinnon (tekninen lautakunta) ja toimistopalvelut. Tehtävinä on huolehtia teknisessä lautakunnassa käsiteltävien asioiden valmistelusta, päätösten täytäntöön panosta sekä tiedottamisesta. Tehtäviin kuuluu myös teknisen toimen arkistotoimen hoito ja kirjaaminen, postitus yms. toimistotyöt.

Teknisen hallinnon vastuualueeseen kuulunut asuntotoimi on siirretty tilapalvelun tulosityksiköksi.

Metsä-, maa- ja vesialueet käsittävät kaupungin omistamien metsien hoidon ja metsän myyntitulot sekä maa- ja vesialueiden vuokrauksen.

LAATUTAVOITTEET

Lautakuntakäsittelyä edellyttävät asiat saatetaan käsittelyyn kuuden viikon kuluessa ja viranhaltijapäätöstä edellyttävät asiat kahden viikon kuluessa niiden vireille tulosta.

MÄÄRÄTAVOITTEET JA TOTEUTUMINEN

	TP 2019	TA 2020	TP 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Metsäalueet						
-talousmetsää ha	470	470	470	470	470	470
-puistometsää ha	140	140	140	140	140	140

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	346.500		346.500	179.609,22	166.890,78
Toimintamenot	-167.100	2.300	-164.800	-223.958,23	59.158,23
Toimintakate	179.400	2.300	181.700	-44.349,01	226.049,01

5.7.2 Rakentamis- ja tekniset palvelut

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Rakentamis- ja teknisten palvelujen vastuualue käsittää kaavateiden ylläpidon, varikkotoiminnan, puistojen, uimarantojen sekä muiden yleisten alueiden hoidon. Varikon toimialaa ovat kaupungin eri sektoreita koskevat huolto- ja korjaustoimet, erilaiset metallityöt sekä varastotoimintojen hoito. Kaavateiden talvi- ja kesäkunnossapito on ulkoistettu.

LAATUTAVOITTEET

Jalkakäytävien ja kevyenliikenteen väylien sekä suojateiden talvikunnossapito hoidetaan niin, että liikkuminen niillä on turvallista. Puistojen, uimarantojen venesatamien sekä muiden yleisten alueiden hoito ja ylläpito siten, että ne tarjoavat viihtyisät ja virikkeitä tarjoavat puitteet asumiseen ja vapaa-aikaan.

MÄÄRÄTAVOITTEET

	TP 19	TA20	TP 20	TA 21	TS 22	TS 23
Rakennuskaavateitä yht./m	59 729	59 729	59 839	59 837	59 837	59 837
Päällysteaste %	68,38	68,12	70,84	70,58	71,17	71,17
Kev.liikenteen väylät/m	17 828	17 388	17 828	17 828	19 068	19068
Päällysteaste %	82,66	77,57	82,66	82,66	83,79	83,79
Kaavat ja kevyenl. väylät hoitokust. €/m	2,2	2,3	1,9	2,3	2,1	2,1
Puistot:						

-hoitoluokka A2/ha	18	18	18	18	18	18
-hoitoluokka A3/ha	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2	6,2
Leikkipaikkoja/kpl	10	10	11	11	11	11
Puistojen hoitokust. €/m ²	0,24	0,10	0,19	0,17	0,17	0,17

TOTEUTUMINEN

Kaavateiden määrä kasvoi hieman Lainekujan rakentamisen myötä. Olemassa olevia sorapintaisina kaavateitä päällystettiin, jolloin päällystysaste nousi 0,59 %.

Puistojen osalta valmistui uusi Senioripuisto, joka ei varsinaisesti lisännyt olemassa olevien puistojen pinta-alaa, mutta Senioripuiston myötä leikkipaikkojen määrä kasvoi yhdellä.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	230.800		230.800	151.353,98	79.446,02
Toimintamenot	-768.800	1.700	-767.100	-592.800,84	-174.299,16
Toimintakate	-538.000	1.700	-536.300	-441.446,86	-94.853,14

5.7.3 Yksityistiet

Toiminnan yleiskuvaus

Vuodesta 2020 alkaen yksityisteiden kunnossapitoavustuksia alettiin myöntämään hakemuserusteisesti. Kunnossapitoavustusta on haettava vuosittain kaupungin nettisivuilta löytyvällä hakulomakkeella. Kunnossapitoavustukseen myönnetty määräraha oli 100.000 euroa, joka jaettiin avustusta hakeneiden kesken.

Kaupungille osoitetut perusparannusavustushakemukset anotaan erikseen ja ne käsitellään teknisessä lautakunnassa, kaupunginhallituksessa ja -valtuustossa ylitysoikeutena. Perusparannushankkeiden avustusmäärärahat ovat sidoksissa valtion hyväksymiin avustusmäärärahoihin.

Laatutavoitteet

Yksityisteiden kohtuullinen kunnossapito. Tavoitteena mahdollisimman hyvät kulkuyhteydet haja-asutusalueille, mikä omalta osaltaan pyrkii säilyttämään maaseudun asuttuna.

TOTEUTUMINEN

Uusi hakemusmenettely antaa mahdollisuuden avustuksien hakemiseen myös uusille tiekunnille. Hakemuserusteinen menettely on pyritty saamaan tutuksi myös jo aiemmin avustusta saaneille tiekunnille. Vuonna 2020 kaupungin kunnossapitoavustuksia haettiin ja myönnettiin 83 eri tielle, joiden kokonaispituus oli yhteensä 358 km.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	19.000		19.000	2.638,72	16.361,28
Toimintamenot	-128.200		-128.200	-96.623,13	-31.576,87
Toimintakate	-109.200		-109.200	-93.984,41	-15.215,59

Yksitysteiden talousarvioluvut sisältyvät Rakentamis- ja Tekniset palvelut -määrärahoihin.

5.7.4 Maankäyttöpalvelut

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Maankäyttöpalvelujen vastuualueeseen kuuluvat mm. pohjakartan ylläpito ja hyväksyminen, kaavoitusta tukevien mittauksien suorittaminen keskustan ja Moksunniemen kaava-alueilla sekä paikkatietopalvelujen kehittäminen. Lisäksi maankäyttöpalvelujen toimesta suoritetaan erilaisia kohteiden merkitsemis- ja tarkistusmittauksia.

Maankäyttöpalveluille kuuluu myös kaupungin edustaminen erilaisissa maanmittaustoimituksissa, sekä maa-alueiden myynti-, vuokraus- ja ostotoimenpiteiden valmistelu.

TOTEUTUMINEN

Pohjakarttaa on päivitetty maastomittauksilla sekä käyttämällä maamittauslaitoksen tarjoamia ilmakuva- ja laserkeilausaineistoa. Maastossa on käyty etsimässä kadonneiksi ilmoitettuja rajapyykkejä sekä tarkistettu niiden sijainteja. Ranta-asemakaavojen aineistot ollaan skannattu sähköiseen muotoon pdf-tiedostoiksi. Kaupungin edustaja on ollut läsnä kaupunkia koskevissa maanmittaustoimituksissa. Vuoden aikana on myös toteutunut muutamia tontti- ja maa-alue kauppoja, sekä solmittu vuokrasopimuksia.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	16.100		16.100	377,00	15.723,00
Toimintamenot	-30.600	1.000	-29.600	-23.615,21	-5.984,79
Toimintakate	-14.500	1.000	-13.500	-23.238,21	9.738,21

5.7.5 Tilapalvelut

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Tilapalvelu luo edellytykset muille toiminnoille ylläpitämällä ja kehittämällä toimitiloja ja asuinkiinteistöjä sekä hoitamalla kiinteää omaisuutta siten, että kiinteistöjen arvo säilyy.

LAATUTAVOITTEET

Tilapalvelun ammattitaitoisen henkilöstön tavoitteena on hoitaa kiinteistöjä niin, että ne ovat henkilöstölle / asiakkaille terveellisiä ja turvallisia käyttää ja että asiakastyytyväisyys näiltä osin täyttyisi.

Määrätavoitteet/ Toteutuminen

	TP 19	TA 20	TP 20	TA 21	TS 22	TS 23
Asuinrakennukset						
määrä kpl	15	15	15	15	15	15
tilavuus	22 298	22 298	22 298	22 298	22 298	22 298
Hoitoalan rakennukset						
määrä kpl	12	12	12	12	12	12
tilavuus	7 295	7 295	7 295	7 295	7 295	7 295
Toimisto- ja hallintorakennukset						
määrä kpl	1	1	1	1	1	1
tilavuus	8 991	8 991	8 991	8 991	8 991	8 991
Kokoontumisrakennukset						
määrä kpl	12	12	12	12	12	12
tilavuus	71 323	71 323	71 232	71 323	71 323	71 323
Opetusrakennukset						
määrä kpl	6	6	6	6	6	6
tilavuus	57 053	57 053	57 053	57 053	57 053	57 053
Teollisuusrakennukset						
määrä kpl	4	4	4	4	4	4
tilavuus	13 697	13 697	13 697	13 697	13 697	13 697
Varastorakennukset						
määrä kpl	1	1	1	1	1	1
tilavuus	2 031	2 031	2 031	2 031	2 031	2 031
Muut rakennukset						
määrä kpl	19	19	19	19	19	19
tilavuus	24 119	24 119	24 119	24 119	24 119	24 119
Määrä kpl yhteensä	70	70	70	70	70	70
Yhteensä	206 807	206 807	206 807	206 807	206 807	206 807

Taloudellisuustavoitteet/ Toteutuminen

Vuoden 2020 toteumassa huomioitu myös poistot n. 570 000 €

	TP 19	TA 20	TP 20	TS 21	TS 22	TS 23
Rakennusten ylläpito- menot €/m ³	16,77	15,89	19,28	15,08	15,09	15,09

KIINTEISTÖKAUPAT JA MUUTOKSET

Myyntiin tullaan esittämään ja asettamaan mm. käytöstä poistettuja kiinteistöjä. Asunto-osakkeiden myynnistä päätetään tapauskohtaisesti.

KEHITTÄMINEN

Kiinteistöhoito on siirtynyt Ähtärin Kiinteistöhuolto Oy:n hoidettavaksi. Käyttöön tullaan ottamaan vuoden 2020-2021 aikana sähköinen huoltokirja järjestelmä, jonka avulla palvelun laatua ja seuranta voidaan parantaa.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutok- set	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	2.963.300		2.963.300	2.710.493,53	252.806,47
Toimintamenot	-3.180.500	-106.200	-3.286.700	-3.031.281,78	-255.418,22
Toimintakate	-217.200	-106.200	-323.400	-320.788,25	-2.611,75

5.7.6 Ympäristöpalvelut

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Ympäristöpalvelujen vastuualueeseen kuuluvat rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu.

Rakennusvalvonta pyrkii toiminnallaan ohjaamaan kunnan rakennustoimintaa niin, että luotaisiin kuntalaisille mahdollisimman viihtyisä, turvallinen, terveellinen ja tarkoituksenmukainen asuinympäristö. Ympäristönsuojelun tehtävänä on edistää kestävä kehityksen huomioimista, säilyttää ympäristö viihtyisänä, suojella vesistöjä sekä seurata niiden tilaa, suojella ympäristö- ja luontoarvoja sekä edesauttaa ympäristön kunnostushankkeiden toteutumista.

LAATUTAVOITTEET

Lautakunnan käsittelyä edellyttävät asiat saatetaan käsittelyyn kuuden viikon kuluessa ja viranhaltijapäätöstä edellyttävät asiat kahden viikon kuluessa niiden vireille tulosta.

RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖNSUOJELU

MÄÄRÄTAVOITTEET

	TP 19	TA 20	TP 20	TA 21	TS 22	TS 23
Myönnetyt rakennusluvut	72	70	93	70	70	70
Ilmoitusluvut	27	40	38	40	40	40
Toimenpideluvat	51	50	47	50	50	50
Valmistuneet rakennukset	38	40	35	40	40	40
Katselmukset	178	190	160	190	190	190
Maa-ainesvalvonnat	10	15	11	10	10	10
Ympäristöluvut	0	2	0	2	2	2
Vesitutkimukset	5	40	30	10	10	10
Ympäristötarkastukset	71	60	55	70	70	70
Ympäristöseuranta	151	180	150	180	180	180
Ympäristölupavalvonta	5	30	20	30	30	30

Ympäristönsuojelua ovat vuonna 2020 työllistäneet maa-ainesten ottamistoiminnan lisäksi haja-asutusalueen jätevesiasiat.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	80.200		80.200	73.703,41	6.496,59
Toimintamenot	-178.100	7.900	-170.200	-152.989,43	-17.210,57
Toimintakate	-97.900	7.900	-90.000	-79.286,02	-10.713,98

5.7.7 Palo- ja pelastustoimi

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Pelastustoimi on liittynyt 01.10.2004 Etelä- Pohjanmaan pelastuslaitokseen.

Pelastustoimen järjestämisestä vastaa Seinäjoen kaupunki.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio- muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-570.800		-570.800	-538.022,07	-32.777,93
Toimintakate	-570.800		-570.800	-538.022,07	-32.777,93

5.7.8 Ruokapalvelut

Tulosalueeseen kuuluvat:

- Aluekeittiö
- Myllymäen koulun keittiö

TOIMINNAN YLEISKUVAUS

Vuoden 2000 alusta alkaen on sivistyslautakunnan alaisuuteen tullut Ähtärin sairaalassa toimiva keittiö, jonka toiminta on vakiinnutettu Ähtärin kaupungin toiminnaksi vuoden 2005 alusta lukien.

1.8.2010 lukien siirryttiin yhteen valmistuskeittiöön, Aluekeittiöön. Inhankosken kyläkoulu lakkautettiin 31.7.2016, jolloin Myllymäen kyläkoulun keittiö jatkaa omana tulosyksikkönään. Heinäkuun 2010 loppuun saakka sivistyslautakunta hallinnoi ruokapalveluita ja 1.8.2010 lukien tekninen lautakunta.

Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri lakkautti oman toimintansa kesällä 2016 Ähtärin sairaalan tiloissa.

Ruokapalvelujen vastualueeseen kuuluvat Aluekeittiö, yläkoulun jakelukeittiö, 1 kyläkoulun keittiö, Vilkkilän ja Tassulan päiväkotien jakelukeittiöt, Mäntyrinteen jakelukeittiö, Otsonkoulun Liikuntahallin jakelukeittiö ja Otsonkoulun Sairaalanmäen ruokasali. Aluekeittiö toimittaa ruokapalveluja päiväkoteihin, kouluihin, Kuusiolinnassa Terveys Oy:n eri toimipisteisiin sekä henkilöstölle. Aluekeittiö toimii vuoden jokaisena päivänä.

LAATUTAVOITTEET

Ruokapalveluiden tavoitteena on tarjota eri asiakasryhmille ravitsemuksellisesti laadukasta ruokaa taloudellisuusnäkökulmat huomioon ottaen.

Määrätavoitteet/aluekeittiö	Tot.	Arvio
Suoritteiden määrä 2015	338563	
Suoritteiden määrä 2016	327127	
Suoritteiden määrä 2017	328528	
Suoritteiden määrä 2018	325258	
Suoritteiden määrä 2019	319575	
Suoritteiden määrä 2020	262183	

TALOUELLISUUSTAVOITTEET

Ruokapalvelut tarjoavat aterioita kustannustehokkaasti. Elintarvikehankinnoissa käytetään Etelä-Pohjanmaan Sairaanhoidopiirin elintarvikkeiden hankintarengasta. Muut hankinnat kilpailutetaan. Kaikissa hankinnoissa edellytetään huomioitavaksi hankintalain mahdollistavat laadulliset ja ympäristövaikutuksiin liittyvät kriteerit. Ähtärin kaupunki edellyttää, että hankinnoissa otetaan huomioon myös lähiruoan tarjonta.

TOTEUTUMINEN

Vuoden 2020 keväällä koronaviruksen takia varhaiskasvatuksen ja koulujen ruokailua järjestettiin vain pienelle osalle päiväkotij- ja kouluikäisistä. Ruokapalvelut olivat omalta osalta mukana ruokakassijakelussa, jota hallinnoi Kuussote. Kevät 2020 vaikutti suoritteiden määrän laskuun. Loppuvuoden 2020 aikana toiminta palautui normaaliksi.

TULOARVIOT JA MÄÄRÄRAHAT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	1.411.800	-48.200	1.363.600	1.303.360,77	60.239,23
Toimintamenot	-1.314.600	24.300	-1.290.300	-1.254.323,93	-35.976,07
Toimintakate	97.200	-23.900	73.300	49.036,84	24.263,16

6 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot					
Myyntituotot	2.650.400	500	2.650.900	2.597.717,69	53.182,31
Maksutuotot	314.700	-1.500	313.200	295.035,96	18.164,04
Tuet ja avustukset	205.500		205.500	251.805,62	-46.305,62
Muut toimintatuotot	3.358.700		3.358.700	2.933.359,35	425.340,65
Toimintamenot					
Henkilöstömenot	-10.342.300	447.800	-9.894.500	-9.398.218,00	-496.282,00
Palvelujen ostot	-28.737.300	-169.400	-28.906.700	-28.456.876,79	-449.823,21
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.873.800	-3.100	-1.876.900	-1.859.524,37	-17.375,63
Avustukset muille	-468.400		-468.400	-406.525,07	-61.874,93
Muut toimintakulut	-3.180.500	-273.900	-3.454.400	-3.860.694,56	406.294,56
Toimintakate	-38.073.000	400	-38.072.600	-37.903.920,17	-168.679,83
Verotulot	20.959.000	-1.234.000	19.725.000	20.778.739,11	-1.053.739,11
Valtionosuudet	18.402.000	497.600	18.899.600	19.882.425,00	-982.825,00
Rahoitustuotot ja - kulut:					
Korkotuotot	20.000		20.000	54.693,09	-34.693,09
Muut rahoitustuotot	452.000		452.000	509.712,07	-57.712,07
Korkokulut	20.000		20.000	-81.010,53	101.010,53
Muut rahoituskulut	-80.000		-80.000	-1.313,28	-78.686,72
Vuosikate	1.700.000	-736.000	964.000	3.239.325,29	-2.275.325,29
Poistot					
Suunnitelman mukaiset poistot	-1.650.000	-1.000.000	-2.650.000	-2.696.872,43	46.872,43
Arvonalentumiset					
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					
Satunnaiset kulut					
Tilikauden tulos	50.000	-1.736.000	-1.686.000	542.452,86	2.228.452,86
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	50.000	-1.736.000	-1.686.000	542.452,86	-2.228.452,86

6.1 Valtiotulojen erittely

Verotulot esitetään eriteltyinä kunnan tuloveroon, osuuteen yhteisöveron tuotosta, kiinteistöveroon ja muihin verotuloihin.

Verotulot	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan verotulo	17.404.000	-742.000	16.662.000	17.419.939	-757.939
Osuus yhteisöveron tuotosta	1.172.000	-431.000	1.041.000	1.464.406	-423.406
Kiinteistövero	2.083.000	-61.000	2.022.000	1.894.394	127.606
Muut verotulot	-	-	-	-	-

Kunnan tuloveron määräytymisen perusteista esitetään verotettava tulo, sen muutos sekä tuloveroprosentti edellisiltä vuosilta. Myös kiinteistöveroprosentit esitetään tuloveroja täydentävänä informaationa.

Vuosi	Tuloveroprosentti	Tulovero, milj. €	Muutos
2009	20,75	16.349	-3,5 %
2010	20,75	15.993	-2,2 %
2011	20,75	16.197	+1,3 %
2012	20,75	16.237	+0,3 %
2013	21,25	17.563	+8,2 %
2014	21,25	17.437	-0,7 %
2015	21,25	17.635	+1,1%
2016	22,0	17.461	-1,0%
2017	22,0	17.738	+1,6%
2018	22,0	16.894	-4,8%
2019	22,0	16.830	-0,4%
2020	22,0	17.420	+3,5%

6.2 Valtionosuuksien erittely

Käyttötalouden valtionosuuksista esitetään erittely kuntien yleiseen valtionosuuteen, sosiaali- ja terveystoimen valtionosuuteen, opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuteen ja harkinnanvaraiseen rahoitusavustukseen.

Valtionosuudet	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	18.402.000	-	18.402.000	20.071.323	-1.669.323
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-	-	-	-288497	-
Verotulo-menetyksen korvaus	-	497.600	497.600	99.599	398.001

6.3 Investointien toteutuminen 2020

		Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteuma 2020	Poikkeama
9011 Palkanlaskenta- ohjelma Mepco	menot tulot netto		-30.000 -30.000	-30.000 -30.000	-16.660,89 -16.660,89	-13.339,11 -13.339,11
9012 Talous- raportoinnin ohjelmat	menot tulot netto		-26.000 -26.000	-26.000 -26.000	-18.952,00 -18.952,00	-7.048,00 -7.048,00
9021 Maan osto/myynti	menot tulot voitto netto	-60.000 20.000 -40.000	-10.000 -10.000	-70.000 20.000 -50.000	-66.200,00 42.075,00 -40.723,05 -64.848,05	-3.800,00 -22.075,00 40.723,05 14.848,05
9031 Osakkeiden osto/ myynti	menot tulot netto	0	-200.000 -200.000	-200.000 -200.000	-200.000 -200.000	0
9201 Yhteiskoulun kalusto	menot tulot netto	-20.000 -20.000	0 0	-20.000 -20.000	-10.961,22 -10.961,22	-9.038,78 -9.038,78
9203 Liikunta-alueiden hoitokalusto	menot tulot netto	-50.000 -50.000	20.000 20.000	-30.000 -30.000	-10.131,63 -10.131,63	-19.868,37 -19.868,37
9204 Otsonkoulu kalusto	menot tulot netto	-25.000 -25.000	0 0	-25.000 -25.000	-24.832,45 -24.832,45	-167,55 -167,55
9205 Lukion tietokoneet	menot tulot netto	-10.000 -10.000	0 0	-10.000 -10.000	-10.695,00 -10.695,00	695,00 695,00

		Alkuperäinen talousarvio	Talous arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteuma 2020	Poikkeama
9424						
Vilkkilä Päiväkoti	menot tulot netto	-60.000 -60.000		-60.000 -60.000	-45.490,29 -45.490,29	-14.509,71 -14.509,71
9441						
Pirkanlinna	menot tulot netto	-500.000 -500.000		-500.000 -500.000	-264.946,04 -264.946,04	-235.053,96 -235.053,96
9442						
Ähtärihallin pp	menot tulot netto	-25.000 -25.000		-25.000 -25.000	-16.384,64 -16.384,64	-8.615,36 -8.615,36
9444						
Moduulitila väistö	menot tulot netto		-186.500 -186.500	-186.500 -186.500	-184.593,06 -184.593,06	-1.906,94 -1.906,94
9463						
Paloasema	menot tulot netto	-80.000 -80.000		-80.000 -80.000	-80.173,00 -80.173,00	173,00 173,00
9464						
Uimahalli	menot tulot netto	-1.500.000 -1.500.000		-1.500.000 -1.500.000	-14.728,16 -14.728,16	-1.485.271 -1.485.271
9466						
Rälssitila	menot tulot netto	-36.300 -36.300		-36.300 -36.300		-36.300 -36.300
9472						
Monitoimihalli Eläinharrastajat	menot tulot netto	-44.000 -44.000		-44.000 -44.000	-44.000,00 -44.000,00	
9476						
Perusopetuksen	menot tulot netto				-4.830,80 -4.830,80	4.830,80 4.830,80
9478						
Koulukampus	menot tulot netto	-150.000 -150.000		-150.000 -150.000		-150.000 -150.000

		Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteuma 2020	Poikkeama
9501 Kaavateiden rakentaminen	menot tulot netto	-340.000 -340.000	44.000 44.000	-296.000 -296.000	-77.712,53 -77.712,53	-218.287,47 -218.287,47
9502 Kaavateiden päällystäminen	menot tulot netto	-135.000 -135.000		-135.000 -135.000	-140.850,16 -140.850,16	5.850,16 5.850,16
9505 Katuvalaistus	menot tulot netto	-100.000 -100.000		-100.000 -100.000	-25.482,00 -25.482,00	-74.518,00 -74.518,00
9506 Halkoniemen tiestö päällystys	menot tulot netto	-100.000 -100.000	30.000 30.000	-70.000 -70.000	-30.806,65 -30.806,65	-39.193,35 -39.193,35
9507 Moksun alueen kehittämistoim.	menot tulot netto	-300.000 -300.000		-300.000 -300.000	-177.329,80 -177.329,80	-122.670,20 -122.670,20
9508 Kantalan hulevesi- käsittely	menot tulot netto	-40.000 -40.000		-40.000 -40.000	-21.195,00 -21.195,00	-18.805,00 -18.805,00
9601 Puistot	menot tulot netto	-30.000 -30.000		-30.000 -30.000	-15.957,87 -15.957,87	-14.042,13 -14.042,13
9602 Senioripuisto	menot tulot netto	-70.000 37.800 -32.200		-70.000 37.800 -32.200	-110.438,93 38.000,00 -72.438,93	40.438,93 -200,00 40.238,93
9603 Kiinteistöjen tonttialueiden muutostyöt	menot tulot netto	-15.000 -15.000		-15.000 -15.000	-17.811,73 -17.811,73	2.811,73 2.811,73
9607 Arpaisten kunnostus	menot tulot netto		-20.000 -20.000	-20.000 -20.000	-830,54 -830,54	-19.169,46 -19.169,46

		Alkuperäinen talousarvio	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteuma 2020	Poikkeama
9609						
Pururatojen peruskunnostus	menot	-10.000		-10.000	-23.591,00	13.591,00
	tulot					
	netto	-10.000		-10.000	-23.591,00	13.591,00
9615						
Keskustan puistot	menot	-20.000		-20.000	-20.411,83	411,83
	tulot					
	netto	-20.000		-20.000	-20.411,83	411,83
9620						
Kultainen kori/ esiintymislava	menot	-70.000		-70.000	-78.362,23	8.362,23
	tulot					
	netto	-70.000		-70.000	-78.362,23	8.362,23
9626						
Otson tekonurmi- kentän varustus	menot	-15.000		-15.000	-16.000,69	1.000,69
	tulot					
	netto	-15.000		-15.000	-16.000,69	1.000,69
9640						
Kuntoportaati	menot	-22.000		-22.000	-26.926,00	4.926,00
	tulot					
	netto	-22.000		-22.000	-26.926,00	4.926,00
Investoinnit yhteensä	menot	-3.783.300	-422.500	-4.205.800	-1.838.009,19	-2.367.791
	tulot	57.800		57.800	80.075,00	-22.275
	netto	-3.725.500	-422.500	-4.148.000	-1.757.934,19	-2.390.066

6.4 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio -muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Toiminta ja investoinnit					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	1.700.000	-736.000	964.000	3.239.325,29	-2.275.325,29
Satunnaiset erät					
Tulorahoituksen korj.erät	-200.000		-200.000	-40.723,05	-159.276,95
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-3.783.300	-422.500	-4.205.800	-1.797.286,14	-2.408.513,86
Rahoitusosuudet invest. menoihin	37.800		37.800	38.000	-200,00
Pysyvien vast. hyödykk. luovutusvoitot	220.000		220.000	42.075,00	177.925,00
Toiminta ja investoinnit, netto	-2.025.500	-1.158.500	-3.184.000	1.481.391,10	-4.665.391,10
Rahoitustoiminta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäykset muille				-2.077.500,00	2.077.500,00
Antolainasaamisten vähenn. muilta				77.500,00	-77.500,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaik. lainojen lisäys.	2.025.500		2.025.500		2.025.500,00
Lyhytaik. lainojen muutos				-6.500.000,00	6.500.000,00
Oman pääoman muutokset					
Vaikutus maksuvalmiuteen				-7.018.608,90	

6.5 Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvion toteutumisesta

		Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälk.	Toteutuma	Poikkeama
Keskusvaali- lautakunta	-tulot -menot -netto				-140,25 -140,25	140,25 140,25
Tarkastus- lautakunta	-tulot -menot -netto	-17.600 -17.600		-17.600 -17.600	-27.968,96 -27.968,96	10.368,96 10.368,96
Kaupungin- valtuusto	-tulot -menot -netto	-44.300 -44.300		-44.300 -44.300	-41.225,59 -41.225,59	-3.074,41 -3.074,41
Kaupungin- hallitus	-tulot -menot -netto	324.700 -2.188.500 -1.863.800	48.700 102.200 150.900	373.400 -2.086.300 -1.712.900	483.726,87 -2.068.616,59 -1.584.889,72	-110.326,87 -17.683,41 -128.010,28
Maaseututoimi	-tulot -menot -netto	-54.300 -54.300		-54.300 -54.300	-51.111,63 -51.111,63	-3.188,37 -3.188,37
Perusturva- lautakunta	-tulot -menot -netto	420.000 -25.855.400 -25.435.400	-25.400 -25.400	420.000 -25.880.800 -25.460.800	428.589,42 -26.606.915,17 -26.178.325,75	-8.589,42 726.115,17 717.525,75
Sivistys- lautakunta	-tulot -menot -netto	735.900 -10.231.700 -9.495.800	-1.500 -6.400 -7.900	734.400 -10.238.100 -9.503.700	746.704,42 -9.368.869,11 -8.622.164,69	-12.304,42 -869.230,89 -881.535,31
Tekninen lautakunta	-tulot -menot -netto	5.048.700 -6.210.500 -1.161.800	-48.200 -69.000 -117.200	5.000.500 -6.279.500 -1.279.000	4.418.897,91 -5.816.991,49 -1.398.093,58	581.602,09 -462.508,51 119.093,58
1. Käyttötalous	-tulot -menot -netto	6.529.300 -44.602.300 -38.073.000	-1.000 1.400 400	6.528.300 -44.600.900 -38.072.600	6.077.918,62 -43.981.838,79 -37.903.920,17	450.381,38 -619.061,21 -168.679,83
2. Investoinnit	-tulot -menot -netto	57.800 -3.783.300 -3.725.500	-422.500 -422.500	57.800 -4.205.800 -4.148.000	80.075,00 -1.797.286,14 -1.717.211,14	-22.275,00 -2.408.513,86 -2.430.788,86
3. Rahoitus	-tulot -menot -netto	39.853.000 -80.000 39.773.000	-736.400 -736.400	39.116.600 -80.000 39.036.600	41.303.069,27 -8.659.795,62 32.643.273,65	-2.186.469,27 8.579.795,62 6.393.326,35
YHTEENSÄ	-tulot -menot -netto	46.440.100 -48.465.600 -2.025.500	-737.400 -421.100 -1.158.500	45.702.700 -48.886.700 -3.184.000	47.461.062,89 -54.438.920,55 -6.977.857,66	-1.758.362,89 5.552.220,55 3.793.857,66

7 Tilinpäätöslaskelmat

7.1 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Toimintatuotot		
Myyntituotot	2.008.284,24	2.129.640,64
Maksutuotot	295.035,96	351.431,76
Tuet ja avustukset	251.805,62	405.526,33
Muut toimintatuotot	<u>1.349.406,72</u>	<u>1.286.539,08</u>
Toimintatuotot yhteensä	3.904.532,54	4.173.137,81
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-7.232.265,71	8.186.486,92
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1.934.456,22	-2.079.562,67
Muut henkilösivukulut	-231.496,07	-243.425,04
Henkilöstökulut yhteensä	-9.398.218,00	-10.509.474,63
Palvelujen ostot	-27.913.890,86	-27.818.118,28
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.855.790,35	-2.057.138,61
Avustukset	-367.009,57	-644.063,89
Muut toimintakulut	<u>-2.273.543,93</u>	<u>-1.375.611,69</u>
Toimintakulut yhteensä	-41.808.452,71	-42.404.407,10
TOIMINTAKATE	-37.903.920,17	-38.231.269,29
Verotulot	20.778.739,11	20.346.923,01
Valtionosuudet	19.882.425,00	18.356.334,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	54.693,09	13.154,82
Muut rahoitustuotot	509.712,07	486.019,89
Korkokulut	-81.010,53	-3.646,94
Muut rahoituskulut	<u>-1.313,28</u>	<u>-227.152,27</u>
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	482.081,35	268.375,50
VUOSIKATE	3.239.325,29	740.363,22
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2.696.872,43	-2.628.197,77
Arvonalentumiset	<u> </u>	<u>-316.916,65</u>
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-2.696.872,43	-2.945.114,42
Satunnaiset erät yhteensä		4.849.466,65
TILIKAUDEN TULOS	542.452,86	2.644.715,45
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	542.452,86	2.644.715,45

7.2 Rahoituslaskelma (1000 €)

	2020		2019	
Toiminnan rahavirta				
Tulorahoitus				
Vuosikate	+3.239		+740	
Satunnaiset erät			+4.849	
Tulorahoituksen korjaukset	-41	+3.199	+353	+5.943
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-1.797		-3.518	
Rahoitusosuus investointimenoihin	+38			
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	+42	-1.717	+60	-3.458
Toiminnan ja investointien rahavirta		+1.482		+2.485
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäys	-2.078		-150	
Antolainasaamisten vähennykset	+78			
Lainakannat muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys				
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-6.500	-8.500	+6.400	+6.250
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut	-97		-237	
Vaihto-omaisuuden muutos	+4		+1	
Saamisten muutos	+7.094		-7.664	
Korottomien velkojen muutos	+183	+7.184	-807	-8.234
Rahoituksen rahavirta		-1.316		-1.984
Rahavarojen muutos		+166		+501
Rahavarojen muutos				
Kassavarat 31.12. (1.000 €)		805		639
Kassavarat 1.1. (1.000 €)		<u>639</u>		<u>138</u>
		+166		+501

7.3 Tase 31.12.2020

VASTAAVAA	2020	2019	VASTATTAVAA	2020	2019
PYSYVÄT VASTAAVAT			OMA PÄÄOMA		
Aineettomat hyödykkeet			Peruspääoma	24.279.762,68	24.279.762,68
Aineettomat oikeudet	34.870,96		Edell. tilik. yli-/alijäämä	2.534.478,24	-110.237,21
Muut pitkäv. menot	<u>56.695,34</u>	<u>49.884,70</u>	Tilikauden yli-/alijäämä	<u>542.452,86</u>	<u>2.644.715,45</u>
	91.566,30	49.884,70		27.356.693,78	26.814.240,92
Aineelliset hyödykkeet			TOIMEKSIANTOJEN		
Maa- ja vesialueet	3.787.596,27	3.722.748,22	PÄÄOMAT		
Rakennukset	19.459.067,48	20.884.508,31	Valtion toim.annot	102.000,00	
Kiint. rakent. ja laitteet	3.806.360,61	3.712.021,56	Lahj.rah. pääomat	34.807,63	34.449,56
Koneet ja kalusto	439.158,12	578.034,91	Muut toimeksiant. pääomat	<u>570.051,27</u>	<u>666.964,86</u>
Muut aineell. hyödyk.	34.349,05	34.349,05		706.858,90	701.414,42
Ennakkomaksut ja keskenener. hankinnat	<u>419.848,24</u>	<u>195.337,56</u>	VIERAS PÄÄOMA		
	27.946.379,77	29.126.999,61	Pitkäaikainen		
Sijoitukset			Muut velat	<u>299.735,59</u>	<u>299.735,59</u>
Osakkeet ja osuudet	12.078.530,84	11.878.530,84		299.735,59	299.735,59
Muut lainasaamiset	3.868.716,18	1.868.716,18	Lyhytaikainen		
Muut saamiset	<u>7.484,36</u>	<u>7.484,36</u>	Lainat rahoit. ja vak.laitoks	20.000.000,00	26.500.000,00
	15.954.731,38	13.754.731,38	Saadut ennakot	500,00	2.125,43
TOIMEKSIANTOJEN			Ostovelat	1.064.881,46	1.599.061,09
VARAT			Muut velat	172.018,04	164.501,05
Valtion toimeksiannot	102.000,00		Siirtovelat	<u>2.086.971,74</u>	<u>1.375.626,16</u>
Lahj.rah.erityiskatt	<u>34.807,63</u>	<u>34.449,56</u>		23.324.371,24	29.641.313,73
	136.807,63	34.449,56			
Vaihto-omaisuus					
Muu vaihto-omaisuus		<u>4.621,49</u>			
		4.621,49			
Saamiset					
Pitkäaikaiset lainasaamiset	322.500,00	342.500,00			
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	2.520.523,47	1.789.472,75			
Lainasaamiset	3.602.880,00	6.105.821,19			
Muut saamiset	306.043,54	5.599.650,01			
Siirtosaamiset	<u>1.302,16</u>	<u>9.527,38</u>			
	6.753.249,17	13.846.971,33			
RAHOITUSARVOPAPERIT					
Osakkeet ja osuudet	1.202,80	1.202,80			
RAHAT JA PANKKI-SAAMISET	803.722,46	637.843,79			
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
YHTEENSÄ	51.687.659,51	57.456.704,66	YHTEENSÄ	51.687.659,51	57.456.704,66

7.4 Konsernituloslaskelma (1000€)

	2020	2019
Toimintatuotot	50.230	50.232
Toimintakulut	-85.318	-88.591
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	<u>7</u>	<u>5</u>
Toimintakate	-35.081	-38.354
Verotulot	20.779	20.347
Valtionosuudet	22.089	20.362
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	59	9
Muut rahoitustuotot	268	303
Korkokulut	-408	-390
Muut rahoituskulut	<u>-50</u>	<u>-273</u>
Vuosikate	7.656	2.004
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-6.500	-6.162
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	-13	-106
Satunnaiset erät	<u></u>	<u>5.200</u>
Tilikauden tulos	1.143	936
Tilinpäätössiirrot		
Tilikauden verot	-24	-38
Laskennalliset verot	-12	30
Vähemmistöosuudet	-4	16
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	1.103	944

7.5 Konsernin rahoituslaskelma (1000€)

	2020		2019	
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	7.632		1.966	
Satunnaiset erät			5.200	
Tulorahoituksen korjauserät	<u>-264</u>	7.368	<u>-26</u>	7.140
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-5.770		-8.872	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	180		116	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	<u>-111</u>	5.701	<u>837</u>	<u>-7.918</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta		1.667		-779
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset	-2.128		-450	
Antolainasaamisten vähennykset	<u>78</u>	-2.050	<u>328</u>	-122
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	5.541		2.334	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1.666		-1.871	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	<u>-11.565</u>	-7.690	<u>6.584</u>	7.048
Oman pääoman muutokset	102		-115	
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-211		202	
Vaihto-omaisuuden muutos	-41		106	
Saamisten muutokset	11.702		-3.490	
Korottomien velkojen muutokset	<u>-2.601</u>	8.849	<u>-2.664</u>	<u>-5.846</u>
Rahoituksen rahavirta		-789		964
Rahavarojen muutos		878		186
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12		5.549		4.671
Rahavarat 1.1.		<u>4.671</u>		<u>4.485</u>
		878		186

7.6 Konsernitase (1000 €)

VASTAAVAA	2020 1 000€	2019 1 000€	VASTATTAVAA	2020 1 000€	2019 1 000€
PYSYVÄT VASTAAVAT	76.506	77.088	OMA PÄÄOMA	21.687	20.639
Aineettomat hyödykkeet	2.858	2.987	Peruspääoma	24.280	24.280
Aineettomat oikeudet	714	670	Arvonkorotusrahasto	234	334
Muut pitkäv. menot	2.144	2.317	Muut omat rahastot	6	518
Aineelliset hyödykkeet	70.338	71.155	Edell. tilik. yli-/alijäämä	-3.936	-5.437
Maa- ja vesialueet	4.868	4.857	Tilikauden yli-/alijäämä	1.103	944
Rakennukset	50.025	50.967			
Kiint. rakent. ja laitteet	4.195	4.235	VÄHEMMISTÖOSUUKSET	216	213
Koneet ja kalusto	2.484	2.607			
Muut aineell. hyödyk.	7.560	7.590	PAKOLLISET VARAUKSET	480	695
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	1.206	899	Muut pakolliset varaukset	480	695
Sijoitukset	3.310	3.285	TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Osakkuusyhteisöt	2.202	2.293	PÄÄOMAT	953	1.065
Osakkeet ja osuudet	990	916			
Muut lainasaamiset	107	66	VIERAS PÄÄOMA	66.013	71.297
Muut saamiset	11	11			
			Pitkäaikainen korollinen	30.553	29.761
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	290	191	Pitkäaikainen koroton	2.909	2.535
			Lyhytaikainen korollinen	22.218	29.044
VAIHTUVAT VASTAAVAT	12.552	16.291	Lyhytaikainen koroton	10.333	9.958
Vaihto-omaisuus	733	692			
Saamiset	6.270	10.928	VASTATTAVAA YHTEENSÄ	89.348	93.909
Pitkäaikaiset saamiset	9	9			
Lyhytaikaiset saamiset	6.261	10.918			
Rahoitusarvopaperit	605	601			
Rahat ja pankkisaamiset	4.944	4.070			
VASTAAVAA YHTEENSÄ	89.348	93.909			

8 Tilinpäätöksen liitetiedot

8.1 Tilinpäätöksen laatimista ja esittämistä koskevat liitetiedot

8.1.1 Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja – menetelmät sekä jaksotusperiaatteet

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisilla poistoilla. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty liitetiedoissa kohdassa poistosuunnitelma.

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksia. Koronvaihtosopimukset on tehty suojaamistarkoituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla kiinteään korkoon. OP Yrityspankin kanssa on tehty koronvaihtosopimus, joka on voimassa vuosina 2019 - 2023 ja kynnyksellinen koronvaihtosopimus ajalle vuosina 2023 - 2049. Tämän koronvaihtosopimuksen kynnyksellisyys on poistettu vuonna 2019. Kassavirtoja koronvaihtosopimuksista Op Yrityspankin kanssa ei ole ennen vuotta 2019. Ratkaisu sisältää break clause -lausekkeen, joka oikeuttaa molemmat osapuolet irtisanomaan sopimuksen 10 vuoden päästä sopimuksen tekohetkestä, ja tämän jälkeen 5 vuoden välein. Asiakkaalla on kuitenkin oikeus purkaa sopimus vallitsevaan markkina-arvoon milloin tahansa. Kaupungin talousarviossa on hyväksytty lainanottovaltuudet 36 miljoonan saakka.

8.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta White House Oy:tä, jolla ei ole ollut toimintaa v. 2019 ja jolla ei ole omaisuutta.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on tehty nimellis- eli pariarviomenetelmällä.

Sisäiset liiketapahtumat

Sisäiset velat ja saamiset ja muut sisäiset liiketapahtumat on vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta eliminoitu. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskennassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitasossa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytär yhteisöjen ja säätiöiden aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisöjen oikaisuksi ja aiemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistetty konsernitilinpäätökseen.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset on vuonna 2016 jaettu uuden ohjeen mukaisesti konsernituloslaskelmassa laskennallisten verojen muutoksen ja tilikauden yli- ja alijäämän sekä konsernitaseessa omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

8.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

8.2.1 toimintatuottojen erittely (1000€)

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Yleishallinto	601	560	464	429
Sosiaali- ja terveyspalvelut	35.453	34.598	15	19
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1.153	1.202	742	868
Yhdyskuntapalvelut	6.409	6.891	2.683	2.857
Muut palvelut	6.605	7.004		
Toimintatuotot yhteensä	50.221	50.255	3.904	4.173

8.2.2 Verotulojen erittely

Verotulojen erittely		
	2020	2019
Kunnan verotulo	17.419.939	16.829.503
Osuus yhteisöveron tuotosta	1.464.406	1.424.434
Kiinteistövero	1.894.394	2.092.985
Muut verotulot		
Yhteensä	20.778.739	20.346.923

8.2.3 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuuksien erittely				
	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasausta)	15.866.535	14.501.911	15.866.535	14.501.911
Verotuloihin perustuvat valtionosuuksien tasaus	4.204.788	4.168.876	4.204.788	4.168.876
Järjestelmämuutoksen tasaus	-	-	-	-
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-288.497	-314.453	-288.497	-314.453
Harkinnanvarainen valtionosuus	99.599	-	99.599	-
Yksikköhintarah. muk. valt. osuus	2.207.206	2.005.931		
Valtionosuudet yhteensä	22.089.631	20.362.265	19.882.425	18.356.334

8.2.4 Palvelujen ostojen erittely

	Kaupunki	
	2020	2019
Asiakaspalvelujen ostot	24.476.863,46	24.181.229,75
Muiden palvelujen ostot	3.437.027,40	3.636.888,53
Palvelujen ostot yhteensä	27.913.890,86	27.818.118,28

8.2.5 Käyttöomaisuuslajit ja niiden poistoajat

Poistoajat 1.1.2004 alkaen	Tasapoisto	Menojäännöspoisto	Tasapoisto vuosia/ Menojäännöspoisto
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	5 v	ei suositella	4 v
Muut pitkävaikutteiset menot			
Perustamis- ja järjestelymenot	3 – 5 v	ei suositella	5 v
Tutkimus- ja kehittämismenot	3 – 5 v	ei suositella	5 v
Konserniliiketoiminta	5 v	ei suositella	5 v
Liiketoiminta	5 v	ei suositella	5 v
Atk-ohjelmistot	2 – 5 v	ei suositella	4 v
Muut	3 – 5 v	ei suositella	5 v
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		ei poistoaikaa
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	30 – 50 v	5 % - 10 %	kivi 45 v, puu 35 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 – 30 v	10 % - 15 %	kivi 30 v, puu 20 v
Taloussrakennukset	15 – 20 v	15 % - 20 %	kivi 20 v, puu 15 v
Vapaa-ajan rakennukset	20 – 30 v	10 % - 15 %	kivi 30 v, puu 20 v
Asuinrakennukset	30 – 50 v	5 % - 10 %	kivi 45 v, puu 35 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 % tai 18 v
Sillat, laiturit ja uimalat	10 – 30 v	10 % - 25 %	17 % tai 18 v
Muut maa- ja vesirakenteet	15 – 30 v	10 % - 20 %	15 %
Vedenjakeluverkosto	30 – 40 v	7 % - 10 %	8 %
Viemäriverkko	30 – 40 v	7 % - 10 %	8 %
Kaukolämpöverkko	20 – 30 v	10 % - 15 %	12 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulko- valaistuslaitteet	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 – 12 v	20 % - 22 %	21 %
Maakaasuverkko	20 - 25 v	12 % - 15 %	13 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 % tai 18 v
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitos- koneet ja laitteet	10 – 20 v	15 % - 25 %	20 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 %
Liikenteen ohjauslaitteet	10 – 15 v	20 % - 25 %	22 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 – 15 v	20 % - 25 %	22 %
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 %
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 – 15 v	20 % - 27 %	24 %
Muut kuljetusvälineet	5 – 10 v	25 % - 30 %	27 %
Muut liikkuvat työkoneet	5 – 10 v	25 % - 30 %	27 %
Muut raskaat koneet	10 – 15 v	20 % - 25 %	22 %
Muut kevyet koneet	5 – 10 v	25 % - 30 %	27 %
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 – 15 v	20 % - 30 %	25 %
Atk-laitteet	3 – 5 v	30 % - 40 %	4 v
Muut laitteet ja kalusteet	3 – 5 v	30 % - 40 %	35 %
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto		
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa		
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa		
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa		
Hyödykkeiden aktivointiraja 10.000 € Poistosuunnitelmasta poikkeavat poistoajat: Hotellin iv-saneeraustyöt (sopimus 31.5.2005), sovellettava poisto-aika 7 v			

ÄHTÄRIN KAUPUNKI

Käyttöomaisuuslajit ja niiden poistoajat 1.1.2013 alkaen

PYSYVÄT VASTAAVAT	Tasapoisto	Menojäännöspoisto	Ähtäri
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	2 – 5 v *	ei suositella	4 vuotta
Aineettomat oikeudet	5 – 20 v *	ei suositella	14 vuotta
Liikearvo	2 – 5 v *	ei suositella	4 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot			
Atk-ohjelmistot	2 – 5 v *	ei suositella	4 vuotta
Muut	2 – 5 v *	ei suositella	5 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	ei poistoaikaa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 – 50 v	5 % - 10 %	kivi 45 v, puu 35 v
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 – 30 v	10 % - 15 %	kivi 30 v, puu 20 v
Talousrakennukset	10 – 20 v	15 % - 20 %	kivi 20 v, puu 15 v
Vapaa-ajan rakennukset	20 – 30 v	10 % - 15 %	kivi 30 v, puu 20 v
Asuinrakennukset	30 – 50 v	5 % - 10 %	kivi 45 v, puu 35 v
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 %
Sillat, laiturit, uimalat	10 – 30 v	10 % - 25 %	15 %
Muut maa- ja vesirakenteet	15 – 30 v	10 % - 20 %	15 %
Vedenjakeluverkosto	30 – 40 v	7 % - 10 %	8 %
Viemäriverkko	30 – 40 v	7 % - 10 %	8 %
Kaukolämpöverkko	20 – 30 v	10 % - 15 %	12 %
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulko- valaistuslaitteet	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 %
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	10 – 12 v	20 % - 22 %	21 %
Maakaasuverkko	20 - 25 v	12 % - 15 %	13 %
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 %
Sähkö-, vesi- yms. laitojen laitos- koneet ja laitteet	10 – 20 v	15 % - 25 %	20 %
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 %
Liikenteen ohjauslaitteet	10 – 15 v	20 % - 25 %	22 %
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	10 – 15 v	20 % - 25 %	22 %
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	15 – 20 v	15 % - 20 %	17 %
Puiset alukset ja muut uivat työkoneet	8 – 15 v	20 % - 27 %	23 %
Muut kuljetusvälineet	4 – 7 v	25 % - 30 %	27 %
Muut liikkuvat työkoneet	5 – 10 v	25 % - 30 %	27 %
Muut raskaat koneet	10 – 15 v	20 % - 25 %	22 %
Muut kevyet koneet	5 – 10 v	25 % - 30 %	27 %
Sairaala-, terveydenhuolto- yms.			

laitteet	5 – 15 v	20 % - 30 %	25 %
Atk-laitteet	3 – 5 v	30 % - 40 %	5 v
Muut laitteet ja kalusteet	3 – 5 v	30 % - 40 %	35 %
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat		käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet		ei poistoaikaa	
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat		ei poistoaikaa	
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet		ei poistoaikaa	

*) erityisestä syystä voi olla enintään 20 vuotta

8.2.6 Pakollisten varausten muutokset (1000€)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1. (ky)	690	679		
Lisäykset tilikaudella	112	76		
Vähennykset tilikaudella	-346	-83		
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	456	690		
Vastuu lääkäreiden ja ensih. korv. 1.1 (ky)				
Lisäykset tilikaudella	19			
Vastuu lääkäreiden ja ensih. korv. 31.12	19			
Vuokravastuut 1.1. (ky)	5	22		
Lisäykset tilikaudella	2	1		
Vähennykset tilikaudella	-2	-18		
Vuokravastuut 31.12	5	5		

8.2.7 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntituotot ja -tappiot

	Kaupunki	
	2020	2019
Myyntituotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	40.723,05	11.996,71
Rakennusten myyntivoitot	-	-
Koneet ja kalusto myyntiv.	-	23.091,31
Osakkeiden myyntivoitot		
Myyntivoitot yhteensä	40.723,05	35.088,02
Muut toimintakulut		
Maan myyntitappio	-	-
Kiinteistön myyntitappio	-	37.490,60
Osakkeiden myyntitappio		-
Myyntitappiot yhteensä	-	37.490,60

8.2.8 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

	2020	2019
Osinkotuotot muista yhteisöistä	108.698,64	93.766,45
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	31.529,50	31.529,50
Yhteensä	140.288,14	125.295,95

8.3 Tasetta koskevat liitetiedot

8.3.1 Arvonkorotukset (1000€)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	48	48	-	-
Arvonkorotukset				
Arvonkorotusten purku			-	-
Arvo 31.12	48	48	-	-
Rakennukset				
Arvo 1.1.	286	286	-	-
Arvonkorotusten purku	100		-	-
Arvo 31.12.	186	286	-	-
Arvonkorotukset yhteensä 31.12.	234	334	-	-

8.3.2 Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet				Aineelliset hyödykkeet						
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakko-maksut	Yhteensä	Maa- ja vesialueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko-maksut ja kesker.hank.	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.		49.884,70		49.884,70	3.722.748,22	20.884.508,31	3.712.021,56	578.034,91	34.349,05	195.337,56	29.126.999,61
Lisäykset tilikauden aikana		79.612,89		79.612,89	66.200,00	230.083,35	687.430,76	56.620,30		493.338,84	1.533.673,25
Rahoitusosuudet tilikaudella							54.000,00				-54.000,00
Vähennykset tilikauden aikana					1.351,95						-1.351,95
Siirrot erien välillä						171.050,88	97.777,28			-268.828,16	
Tilikauden poisto		37.931,29		37.931,29	-	1.826.575,06	636.868,99	195.497,09	-	-	-2.658.941,14
Arvonlennukset ja niiden palautukset											
Poistamaton hankintameno 31.12.		91.566,30		91.566,30	3.787.596,27	19.459.067,48	3.806.360,61	439.158,12	34.349,05	419.848,24	27.946.379,77
Arvonkorotukset											
Kirjanpitoarvo 31.12		91.566,30		91.566,30	3.787.596,27	19.459.067,48	3.806.360,61	439.158,12	34.349,05	419.848,24	27.946.379,77
Olennaiset lisäpoistot						952.198,08					
Erittely olennaisista lisäpoistoista						449.872,08 502.326,00	Ya/lukio Otsonkoulu				

8.3.3 Maa- ja vesialueet erittely

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Maa- ja vesialueet				
Maa- ja vesialueet	4.867.931,72	4.775.034,92	3.787.596,27	3.722.748,22
Maa- ja vesialueet yhteensä	4.867.931,72	4.775.034,92	3.787.596,27	3.722.748,22

8.3.4 Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Osakkeet ja osuudet					Asuntolainat, Jvk, muut laina- ja muut saamiset				
	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht. yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä	Jvk- laina- saamiset	Saamiset konserni- yhteisöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset Muut yhteisöt	Yhteensä
Hankinta- meno	4.947.487,27	949.550,53	5.023.903,82	957.589,22	11.878.530,84	-	1.811.806,11	-	64.394,43	1.876.200,54
Lisäykset	200.000,00			-	200.000,00	-	2.000.000,00	-		2.000.000,00
Vähennykset	-			-	-	-		-	-	
Siirto erien välillä						-		-		
Hankinta- meno 31.12.	5.147.487,27	949.550,53	5.023.903,82	957.589,22	12.078.530,84	-	3.811.806,13	-	64.394,43	3.876.200,54
Arvonalen- nukset						-		-		
Arvonkoro- tukset						-		-		
Kirjanpito- arvo 31.12.	5.147.487,27	949.550,53	5.023.903,82	957.589,22	12.078.530,84	-	3.811.806,13	-	64.394,43	3.876.200,54

8.3.5 Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		
				omasta pääoma- sta	vieraas- ta pää- omasta	tilikau- den voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Ähtäri Teollisuuskiinteistöt Oy	Ähtäri	100 %	100 %	45	1.233	13
Kiinteistö Oy Ähtäri Vuokratalot	Ähtäri	100 %	100 %	-426	4.573	-80
Ähtäri Energia ja Vesi Oy	Ähtäri	100 %	100 %	645	14.282	16
Ähtäri Eläinpuisto Oy	Ähtäri	99 %	99 %	-433	6.468	289
Kiinteistö Oy Ouluvesi	Ähtäri	100 %	100 %	-105	1.379	-29
Ähtäri Liikunnan Tuki Oy	Ähtäri	90,2 %	90,2 %	-77	392	-40
Pirkanpohjasäätiö	Ähtäri	Jäsen	Jäsen	-	-	-
Ähtäri Zoo Resort Oy	Ähtäri	32%	89,42%	41	3	-9
Hotelli Mesikämmen Oy	Ähtäri	0%	99%	83	3.119	242
Moksunniemi Oy	Ähtäri	-	-	-	-	-
Kiint. Oy Ähtäri Blue Building	Ähtäri	0%	100%	7	1.120	4
Snowpanda Resort Ähtäri Zoo	Ähtäri	0%	99%	-850	3.255	13
Ähtäri Kiinteistöhuolto Oy	Ähtäri	0%	100%	-41	197	-45
Ähtäri Matkailu Oy	Ähtäri	100%	100%	4	84	2
Kuntayhtymät						
Eskoon sosiaalipalvelujen ky	Seinäjoki	3,96 %	3,96 %	250	1.156	0
Etelä-Pohjanmaan Liitto	Seinäjoki	3,82 %	3,82 %	83	26	8
Etelä-Pohjanmaan sh-piiri	Seinäjoki	5,61 %	5,61 %	3.360	14.775	352
Kuusiokuntien sosiaali- ja terveyskuntayhtymä	Ähtäri	19,33 %	19,33 %	382	1.447	10
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	Seinäjoki	4,61 %	4,61 %	2.834	1.617	-56
Osakkuusyhteisöt yhdistelemättömät						
As. Oy Alataival	Ähtäri	32,40 %	32,40 %	-	-	-
Kiint, Oy Ähtäri Sairaalanmäki	Ähtäri	29,00 %	35,76 %	1 044	225	44

8.3.6 Saamisten erittely

	2020		2019	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		2.090.551,03		1.372.165,75
Lainasaamiset	322.500,00	3.227.500,00	342.500,00	5.662.000,00
Muut saamiset				2.040,73
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>	322.500,00	5.318.051,03	342.500,00	7.036.206,48
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset		116.746,87		232.466,40
Lainasaamiset				
Muut saamiset		27.972,53		27.208,33
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>		114.719,40		259.674,73
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset		349,08		6.507,50
Lainasaamiset		230.000,00		300.000,00
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
<i>Yhteensä</i>		230.349,08		306.507,50
Saamiset yhteensä	342.500,00	5.663.119,51	342.500,00	7.602.388,71

8.3.7 Rahoitusarvopaperit

	2020	2019
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo	1.202,80	1.202,80
Erotus		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo		
Erotus		
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo		
Erotus		
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo		
Erotus		
Yhteensä rahoitusarvopaperit	1.202,80	1.202,80

8.3.8 Oman pääoman erittely

	Kaupunki	
	2020	2019
Peruspääoma 1.1.	24.279.762,68	24.279.762,68
Lisäykset		
Vähennykset		
Peruspääoma 31.12.	24.279.762,68	24.279.762,68
Arvonkorotusrahaso 1.1.		
Lisäykset		
Vähennykset		
Arvonkorotusrahaso 31.12.		
Muut rahastot		
Vahinkorahaston pääoma 1.1.		
Siirrot rahastoon		
Siirrot rahastosta		
Vahinkorahaston pääoma 31.12.		
Muut rahastot yhteensä 31.12.		
Edellisten tilikausien alijäämä 1.1.		-110.237,21
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	2.534.478,24	
Edellisen tilikauden virheen oikaisu		
Edellisten tilikausien yli/alijäämä 31.12.	2.534.478,24	-110.237,21
Tilikausien ylijäämä/alijäämä	542.452,86	2.644.715,45
Oma pääoma yhteensä	27.356.693,78	26.814.240,92

8.3.9 Pitkäaikaiset velat

5. v jälkeen erääntyvät		
	2020	2019
Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta		
Lainat julkisyhteisöiltä		
Lainat muilta luotonantajilta		
Saadut ennakot		
Ostovelat		
Muut velat	299.735,59	299.735,59
Siirtovelat		
Pitkäaikaiset velat yhteensä	299.735,59	299.735,59

8.3.10 Lainat rahoitusyhtiöiltä

	2020	2019
lainat		
Danske Bank	9.000.000,00	13.500.000,00
Korko -0,41%		
Erääntyy 07.01.2021		
Kuntarahoitus Oy	11.000.000,00	13.000.000,00
Korko -0,44%		
Erääntyy 01.02.2021		
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	20.000.000,00	26.500.000,00

8.3.11 Pakolliset varaukset (1000 €)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutus	456	690		
Vastuu lääkäreiden lepoaikakorvauksista	2			
Vastuu ensihoidon palkkaharmonisat.	17			
Takuuvaraus				
Vahingonkorvausvaraus				
Vuokravastuut käyttämättömistä tiloista	5	5		
Ympäristövastuut				
Muut pakolliset varaukset yhteensä	480	695	0	0

8.3.12 Vieras pääoma (1000€)

	2020		2019	
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		94		247
Muut velat	300		300	
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>	300	94		247
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Saadut ennakot				
Ostovelat		224		35
Muut velat				
Siirtovelat		625		
<i>Yhteensä</i>		849		35
Velka osakkuus- tai sekä muille omistusyhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		1		2
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>		1		2
Vieras pääoma yhteensä	300	944		284

8.3.13 Muiden velkojen erittely

	Kaupunki	
	2020	2019
Muut velat		
Liittymismaksut	299.735,59	299.735,59
Muut velat		
Muut velat yhteensä	299.735,59	299.735,59

8.3.14 Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Kaupunki	
	2020	2019
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Tuloennakot		
Menojäämät		
Siirtyvät korot	665,28	2.876,84
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	1.008.066,30	1.069.248,75
Valtionosuusennakot	242.546,26	122.020,34
Muut siirtovelat jäsenkuntayht.	625.187,82	
Muut siirtovelat	210.506,08	181.480,23
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	2.086.971,74	1.375.626,16
Siirtovelat yhteensä	2.086.971,74	1.375.626,16

8.4 Vakuuksia, vastuusitoumuksia ja taseen ulkopuolisia järjestelyjä koskevat liitetiedot

8.4.1 Vakuudet

Kaupungilla ei ole annettuja vakuuksia.

8.4.2 Leasing- ja vuokravastuiden yhteismäärä (1000€)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Vuokravastuut				
Vuokravastuut yhteensä	12.859	7.892	7.612	2.807
Leasingvastuut yhteensä	667	715	137	73
Yhteensä	13.526	8.607	7.749	2.880
Leasingsopimuksiin ei sisälly olennaisia irtisanomis- ja lunastusehdon mukaisia vastuista.				

8.4.3 Vastuusitoumukset (1000€)

Järjestelyn luonne ja liiketoiminnallinen peruste	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma				
Jäljellä oleva pääoma	-	-	17 172	17.962
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	3.899	4.151	3.042	3.264
Jäljellä oleva pääoma				
Lisäksi kaupunki on myöntänyt omavelkaisen takauksen Ähtärin Energia ja Vesi Oy:n lainojen korkosuojaukseen.				

8.4.4 Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista (1000€)

	2020	2019
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	37 462	34.334
Kunnan osuus takauskeskuksen kattamattomista takausvastuista 31.12.	-	-
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	23	23

8.4.5 Muut taloudelliset vastuut (1000€)

	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
Arvonlisäveron palautusvastuu	4.513	4.485	2.360	2.561
Perustamishankkeiden valtionosuuden palautusvastuu	1.339	1.339	1.339	1.339
Osuus kuntayhtymän alijäämästä				
Muut vastuut	10.236	10.934		
Muut taloudelliset vastuut yht.	16.088	16.758	3.699	3.900

8.4.5 Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Koronvaihtosopimus

Ähtärin kaupungin lainakanta on suojattu 10 miljoonan euron koronvaihtosopimuksella. Ähtärin kaupunki on solminut 25.9.2014 (hallintojohtaja / § 63) OP Yrityspankki Oyj:n (Pohjola Pankki Oyj:n) kanssa OTC koronvaihtosopimuksen 10.000.000 euron pääomalle ajalle 31.3.2019 - 31.3.2023. Korontarkistuspäivät ovat neljännesvuosittain ja maksettava korko on 0,92 prosenttia. Vuonna 2019 muutettiin koronvaihtosopimuksia siten, että siihen lisättiin korkolattia aikavälille 30.9.2019 – 30.9.2022. Nollakorkolattia, jolla kumotaan vanhan korkosuojan negatiivinen viitekorko seuraavat kolme vuotta. Optiopremio 203.000 euroa maksetaan uuden koronvaihtosopimuksen kiinteän koron tasossa.

Vuonna 2019 tehty uusi tulevaisuudessa alkava koronvaihtosopimus 31.3.2023 – 30.6.2049 korvaa kynnyksellisen koronvaihtosopimuksen. Uuden sopimuksen kiinteä korkotaso pitää sisällään vanhan sopimuksen purkukustannuksen ja a.o. korkolattian premion.

Korkojen 1 %-yks. nousu aiheuttaa sopimusten markkina-arvoissa seuraavat muutokset:

- Sopimus 450033: **+399.164,57 €**
- Sopimus AHTARI2: **+1.511.878,65 €**

Korkojen 1 %-yks. lasku aiheuttaa sopimusten markkina-arvoissa seuraavat muutokset:

- Sopimus 450033: **-423.398,91 €**
- Sopimus AHTARI2: **-2.221.228,70 €**

Vuoden lopun tilanteen mukaan sopimusten kassavirtojen odotetaan kääntyvän positiiviseksi:

- Sopimus 450033: Vuonna 2022
- Sopimus AHTARI2: Sopimuksesta ei odoteta tulevan positiivista kassavirtaa

Ähtärin kaupungin lainakanta 31.12.2020 on 20,0 miljoonaa eli lainojen suojausaste on 50,0 prosenttia.

Kaupunki suojaa koronvaihtosopimuksilla olemassa olevia lainoja ja koronvaihtosopimus on tehty suojaamistarkoituksessa. Kaupungilla on lainojen uudelleenrahoitustarve sekä uudelleenrahoitukseen sisältyvä korkoriski, jota koronvaihtosopimuksella suojataan.

Korkoriskin suojaamisen tarkoitus on tukea taloudellisen toiminnan tavoitteiden saavuttamista pitkällä aikavälillä sekä pienentää korkokulujen vaihtelua.

Operandi Oy on 13.11.2015 tehnyt rahoitusriskien hallinnan strategiakartoituksen.

Järjestelyn tarkoitus	Konserni		Kaupunki	
	2020	2019	2020	2019
OP Yrityspankki Oyj:n kanssa on tehty koronvaihtosopimus, joka on voimassa 2019-2023. Koronvaihtosopimukseen lisätään korkolattia aikavälille 30.9.2019-30.9.2022. Kassavirtoja korovaihtosopimuksista ei ole ennen vuotta 2019. Ratkaisu sisältää break clause -lausekkeen, joka oikeuttaa molemmat osapuolet irtisanomaan sopimuksen 10 vuoden päästä sopimuksen tekohetkestä, ja tämän jälkeen 5 vuoden välein. Asiakkaalla on kuitenkin oikeus purkaa sopimus vallitsevaan markkina-arvoon milloin tahansa.				
Koronvaihtosopimus 29.3.2016 Markkina-arvo 31.12.			-334.781	-403.688
Kynnyksellinen Koronvaihtosopimus				
Cap-,Foor- ja Collar-sopimukset sos. tekopäivä 27.9.2019 sopimuksen päätympäivä 30.9.2022			98.153	98.260
Koronvaihtosopimus 31.3.2023-30.6.2049 Markkina-arvo 31.12.			-6.449.245	-4.207.296
Koronvaihtosopimukset/konserni Markkina-arvo 31.12.	-6.685.873	-5.059.724		

8.5 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkiota ja intressitahotapahtumia koskevat liitetiedot

8.5.1 Henkilöstön lukumäärä 31.12.

	2020	2019
Yleishallinto	17	21
Sosiaali- ja terveystoimi	13	14
Opetus- ja kulttuuritoimi	140	148
Yhdyskuntapalvelut	56	66
Muut palvelut		
Liiketoiminta		
Yhteensä	226	249

8.5.2 Henkilöstökulut

	2020	2019
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	9.398.218,00	10.509.474,63
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	88.115,19	60.706,07
Henkilöstökulut yhteensä	9.486.333,19	10.570.180,70

8.5.3 Luottamushenkilön palkkiosta perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut

	2020	2019
Keskusta	5.107,15	5.720,45
Kokoomus	1.115,85	1.215,70
Kristillisdemokraatit	313,00	321,90
SDP	1.820,19	2.099,86
Perussuomalaiset	0	0
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	8.356,19	9.357,91

8.5.4 Tilintarkastajan palkkiot

	2020	2019
Tilintarkastuspalkkiot	23.474,61	8.991,63
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiot	256,00	
Palkkiot yhteensä	23.730,61	8.991,63

8.6.5 Liiketoimet intressitahojen kanssa

Ähtärin kaupungin tytäryhtiöiden toimintaa on vuosittain rahoitettu ns. lyhytaikaisella kausilainalla. Kausirahoituksella on tarkoitus kattaa operatiivisesta toiminnasta aiheutuvat menot varsinaisen sesongin ulkopuolisena aikana. Kausiraha maksetaan pois sesongin päättyessä viimeistään syyskuun lopussa tai kausilainojen lyhennyserät on sovittu erillisesti kaupunginhallituksen päätöksellä. Kausilainoja vuoden lopussa on 3,2 miljoonaa euroa. Lainan korko on euribor 12 kk + 0,40 % p.a. Kunnan arvion mukaan tytäryhtiöiden lainoihin sisältyy riski.

9 Eriytetyt tilinpäätökset ja muut eriytetyt laskelmat

Ähtärin kaupunki talousosasto harjoittaa kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuvaa taloudellista toimintaa tyttären kirjanpito- ja palkanlaskentapalveluiden osalta. Tämän toiminnan tuotot ja kulut esitetään alla olevassa tuloslaskelmassa.

Talousosasto tyttären kirjanpito TUOSLASKELMA 01.01.-31.12.2020

MYYNTITUOTOT 174370,92
TOIMINTATUOTOT 174370,92

TOIMINTAKULUT

Maksetut palkat ja palkkiot -102348,81
Jaksotetut palkat -9919,77
Henkilöstökorvaukset, henk.korjaukset 753,20
Palkat ja palkkiot -111515,38
Eläkekulut -17231,40
Jaksotetut palkkojen sivukulut -2017,68
Kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksut -1361,59
Työttömyysvakuutusmaksut -1402,49
Tapaturmavakuutusmaksut -568,56
Henkilösivukulut -22581,72
HENKILÖSTÖKULUT -134097,10

Asiantuntijapalvelut -540,00
ICT-palvelut -28996,42
Painatukset ja ilmoitukset -413,04
Ostopalvelut keittiöltä -14,20
Matkustus- ja kuljetuspalvelut -31,19
Koulutus- ja kulttuuripalvelut -1184,00
Muiden palvelujen ostot -31178,85
PALVELUJEN OSTOT -31178,85

Toimisto- ja koulutarvikkeet -1244,44
Kalusto -1422,50
Muu materiaali -36,11
Ostot tilikauden aikana -2703,05
AINEET ,TARVIKKEET JA TAVARAT -2703,05

Vuokrat -2526,53
Välilliset verot -1,16
MUUT TOIMINTAKULUT -2527,69

TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	3864,23
TILIKAUDEN TULOS	3864,23
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	3864,23

Vuokrakulut 1,4 % kaupungintalon
kuluista

10 Luettelot ja selvitykset

Luettelo kirjanpitokirjoista ja tositteiden lajeista

Käytetyt tositesarjat

001	Muistiot	1000-1521
008	Oikaisut tilinavaussaldoihin	8000-8000
010	Tiliotetositteet	17387-18340
101	Ostoreskontran suoritukset	9001-9898
151	Myyntireskontran suoritukset	20001-20908
301	Palkat	30001-30453
402	Ostoreskontra	475001-482680
603	Hallinto-osasto	610301-610376
604	Talousoosasto/kertalaskutus	612001-612169
605	Sairaalan keittiö	640001-640168
606	Sivistysosasto	642001-642613
607	Ala-aste/Sekalaiset	644000-644000
614	Antolainat/v	614001-614008
615	Asuntojen vuokrat	820001-821110
616	Kuukausittaisen lasku	616001-616320
617	Maanvuokrat	617001-617037
618	Takausprovisiot	618001-618024
620	Rakennusvalvonta	670001-670211
621	Tilapalvelu	680001-680148
622	Puistot	690001-690197
623	Tekninen/Sekalaiset	660001-660028
654	Päivähoito	810001-811054
701	Käyttöomaisuusviennit	700001-700018
801	Vyörytykset ja jaksotukset	890001-890024

Palkkatositteiden suuri käytetty määrä johtuu uuden palkkaohjelman käyttöönotosta ja siitä aiheutuneista virheellisistä kirjanpitovienneistä, jotka on poistettu kirjanpidosta.

11 Allekirjoitukset ja merkinnät

Tilinpäätöksen säilytys

Ähtärin kaupungin tasekirja vuodelta 2020 säilytetään pysyvästi. Tase-erittelyt, pää- ja peruskirjat säilytetään vähintään 10 vuotta tilikauden päättymisestä. Tilikauden tositteet ja liiketapahtumia koskeva kirjanpito ja muu kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään kuusi vuotta tilikauden päättymisestä.

Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista

ATK-tulosteina:

- pääkirja
- päiväkirja
- ostoreskontra
- palkkakirjanpito
- talousarvion toteutumisvertailu
- käyttöomaisuuskirjanpito

Tasekirja sidottuna

Muut tilinpäätösasiakirjat sidottuna:

- tase-erittely
- tilikartta

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Ähtärissä 29. päivänä maaliskuuta 2021

Ähtärin kaupunginhallitus

Risto Harju

Pirkko Ahola

Helena Hautakangas

Hannu Hautoniemi

Kauko Kantola

Reija Kaskimäki

Kari Kivinummi

Pirkko Oikari

Hannu Riihimäki

Seppo Karjala

Tilinpäätösmerkinnät

Suoritetussa tarkastuksesta on tänään annettu erillinen tilintarkastuskertomus.

Kokkolassa ____.____.2021

Elina Pesonen
Tilintarkastaja, KHT, JHT
KPMG Oy Ab

Ähtäri